

RAPORT
O STANIE GMINY BUSKO-ZDRÓJ
ZA 2025 ROK

BURMISTRZ MIASTA I GMINY BUSKO-ZDRÓJ

Urząd Miasta i Gminy
al. Mickiewicza 10
28-100 Busko-Zdrój
e-mail: urząd@umig.busko.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. INFORMACJE OGÓLNE	5
1.1. Położenie i obszar gminy.....	5
1.2. Władze gminy i jednostki organizacyjne	6
1.3. Demografia	9
1.4. Podmioty gospodarcze.....	12
1.5. Rolnictwo	13
2. STAN FINANSÓW GMINY BUSKO-ZDRÓJ	15
3. STAN MIENIA KOMUNALNEGO	24
4. INWESTYCJE, REMONTY I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	26
4.1. Realizacja inwestycji.....	26
4.2. Realizacja funduszu sołeckiego	41
4.3. Budżet obywatelski	44
4.4. Ład przestrzenny	45
5. GOSPODARKA KOMUNALNA	46
5.1. Infrastruktura techniczna i komunalna	46
5.2. Gospodarka odpadami komunalnymi.....	57
5.3. Przedsiębiorstwa realizujące zadania komunalne	59
6. OŚWIATA I INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	60
6.1. Oświata i edukacja	60
6.2. Kultura.....	66
6.3. Sport i rekreacja	74
6.4. Polityka społeczna.....	79
6.5. Ochrona zdrowia	83
6.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	86
7. REALIZACJA STRATEGII, PLANÓW I PROGRAMÓW GMINY	92
7.1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Busko-Zdrój na lata 2015-2025	92
7.2. Strategia Rozwoju Gminy Busko-Zdrój na lata 2026-2036.....	93
7.3. Strategia Rozwoju Turystyki Miasta i Gminy Busko-Zdrój na lata 2021-2025.....	94
7.4. Strategia Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027	96
7.5. Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój na lata 2022– 2030	97
7.6. Strategia Ponadlokalna dla Gmin: Busko-Zdrój, Chmielnik, Gnojno, Pierzchnica, Raków, Szydłów i Tuczepy do roku 2030	98
7.7. Strategia Rozwoju Elektromobilności dla Gminy Busko-Zdrój na lata 2019-2039.....	99
7.8. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Busko-Zdrój na lata 2015–2025	99
7.9. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Busko-Zdrój 2030+.....	100
7.10. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Busko-Zdrój na 2025 rok	101
7.11. Program ochrony środowiska	102
7.12. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Busko-Zdrój	103
7.13. Program opieki nad zabytkami	105
7.14. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii	105
7.15. Plan gospodarki niskoemisyjnej	106

7.16. Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Busko-Zdrój.....	108
7.17. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonowania Busko-Zdrój (MOF Busko-Zdrój).....	109
8. BEZPIECZEŃSTWO LUDNOŚCI, SPRAWY WOJSKOWE I OBRONNE.....	110
9. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA GMINY.....	121
10. PODSUMOWANIE.....	124
SPIS ZDJĘĆ, TABEL, WYKRESÓW, SCHEMATÓW I MAP.....	125

WSTĘP

Szanowni Państwo,

Działając na podstawie art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym przedstawiam Państwu Raport o stanie Gminy Busko-Zdrój za 2025 rok. Przedmiotowy dokument stanowi zestawienie najważniejszych danych dotyczących samorządu gminnego obejmujących podsumowanie działalności Burmistrza Miasta i Gminy a w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Miejskiej i budżetu obywatelskiego.

Prezentowany Raport przedstawia najważniejsze informacje na temat sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Busko-Zdrój w zakresie wielu dziedzin życia oraz podejmowanych działań.

Zachęcam Państwa do uważnej lektury oraz dyskusji nad przedmiotowym dokumentem.

Z poważaniem

Burmistrz Miasta i Gminy
Busko-Zdrój

Jerzy Szydłowski

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Położenie i obszar gminy

Gmina Busko-Zdrój położona jest w południowej części województwa świętokrzyskiego. Gmina Busko-Zdrój jest gminą miejsko-wiejską. Na terenie gminy Busko-Zdrój funkcjonuje 47 sołectw, których mieszkańcy zajmują się m.in. rolnictwem, ogrodnictwem, sadownictwem i agroturystyką. Miasto Busko-Zdrój posiada status gminy uzdrowskiej. Gmina obejmuje obszar o powierzchni 235,88 km², w tym miasto Busko-Zdrój położone jest na obszarze 12,28 km².

Mapa 1. Granice Gminy Busko-Zdrój.

W zakresie realizacji procesu doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji w 2025 roku ze szkoleń skorzystało 123 pracowników Urzędu.

Do Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju w 2025 roku wpłynęło 170 wniosków o udostępnienie informacji publicznej. Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój wydał 207 zarządzeń i 31 dyspozycji oraz przyjął 214 interesantów w sprawach skarg i wniosków. Mieszkańcy zgłaszali głównie tematy związane z infrastrukturą drogową i techniczną, sprawami społecznymi i gospodarką komunalną. W 2025 r. do Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój wpłynęły 2 skargi, które zostały załatwione w ustawowym terminie, a strony skarżące zostały powiadomione o sposobie załatwienia skargi oraz 1 skarga, którą organ pozostawił bez rozpatrzenia na podstawie art. 64 § 1kpa.

W 2025 roku Biuro Obsługi Interesanta w Elektronicznym Systemie Dokumentów zarejestrowało **45 452** pisma wpływające, które następnie przekazano wg właściwości wydziałów celem realizacji. Wysłano **91 802** listy na kwotę 536 753,00 zł.

Radę Miejską w Busku-Zdroju tworzy 21 Radnych. W dniu 20 listopada 2025 r. Radny Jacek Wach został wybrany na Przewodniczącego Rady Miejskiej w Busku-Zdroju natomiast Radna Justyna Nurek na Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Busku-Zdroju. W roku sprawozdawczym z funkcji Radnego zrezygnował Pan Marek Bębenek, a jego miejsce zajął Pan Adrian Lasak.

Rada Miejska w Busku-Zdroju w 2025 roku podjęła 149 uchwał podczas 11 sesji, w tym 2 nadzwyczajnych. Posiedzenia odbyły się zgodnie z uchwałą Nr XI/127/2024 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 27 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia planu pracy Rady Miejskiej w Busku-Zdroju na 2025 r.

Komisje stałe Rady Miejskiej w Busku-Zdroju pracowały zgodnie z planem pracy komisji stałych Rady Miejskiej na 2025 rok. Podczas Sesji w dniu 26 czerwca 2025 r. Rada Miejska udzieliła wotum zaufania Burmistrzowi Miasta i Gminy Busko-Zdrój.

W 2025 roku Rada Miejska w Busku-Zdroju rozpatrzyła 8 skarg i 2 petycje, a 2 petycje Rada Miejska pozostawiła bez rozpatrzenia.

Jednostki organizacyjne Gminy Busko-Zdrój oraz ich formy organizacyjno-prawne:

1. Urząd Miasta i Gminy w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.
3. Środowiskowy Dom Samopomocy w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.
4. Buski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.
5. Zakład Usług Komunalnych w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.
6. Buskie Centrum Usług Wspólnych w Busku – Zdroju - jednostka budżetowa.
7. Buskie Samorządowe Centrum Kultury w Busku-Zdroju - osoba prawna.
8. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Busku-Zdroju - osoba prawna.
9. Samodzielny Publiczny Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Busku-Zdroju - osoba prawna.
10. Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Stanisława Staszica w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.
11. Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Janusza Korczaka w Busku-Zdroju z klasami integracyjnymi - jednostka budżetowa.
12. Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Płk. Aleksandra Krzyżanowskiego „Wilka” w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.
13. Zespół Placówek Oświatowych w Dobrowodzie - jednostka budżetowa w skład, którego wchodzi:
 - a) Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Długosza w Dobrowodzie,
 - b) Publiczne Przedszkole w Dobrowodzie.
14. Zespół Placówek Oświatowych w Kończakowicach - jednostka budżetowa, w skład którego wchodzi:
 - a) Publiczna Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Kończakowicach,
 - b) Publiczne Przedszkole w Kończakowicach.
15. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Siesławicach - jednostka budżetowa.
16. Zespół Placówek Oświatowych w Szańcu - jednostka budżetowa, w skład którego wchodzi:
 - a) Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Olrycha Szanieckiego w Szańcu,
 - b) Publiczne Przedszkole im. Jana Olrycha Szanieckiego w Szańcu.
17. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Zbludowicach - jednostka budżetowa.
18. Publiczne Przedszkole Nr 1 w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.
19. Publiczne Przedszkole Nr 2 w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.
20. Publiczne Przedszkole Nr 3 w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.

21. Szkoła Muzyczna I stopnia im. Krzysztofa Pendereckiego w Busku-Zdroju – jednostka budżetowa.
22. Publiczny Żłobek „Malucholandia” w Busku-Zdroju - jednostka budżetowa.
23. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Busku-Zdroju - jednoosobowa spółka gminy.
24. Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „Lotos" spółka z o.o. w Busku-Zdroju - jednoosobowa spółka gminy.

1.3. Demografia

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o 189 osób.

Na dzień 31 grudnia 2025 roku wynosiła 29 478 osób, w tym: 15 476 kobiet i 14 002 mężczyzn.

Tabela 1. Ludność wg wieku, płci i miejsca zamieszkania - stan na dzień 31.12.2025 r.

Miejsce zamieszkania	0-6 lat		7-17 lat		18-60/65 lat		60+ /65+		Razem:
	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety 18-60	mężczyźni 18-65	kobiety 60+	mężczyźni 65+	
Miasto	194	172	603	673	3 387	3 689	3 129	1 609	13 456
Gmina	353	337	1 030	1 109	4 422	5 025	2 358	1 388	1 6022
Razem:	547	509	1 633	1 782	7 809	8 714	5 487	2 997	29 478

Tabela 2. Ludność wg miejscowości i płci - stan na dzień 31.12.2025 r.

Lp.	Miejscowość:	Liczba kobiet:	Liczba mężczyzn:	Razem:
1.	Busko-Zdrój	7 313	6 143	1 3456
2.	Baranów	66	61	127
3.	Bilczów	159	171	330
4.	Biniątki	89	87	176
5.	Błoniec	32	41	73
6.	Bronina	227	217	444
7.	Budzyń	60	70	130
8.	Chotelek	168	154	322
9.	Dobrowoda	235	215	450
10.	Elżbiecin	51	52	103

11.	Gadawa	46	47	93
12.	Galów	240	227	467
13.	Janina	195	161	356
14.	Kameduły	85	92	177
15.	Kawczyce	80	78	158
16.	Kończakowice	220	218	438
17.	Kostki Duże	135	148	283
18.	Kostki Małe	86	89	175
19.	Kotki	197	182	379
20.	Las Winiarski	85	94	179
21.	Łagiewniki	335	326	661
22.	Mikułowice	515	529	1 044
23.	Młyny	267	256	523
24.	Nowa Wieś	49	39	88
25.	Nowy Folwark	201	190	391
26.	Oleszki	125	104	229
27.	Olganów	143	143	286
28.	Owczary	425	391	816
29.	Palonki	93	97	190
30.	Pęczelice	68	61	129
31.	Podgaje	151	133	284
32.	Radzanów	160	161	321
33.	Ruczynów	93	90	183
34.	Siestawice	465	422	887
35.	Skorzów	108	104	212
36.	Skotniki Duże	171	152	323
37.	Skotniki Małe	89	98	187
38.	Słabkowice	112	107	219
39.	Służów	56	62	118
40.	Szaniec	290	290	580
41.	Szczaworyż	121	120	241
42.	Wełecz	311	300	611
43.	Widuchowa	324	291	615

44.	Wolica	120	115	235
45.	Zbludowice	591	559	1 149
46.	Zbrodzice	82	82	164
47.	Zwierzyniec	62	65	127
48.	Żerniki Górne	180	169	349
Razem:		15 476	14 002	29 478

W Gminie Busko-Zdrój w 2025 roku urodziło się 140 dzieci, w tym 81 dziewczynek i 59 chłopców, natomiast zmarło 326 osób, w tym: 158 to kobiety i 168 mężczyzn. Wobec tego przyrost naturalny był ujemny i wyniósł: - 186 osób, natomiast współczynnik przyrostu naturalnego wyniósł: - 6,3 %. Najczęstsze przyczyny zgonów to choroby serca i naczyń krwionośnych oraz nowotwory.

Na początku 2025 roku na terenach miejskich zamieszkiwało 13 625 osób, a na terenach wiejskich 16 042 osób. Na koniec 2025 roku dane te przedstawiały się następująco: 13 456 – miasto, natomiast wieś: 16 022.

W ramach Centralnego Rejestru Wyborców w Wyborach na Prezydenta RP I i II tura sporządzono 6 meldunków wyborczych, wydano 14 decyzji o dopisaniu do stałego rejestru wyborców, sporządzono 28 aktów pełnomocnictw do głosowania, wydano 491 zaświadczeń o prawie do głosowania.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 roku w ramach rejestracji stanu cywilnego zrealizowano 3411 wniosków i wydano 6192 odpisy aktu stanu cywilnego. Sporządzono 9 542 akty stanu cywilnego, w tym w ramach bieżącej rejestracji: 831, pozostałe 8 404 - to akty historyczne wpisane do rejestru stanu cywilnego.

Wydanych zostało 15 decyzji o zmianie imienia lub nazwiska. Innych czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego wykonano około 3 380. Udzielono 55 ślubów cywilnych, w tym 6 poza lokalem USC oraz zarejestrowano 45 ślubów kościelnych.

W zakresie ewidencji ludności i dowodów osobistych wydano 17 decyzji, zameldowano i wymeldowano łącznie 1135 osób, wydano 3786 nowych dowodów osobistych. W związku z konfliktem na Ukrainie nadano 62 nr PESEL obywatelom Ukrainy przebywającym na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój, a także nadano 164 nr PESEL innym osobom. Zastrzeżono oraz cofnięto zastrzeżenie nr PESEL łącznie 862 osobom, potwierdzono 347 profili zaufanych, odpowiedziano na 183 wnioski o udostępnienie danych z rejestru PESEL, rejestru mieszkańców

oraz rejestru dowodów osobistych. Wydano 921 zaświadczeń o zameldowaniu oraz 195 zaświadczeń o utracie dowodu osobistego.

W 2025 r. wystąpiono z wnioskami o przyznanie odznaczeń do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za długotrwałe pożycie małżeńskie dla 44 par małżeńskich.

1.4. Podmioty gospodarcze

Na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój prowadzonych było 2 369 przedsiębiorstw, w tym 85 spółek cywilnych. W 2025 roku zarejestrowano w gminie 96 nowych przedsiębiorstw, a wyrejestrowano 94.

Najczęstsze rodzaje prowadzonych działalności na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój to działalność:

- handlowa – 501,
- budowlana – 356,
- działalność medyczna – 203.

W 2025 roku przyjęto od przedsiębiorców prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą łącznie 670 wniosków dotyczących: założenia działalności, wznowienia działalności, zmiany we wpisie, zawieszenia działalności, zakończenia działalności, które zostały przesłane do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

W zakresie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydano w 2025 roku 38 decyzji stałych, 16 decyzji wygaszających, 3 decyzji cofające, 47 zezwoleń jednorazowych oraz 1 zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych podczas imprez zamkniętych.

W zakresie wykonywania transportu drogowego taksówką na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój na koniec 2025 roku dostępne były 24 taksówki, obsługiwane przez 23 przewoźników. Przyznano 3 nowe licencje na wykonywanie transportu drogowego taksówką i 3 licencje wygaszono.

1.5. Rolnictwo

Gmina Busko-Zdrój posiada zróżnicowany profil gospodarczy, w którym tradycyjne rolnictwo odgrywa istotną, choć uzupełniającą rolę wobec wiodącej funkcji uzdrowiskowo-turystycznej regionu. Atrakcyjne położenie geograficzne zapewnia sektorowi agrarnemu unikalne warunki klimatyczne, które stymulują rozwój wyspecjalizowanych kierunków produkcji roślinnej. Użytki rolne pokrywają przeważającą część gminy i zajmują ponad 16 tysięcy hektarów. Podobnie jak w całym województwie świętokrzyskim, ich struktura opiera się na rozdrobnionych, mniejszych gospodarstwach rodzinnych. Średnia wielkość gospodarstwa rzadko przekracza kilka hektarów. Gmina Busko-Zdrój specjalizuje się w produkcji warzyw gruntowych. Kluczowym produktem lokalnym jest wymagający i ceniony czosnek. W strukturze zasiewów dominują zboża (głównie pszenica oraz kukurydza, rzepak) i ziemniaki. Rozwinięte są plantacje truskawek oraz sady owocowe, które korzystają z wysokiej sumy nasłonecznienia w ciągu roku. Produkcja zwierzęca (bydło mleczne i mięsne, trzoda chlewna) ma charakter rozproszony i systematycznie maleje na rzecz produkcji roślinnej.

W ramach realizacji spraw z zakresu rolnictwa w 2025 roku:

- zaopiniowano roczne plany łowieckie sporządzone przez dzierżawców 7 obwodów łowieckich położonych na terenie gminy Busko-Zdrój na podstawie art. 8a ust. 9 ustawy z dnia 13 października 1995 roku Prawo łowieckie,
- na potrzeby Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego potwierdzono zawarcie 37 umów dzierżawy gruntów rolnych zgodnie z ustawą o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- przeprowadzono szacowanie szkód w uprawach rolnych spowodowanych wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych takich jak wiosenne przymrozki oraz gradobicie, łącznie sporządzono 231 protokołów z szacowania.

W dniu 24 sierpnia 2025 roku na Stadionie Miejskim w Busku-Zdroju odbyły się Dożynki Gminne 2025. Święto plonów rozpoczęło się uroczystą Mszą Świętą w Kościele p.w. Św. Brata Alberta, podczas, której dziękowano za zebrane plony i pomyślność rolników. Kluczowym punktem programu dożynkowego było wręczenie nagród przez Burmistrza dla wyróżniających się rolników oraz rozstrzygnięcie konkursów na „Najpiękniejszy wieniec dożynkowy” oraz na „Najlepsze stoisko wystawowe”.

W konkursie na „Najpiękniejszy wieniec dożynkowy” udział wzięło 11 delegacji sołeckich z terenu gminy Busko-Zdrój. Komisja konkursowa oceniała prace pod kątem precyzji wykonania, użycia wyłącznie tradycyjnych, naturalnych materiałów (zboż, ziół, kwiatów, owoców) oraz zgodności

z ludową estetyką. Pierwsze miejsce zdobył wieniec sołectwa Galów. Na podium znalazły się również wieńce sołectw: Widuchowa (II miejsce) i Skotnik Dużych (III miejsce).

Równoległe odbywał się konkurs dedykowany wystawcom, którzy przygotowali specjalne namioty regionalne. W konkursie wzięło udział 17 delegacji sołectkich z terenu gminy Busko-Zdrój. W tej kategorii jury brało pod uwagę przede wszystkim bogactwo oferty kulinarnej, estetykę dekoracji oraz oryginalność prezentacji stoiska. Na stołach królowały tradycyjne potrawy regionalne, domowe wypieki oraz lokalne przetwory. W tej kategorii pierwsze miejsce wywalczyło sołectwo Słabkowice, drugie miejsce zajęły ex aequo sołectwo Mikułowice i sołectwo Wełecz, natomiast trzecie miejsce uzyskało sołectwo Oleszki.

Święto Plonów uświetniły występy kapel i zespołów ludowych. Wydarzenie zakończyła wspólna zabawa taneczna.

Zdjęcie 1. Dożynki Gminne 2025 r.

2. STAN FINANSÓW GMINY BUSKO-ZDRÓJ

Budżet Gminy Busko – Zdrój został przyjęty Uchwałą Nr XI/126/2024 Rady Miejskiej w Busku – Zdroju z dnia 27 grudnia 2024 roku.

Dochody budżetowe za 2025 rok wykonano na łączną kwotę **234.079.815,84 zł**. Wydatki budżetowe wyniosły **224.225.915,32 zł**.

Wydatki majątkowe stanowiły kwotę **48.046.817,95 zł**, tj. 21,43 % w stosunku do ogólnych wykonanych wydatków budżetowych.

Budżet Gminy Busko – Zdrój za 2025 rok zamknął się nadwyżką budżetową w wysokości **9.853.900,52 zł**.

Stan zadłużenia Gminy Busko - Zdrój (bez udzielonych poręczeń) na dzień 31.12.2025r. wyniósł **0,00 zł**.

W 2025 roku Gmina Busko – Zdrój nie zaciągała długoterminowych i krótkoterminowych kredytów i pożyczek.

Struktura procentowa wykonania dochodów budżetowych Gminy Busko – Zdrój na dzień 31 grudnia 2025 roku :

1. Dochody własne Gminy Busko-Zdrój stanowiły 24,19 %,
2. Subwencja – 2,94 %,
3. Rezerwa na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego – 0,51 %,
4. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa – 20,39 %,
5. Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych – 1,27 %,
6. Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych – 44,36 %,
7. Środki pozyskane ze środków Unii Europejskiej – 2,85 %,
8. Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych – 1,69 %,
9. Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID – 19 – 0,23 %,
10. Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy – 1,33 %,
11. Środki pozyskane z innych źródeł – 0,24 %.

Tabela 3. Wykonanie dochodów budżetowych w 2025 roku.

Lp.	Rodzaj dochodów budżetowych	Plan na dzień 31.12.2025 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2025 r.	% (kol. 4 : kol. 3)
1	2	3	4	5
1.	Dochody własne	52.125.053,60	56.618.029,11	108,62
2.	Subwencja	6.891.301,99	6.891.301,99	100,00
3.	Rezerwa na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego	1.195.670,00	1.195.670,00	100,00
4.	Dotacje z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych	3.806.377,00	3.806.377,00	100,00
5.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	23.161.005,35	23.099.257,64	99,73
6.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	9.000,00	9.000,00	100,00
7.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	4.982.163,40	4.686.578,99	94,07
8.	Dotacje celowe z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego (na wydatki bieżące)	319.000,00	319.000,00	100,00
9.	Dotacje celowe otrzymane z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	100.000,00	70.539,10	70,54
10.	Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	30.000,00	30.000,00	100,00
11.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom, związane z realizacją świadczenia wychowawczego	2.000,00	2.000,00	100,00

	stanowiącego pomoc państwa w wychowaniu dzieci			
12.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych	23.795,00	19.802,06	83,22
13.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin	1.376.753,03	1.376.753,03	100,00
14.	Dotacje otrzymane z państwowego funduszu celowego na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych	947.100,00	947.100,00	100,00
15.	Dotacje celowe otrzymane z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	49.100,00	24.225,59	49,34
16.	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin pozyskane z innych źródeł (ERASMUS+)	38.073,41	51.284,40	134,70
17.	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin pozyskane z innych źródeł	14.365.736,00	14.365.736,00	100,00
18.	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	4.880.942,78	3.963.338,41	81,20
19.	Środki (dotacje) otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	2.130.678,07	2.041.717,15	95,82
20.	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	30.000,00	70.012,24	233,37
21.	Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych	103.828.201,82	103.828.201,82	100,00
22.	Środki pozyskane ze środków Unii Europejskiej	32.947.230,42	6.620.218,43	20,09

23.	Środki pozyskane z innych źródeł (wkład własny budżetu państwa do projektów z dofinansowaniem Unii Europejskiej)	475.491,92	349.843,45	73,58
24.	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID – 19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID – 19	2.040,00	0,00	0,00
25.	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID – 19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID – 19	438.311,00	538.440,42	122,84
26.	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	3.274.682,20	3.114.788,24	95,12
27.	Środki Fundusz Pracy otrzymane na realizację zadań wynikających z odrębnych ustaw	41.381,68	40.600,77	98,11
RAZEM:		257.471.088,67	234.079.815,84	90,92

W 2025 roku wydatki wykonano w **70,98 %**. Wydatkowano kwotę **224.225.915,32** zł, w tym:

- 1,04 % przeznaczono na rolnictwo i łowiectwo;
- 0,30 % przeznaczono na wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę;
- 13,77 % przeznaczono na transport i łączność;
- 0,18 % przeznaczono na turystykę;
- 2,39 % przeznaczono na gospodarkę mieszkaniową;
- 0,05 % przeznaczono na działalność usługową;
- 0,22 % przeznaczono na informatykę;
- 11,89 % przeznaczono na administrację publiczną;
- 0,20 % przeznaczono na urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa;
- 0,90 % przeznaczono na obronę narodową;
- 2,36 % przeznaczono na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową;
- 0,00 % obsługa długu publicznego;
- 0,003 % różne rozliczenia;
- 34,66 % przeznaczono na oświatę i wychowanie;
- 0,77 % przeznaczono na ochronę zdrowia;
- 5,92 % przeznaczono na pomoc społeczną;

- 0,01 % przeznaczono na pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej;
- 0,13 % przeznaczono na edukacyjną opiekę wychowawczą;
- 9,60 % przeznaczono na rodzinę;
- 8,43 % przeznaczono na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska;
- 4,18 % przeznaczono na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego;
- 3,00 % przeznaczono na kulturę fizyczną.

Tabela 4. Wykonanie wydatków budżetowych w 2025 roku.

Lp.	Rodzaj wydatków budżetowych (według działów klasyfikacji budżetowej)	Plan na dzień 31.12.2025 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2025 r.	% (kol. 4 : kol. 3)
1	2	3	4	5
1.	Rolnictwo i łowiectwo	2.470.969,43	2.324.338,95	94,07
2.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1.100.000,00	679.192,04	61,74
3.	Transport i łączność	64.205.568,20	30.885.954,55	48,10
4.	Turystyka	26.897.544,22	399.507,84	1,49
5.	Gospodarka mieszkaniowa	7.665.842,67	5.366.451,81	70,00
6.	Działalność usługowa	338.150,00	110.477,20	32,67
7.	Informatyka	904.249,80	485.112,00	53,65
8.	Administracja publiczna	29.327.550,23	26.663.570,40	90,92
9.	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	459.838,26	457.999,46	99,60
10.	Obrona narodowa	2.007.599,82	2.006.127,57	99,93
11.	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	6.260.853,15	5.294.101,84	84,56
12.	Obsługa długu publicznego	350.500,00	0,00	0,00
13.	Różne rozliczenia	469.165,23	5.863,11	1,25
14.	Oświata i wychowanie	84.985.581,04	77.718.313,85	91,45
15.	Ochrona zdrowia	2.204.716,33	1.731.317,34	78,53
16.	Pomoc społeczna	13.734.875,65	13.263.997,57	96,57

17.	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	22.100,00	19.157,83	86,69
18.	Edukacyjna opieka wychowawcza	384.212,22	294.340,01	76,61
19.	Rodzina	21.749.779,12	21.516.629,55	98,93
20.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	30.556.351,04	18.908.458,55	61,88
21.	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	12.226.937,05	9.375.726,99	76,68
22.	Kultura fizyczna	7.566.679,97	6.719.276,86	88,80
RAZEM:		315.889.063,43	224.225.915,32	70,98

Tabela 5. Środki finansowe otrzymane z budżetu Unii Europejskiej w 2025 roku.

Lp.	Klasyfikacja budżetowa (dział, rozdział, paragraf)	Kwota	Dofinansowanie w ramach zadania inwestycyjnego lub bieżącego	Uwagi
1	2	3	4	5
1.	600 – 60016 - 6257	744.465,00 zł	„Przebudowa drogi gminnej położonej na działce nr ewid. 1256/2 w miejscowości Bilczów”	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020
2.	720 – 72095 - 2057	39.790,21 zł	„Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa informacji w ramach projektu Cyberbezpieczny Samorząd”	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021 - 2027
3.	720 – 72095 - 6257	454.057,07 zł	„Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa informacji w ramach projektu Cyberbezpieczny Samorząd”	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021 - 2027
4.	754 – 75412 - 2057	3.287,22 zł	„Wyposażenie OSP w Widuchowej w zestaw do ratownictwa technicznego”	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 - 2027
5.	754 – 75412 - 2057	7.777,50 zł	„Zakup średniego samochodu ratowniczo – gaśniczego na wyposażenie OSP Zbludowice”	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 - 2027

6.	754 – 75412 - 2057	1.190,00 zł	„Zakup średniego samochodu ratowniczo – gaśniczego na wyposażenie OSP Mikułowice”	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 - 2027
7.	754 – 75412 - 6257	57.241,13 zł	„Wyposażenie OSP w Widuchowej w zestaw do ratownictwa technicznego”	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027
8.	754 – 75412 - 6257	773.715,90 zł	„Zakup średniego samochodu ratowniczo – gaśniczego na wyposażenie OSP Zbludowice”	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 - 2027
9.	754 – 75412 - 6257	787.780,00 zł	„Zakup średniego samochodu ratowniczo – gaśniczego na wyposażenie OSP Mikułowice”	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 - 2027
10.	801 – 80195 - 2057	323.304,34 zł	<p>„Przedszkolni Odkrywcy”, „Kreatywny Przedszkolak”, „Eko(R)ewolucje w Publicznej Szkole Podstawowej im. Jana Olrycha Szanieckiego w Szańcu”;</p> <p>„Nowy wymiar edukacji w Publicznej Szkole Podstawowej im. Batalionów Chłopskich w Kołaczkowicach”;</p> <p>„Przygoda z wiedzą w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 2 im. Janusza Korczaka w Busku – Zdroju”;</p> <p>„Przez doświadczenie do wiedzy w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 3 im. Płk. Aleksandra Krzyżanowskiego „Wilka” w Busku – Zdroju,</p> <p>„Droga do przyszłości w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 1 im. Stanisława Staszica w Busku – Zdroju”,</p>	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 - 2027

			<p>„Przyszłość zaczyna się dziś – Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Siestawicach”;</p> <p>„Szkoła badaczy – Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Długosza w Dobrowodzie”, „Akademia przyszłości w Publicznej Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Zbludowicach”</p>	
11.	801 – 80195 – 2701	51.284,40 zł	„ERASMUS +”	Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności
12.	851 – 85195 - 2057	172.244,13 zł	„Zdrowi i aktywni zawodowo pracownicy Urzędu Miasta i Gminy w Busku – Zdroju”	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 - 2027
13.	852 – 85295 - 2057	588.049,94 zł	„Usługi społeczne i zdrowotne – szansą na lepsze życie w gminie Busko - Zdrój”	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 - 2027
14.	852 – 85295 - 2057	567.829,15 zł	„Świetlica środowiskowa szansą na lepszą przyszłość”	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 - 2027
15.	855 – 85516 - 2057	447.033,95 zł	„Aktywny Maluch”	Program „Aktywny Maluch” (Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021 – 2027)
16.	900 – 90001 - 2057	41.513,57 zł	„Adaptacja do zmian klimatu poprzez zmniejszenie podatności miasta Busko – Zdrój na niekorzystne zjawiska pogodowe z uwzględnieniem małej retencji”	Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021 - 2027
17.	900 – 90001 - 6257	1.037.839,32 zł	„Adaptacja do zmian klimatu poprzez zmniejszenie podatności miasta Busko – Zdrój na niekorzystne zjawiska pogodowe z uwzględnieniem małej	Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021 - 2027

			retencji”	
18.	921 – 92109 - 6257	500.000,00 zł	„Budowa świetlicy w miejscowości Skorzów”	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020
19.	921 – 92195 - 6257	73.100,00 zł	„Ochrona i udostępnienie dziedzictwa kulturowego oraz rozwój kultury w celu wzmocnienia atrakcyjności turystycznej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko – Zdrój”	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 - 2027

Gmina Busko – Zdrój na dzień 31.12.2025 r. nie posiadała zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, udzielonych poręczeń i gwarancji.

Szczegółowe objaśnienie wykonanych dochodów i wydatków budżetowych zostało przedstawione w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Busko – Zdrój za 2025 rok.

W 2025 r. swoją działalność rozpoczęła jednostka organizacyjna - Buskie Centrum Usług Wspólnych w Busku-Zdroju. Rada Miejska w Busku-Zdroju w dniu 20 marca 2025 r. podjęła Uchwałę Nr XIII/165/2025 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju w sprawie utworzenia samorządowej jednostki organizacyjnej Gminy Busko-Zdrój „Buskie Centrum Usług Wspólnych” w Busku-Zdroju i nadania jej statutu.

Termin rozpoczęcia działalności jednostki budżetowej określono na dzień 1 czerwca 2025 roku. Dyrektor Centrum został zatrudniony z dniem 16 czerwca 2025 roku. Do dnia 31 sierpnia 2025 r. prowadzono sprawy organizacji funkcjonowania Centrum. Buskie Centrum Usług Wspólnych w Busku – Zdroju rozpoczęło świadczenie wspólnej obsługi na rzecz jednostek obsługiwanych z dniem 1 września 2025 roku i zapewnia jednostkom obsługiwany wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną.

Zgodnie z Załącznikiem Nr 1 do ww. Uchwały Buskie Centrum Usług Wspólnych obsługuje 16 jednostek organizacyjnych (jednostek budżetowych) Gminy Busko-Zdrój (szkoły podstawowe, przedszkola, Publiczny Żłobek „Malucholandia” w Busku - Zdroju, Środowiskowy Dom Samopomocy w Busku - Zdroju, Buski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Busku - Zdroju, Zakład Usług Komunalnych w Busku - Zdroju). Na podstawie zawartego porozumienia z dnia 1 września 2025 r. 17 jednostką obsługiwaną jest Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Busku – Zdroju (instytucja kultury).

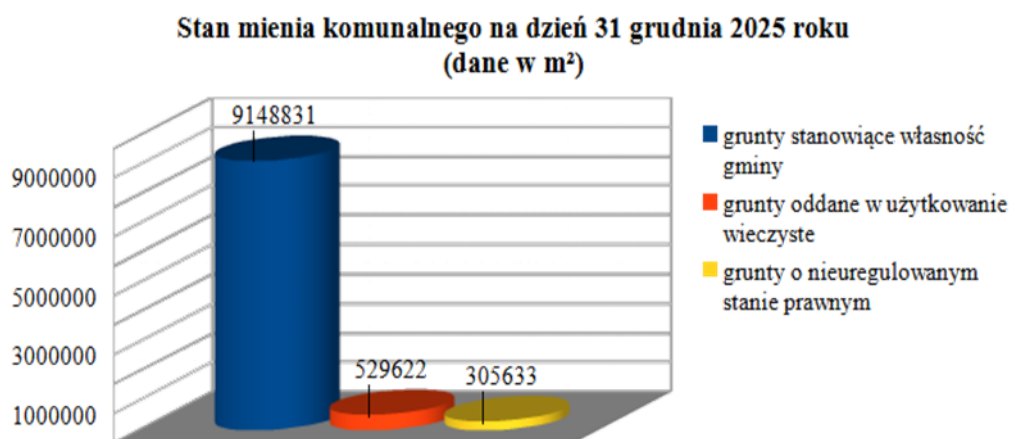
W Buskim Centrum Usług Wspólnych w Busku – Zdroju na koniec 2025 r. zatrudnionych było 19 pracowników, w tym: 18 pracowników na stanowiskach urzędniczych, 1 pracownik na stanowisku pomocniczym. 18 pracowników zatrudnionych było na pełnym etacie, 1 pracownik na 0,75 etatu.

Wydatki budżetowe związane z funkcjonowaniem jednostki budżetowej w roku 2025 wyniosły 994.075,42 zł.

3. STAN MIENIA KOMUNALNEGO

Ogólna powierzchnia gruntów komunalnych według stanu na 31 grudnia 2025 roku wynosiła **998 ha 4086 m²**, w tym:

- **914 ha 8831 m²** grunty stanowiące własność gminy:
 - 194 ha 1011 m² na terenie miasta,
 - 720 ha 7820 m² na terenie wiejskim.
- **52 ha 9622 m²** grunty gminy oddane w użytkowanie wieczyste:
 - 32 ha 2 432 m² grunty oddane w użytkowanie wieczyste na terenie miasta,
 - 20 ha 7 190 m² grunty oddane w użytkowanie wieczyste na terenie wiejskim.
- **30 ha 5633 m²** grunty pozostające w posiadaniu o nieuregulowanym stanie prawnym:
 - 6 ha 4415 m² na terenie miasta,
 - 24 ha 1218 m² na terenie wiejskim.

Wykres 1. Stan mienia komunalnego na dzień 31.12.2025 r.

Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego zgodnie z zapisami art. 267 ustawy o finansach publicznych została przekazana organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego w ustawowym terminie, tj. do dnia 31 marca 2026 roku. Przedmiotowy dokument został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej: www.umig.busko.pl.

W roku 2025 z zakresu gospodarki nieruchomościami wydano:

- **142 decyzje administracyjne**, w tym:
 - 40 decyzji ustalających opłatę adiacencką,
 - 3 decyzje o rozgraniczeniu nieruchomości,
 - 97 decyzji zatwierdzających podziały nieruchomości,
 - 1 decyzję o wygaśnięciu decyzji zatwierdzającej podział nieruchomości,
 - 1 decyzję odmawiającą zatwierdzenia podziału nieruchomości,
 - 1 decyzję o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności,

- **151 zaświadczeń i zawiadomień**, w tym:
 - 116 zawiadomień o nadanym numerze porządkowym,
 - 26 zaświadczeń o numerze porządkowym nieruchomości,
 - 4 zawiadomienia o zmianie z urzędu numeru porządkowego nieruchomości,
 - 5 zaświadczeń o wniesieniu opłaty z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów.

W okresie sprawozdawczym zawarto **313** umów udostępnienia składników mienia komunalnego tj:

- 104 umowy dzierżawy,
- 183 umowy najmu,
- 25 umów użyczenia,
- 1 umowę udostępnienia nieruchomości pod budowę i trwałe umieszczenie w gruncie urządzeń infrastruktury technicznej.

4. INWESTYCJE, REMONTY I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

4.1. Realizacja inwestycji

W 2025 roku Gmina Busko-Zdrój zakończyła realizację zadań inwestycyjnych, utrzymaniowych i remontowych na łączną kwotę **32 099 712,44 zł** w tym **17 332 694,73 zł** pochodziło z dofinansowań a **14 767 017,71 zł** ze środków budżetu gminy. W tabeli nr 1 przedstawiono zestawienie wykonanych inwestycji w 2025 roku w podziale na poszczególne kategorie wydatków.

Tabela 6. Zestawienie wykonania inwestycji w 2025 r. według kategorii poszczególnych wydatków.

Zadanie:	Poniesione wydatki w 2025 r. w złotych brutto:	Dofinansowanie inwestycji w 2025 r. w złotych brutto:	Wkład własny Gminy w 2025 r. w złotych brutto:
Infrastruktura drogowa (inwestycje, remonty i utrzymanie)	24 172 181,48	14 220 035,35	9 952 146,13
Infrastruktura edukacyjna (inwestycje)	2 794 030,97	415 100,00	2 378 930,97
Ochrona środowiska oraz zaspokajanie potrzeb społecznych (inwestycje)	1 577 455,30	1 340 837,00	236 618,30
Turystyka i rekreacja (inwestycje)	2 621 411,69	968 221,96	1 653 189,73
Dokumentacja inwestycyjna	934 633,00	388 500,42	546 132,58
Razem:	32 099 712,44	17 332 694,73	14 767 017,71

Infrastruktura drogowa

W celu poprawy i rozwoju infrastruktury drogowej oraz układu komunikacyjnego w Gminie Busko-Zdrój w 2025 r. zakończono realizację następujących projektów:

- **Przebudowa skrzyżowania ul. Grotta nr 314148T z ulicami Miodowicza i Wyszyńskiego w Busku-Zdroju**, projekt współfinansowany w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,
- **Rozbudowa ulicy Zielonej i ulicy Batalionów Chłopskich nr 314057T w Busku-Zdroju**, projekt współfinansowany w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,

- **Przebudowa i rozbudowa ulicy Langiewicza, Polnej i Kochanowskiego w Busku-Zdroju**, projekt współfinansowany z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,
- **Rozbudowa ul. Ogrodowej nr 314097T w Busku-Zdroju wraz z budową i przebudową niezbędnej infrastruktury technicznej**, projekt współfinansowany z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,
- **Remont drogi gminnej położonej na dz. nr ewid. 149 w m. Młyny od km 0+000 do km 0+890 (deszcz nawalny 05.06.2025 r.)**, projekt współfinansowany ze środków związanych z usuwaniem skutków niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w 2025 r.,
- **Budowa ul. Spacerowej w Busku-Zdroju** – projekt zrealizowano ze środków budżetu Miasta i Gminy Busko-Zdrój,
- **Modernizacja dróg gminnych usprawniająca system komunikacyjny w Gminie Busko-Zdrój**, projekt współfinansowany w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. W ramach projektu wykonano następujące odcinki dróg:
 - Droga dz. nr ewid. 56/2 i 177 w miejscowości Baranów,
 - Droga dz. nr ewid. 865 i 684 w miejscowości Kołaczkowice,
 - Droga dz. nr ewid. 952 w miejscowości Janina,
 - Droga dz. nr ewid. 196, 157 i 283 w miejscowości Służów,
 - Droga dz. nr ewid. 540/1 w miejscowości Pęczelice,
 - Droga dz. nr ewid. 144 i 444 w miejscowości Radzanów,
 - Droga ul. Błonie w miejscowości Łagiewniki.

Realizacja ww. zadań w 2025 roku obejmowała:

- budowę/przebudowę jezdni/drogi o długości ok. 7 523,19 mb,
- budowę chodników o długości ok. 3 351,83 mb,
- kanalizację deszczową o długości ok. 4 287,15 m,
- kanalizację sanitarną ok. 51,00 mb,
- sieć wodociągową ok. 51, 00 mb,
- ścieżki rowerowe o długości ok. 293,00 m,
- ciągi pieszo-rowerowe o długości ok. 396,00 m,
- montaż 80 opraw oświetlenia ulicznego,
- budowę pięciowłotowego skrzyżowania o ruchu okrężnym (ronda).

Łączna wartość wydatków poniesionych w roku 2025 na ww. infrastrukturę drogową wyniosła **21 261 084,98 zł** w tym kwota z budżetu gminy to **7 041 049,63 zł**, pozyskano dofinansowanie ze środków zewnętrznych w kwocie **14 220 035,35 zł**.

W 2025 r. Gmina Busko-Zdrój wykonywała bieżące remonty dróg gminnych w tym remonty cząstkowe kruszywem naturalnym na terenie miasta Busko-Zdrój oraz w następujących sołectwach: Młyny, Owczary, Pęczelice, Łagiewniki, Siesławice, Wolica, Chotelek, Nowa Wieś, Kołaczkowice, Szaniec, Nowy Folwark, Galów, Podgaje, Radzanów, Skotniki Duże, Oleszki, Szczaworyż, Żerniki Górne. Koszt remontów kruszywem wyniósł **128 971,30 zł**. Środki te pochodziły z budżetu Gminy Busko-Zdrój.

Remonty dróg w masie bitumicznej w 2025 r. wykonano w miejscowościach: Busko-Zdrój – miasto, Bronina, Siesławice, Wełecz, Chotelek, Wolica, Mikułowice, Skotniki Duże, Elżbiecin, Słabkowice. Wartość remontów cząstkowych nawierzchni bitumicznych wykonanych na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój wyniosła **176 964,27 zł**. Środki te pochodziły z budżetu Gminy Busko-Zdrój.

W 2025 r. wykonywano również roboty związane z utrzymaniem pasa drogowego na terenie Buska-Zdroju oraz w sołectwach: Wolica, Kołaczkowice, Skotniki Duże, Budzyń, Chotelek, Łagiewniki, Owczary, Siesławice, Podgaje, Szczaworyż, Wełecz, Widuchowa, Bilczów, Żerniki Górne, Gadawa, Galów, Bronina, Baranów. Koszt robót związanych z utrzymaniem pasa drogowego wyniósł **250 830,41 zł** i w całości został pokryty ze środków budżetu Gminy Busko-Zdrój.

W 2025 r. wykonano budowę oraz przebudowę oświetlenia na terenie Gminy Busko-Zdrój poprzez realizację następujących zadań:

- **Budowa linii kablowej oświetlenia terenu na os. Józefa Piłsudskiego dz. nr 181/5 obręb 11 w Busku-Zdroju.**
- Budowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Busko-Zdrój: **Budowa linii napowietrznej oświetlenia ulicznego drogi powiatowej nr 1005T nr ewid. 730 w miejscowości Palonki.**
- Budowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Busko-Zdrój: **Budowa linii napowietrznej oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr ewid. 1463 w miejscowości Kołaczkowice.**

- Budowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Busko-Zdrój: **Budowa linii napowietrznej oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr dz. 69/2 w miejscowości Wolica.**
- Budowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Busko-Zdrój: **Budowa linii napowietrznej oświetlenia ulicznego przy drodze powiatowej nr dz. 85/2 w m. Słabkowie.**
- Budowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Busko-Zdrój: **Budowa linii napowietrznej oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr ewid. 149 w miejscowości Młyny.**

W 2025 r. na terenie Gminy Busko-Zdrój zamontowano **36 sztuk** ledowych opraw oświetleniowych mocy: 40W. Wartość poniesionych wydatków w roku 2025 na budowę oraz przebudowę oświetlenia wyniosła **314 775,64 zł**. Środki te pochodziły z budżetu gminy.

Ponadto w 2025 r. Gmina Busko-Zdrój wydatkowała **10 053,69 zł** na dzierżawę infrastruktury oświetleniowej, **149 710,68 zł** na konserwację infrastruktury oświetleniowej, **74 467,55 zł** na remonty infrastruktury oświetleniowej, **57 797,60 zł** na dzierżawę podbudowy słupowej. Koszt energii elektrycznej w 2025 r. wyniósł **1 747 525,36 zł**. Powyższe środki pochodziły z budżetu Gminy Busko-Zdrój.

łącznie w 2025 r. na oświetlenie, Gmina Busko-Zdrój wydatkowała **2 354 330,52 zł**, które pochodziły z budżetu Gminy Busko-Zdrój.

W roku sprawozdawczym łączna wartość wydatków poniesionych na **remonty i utrzymanie dróg, inwestycje drogowe, oświetlenie** wyniosła **24 172 181,48 zł** w tym kwota z budżetu gminy to **9 952 146,13 zł**. Pozyskano dofinansowanie ze środków zewnętrznych w kwocie **14 220 035,35 zł**.

W 2025 r. w ramach infrastruktury drogowej rozpoczęto realizację nowych zadań, kontynuowano również realizację zadań wieloletnich, przewidzianych do zakończenia w kolejnych latach, tj. m.in.:

- **Rozbudowa ul. Rehabilitacyjnej nr 314110T w Busku-Zdroju** - projekt współfinansowany w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Planowany termin zakończenia inwestycji to II kwartał 2026 r.,
- **Budowa ulicy Zachodniej nr 314133T w Busku-Zdroju** - projekt współfinansowany w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Planowany termin zakończenia inwestycji to II kw. 2027 r.,
- **Budowa ulicy łączącej ul. Ceglaną w Busku-Zdroju z ul. Korczyńską w Zbludowicach wraz z budową ronda** - projekt współfinansowany w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Planowany termin zakończenia inwestycji to IV kw. 2027 r.,

- **Rozwój infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego poprzez budowę systemu ścieżek rowerowych na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój** - projekt współfinansowany w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, Działanie 3.1 Mobilność miejska w MOF (ZIT), Priorytet 3 Fundusze Europejskie na mobilność miejską. Planowany termin zakończenia inwestycji to IV kw. 2026 r.,
- **Rozwój infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego poprzez budowę dróg rowerowych Busko-Zdrój-Solec-Zdrój** - projekt współfinansowany w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, Działanie 4.2 Rozwój transportu zbiorowego i poprawa bezpieczeństwa ruchu. Planowany termin zakończenia inwestycji to IV kw. 2027 r.

Infrastruktura edukacyjna i sportowa

W 2025 r. Gmina Busko-Zdrój w ramach infrastruktury edukacyjnej i sportowej zrealizowała następujące przedsięwzięcia:

1. **„Modernizacja kompleksu sportowego „Moje Boisko - ORLIK 2012” w Busku-Zdroju”** współfinansowane ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej przez Ministerstwo Sportu i Turystyki w ramach Programu Modernizacji kompleksów sportowych „Moje Boisko – Orlik 2012” - Edycja 2023.

W ramach realizacji zadania zmodernizowano kompleks sportowy „Moje Boisko-ORLIK 2012” w Busku-Zdroju - 2 szt. boisk: boisko piłkarskie i boisko do koszykówki. Wykonano:

- wymianę nawierzchni ze sztucznej trawy na boisku piłkarskim typu „Orlik 2012”,
- wymianę nawierzchni poliuretanowej na boisku do koszykówki typu „Orlik 2012”,
- wymianę oświetlenia na energooszczędne typu LED - 20 opraw,
- montaż nowych opraw oświetleniowych typu LED na istniejących słupach,
- 12 opraw na boisku piłkarskim, 8 opraw na boisku do koszykówki,
- wymianę części ogrodzenia oraz montaż nowych piłkochwyłów,
- montażu tablicy informującej o źródle współfinansowania zadania.

Zdjęcie 2. Nawierzchnia ze sztucznej trawy na boisku piłkarskim typu „Orlik 2012” po modernizacji, nowe oprawy oświetleniowe energooszczędne typu LED, piłkowsywyty i ogrodzenie przy boisku o nawierzchni ze sztucznej trawy.

Zdjęcie 3. Nawierzchnia poliuretanowa na boisku do koszyków typu „Orlik 2012”.

Na realizację zadania wydatkowano w 2025 r. środki w wysokości **1 402 800,03 zł**, gdzie dofinansowanie to **415 100,00 zł**, które pochodziły ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, natomiast **987 700,03 zł** pochodziło z budżetu Gminy.

2. „Budowa nowego boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaniem o stałej konstrukcji przy Zespole Placówek Oświatowych w Szańcu” – zadanie wieloletnie dofinansowane ze środków budżetu Państwa w ramach Programu Olimpia - Program budowy przyszkolnych hal sportowych na 100 - lecie pierwszych występów reprezentacji Polski na Igrzyskach Olimpijskich.

Zdjęcie 4. Boisko wielofunkcyjne wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji.

W ramach realizacji zadania zlecono do wykonania zaprojektowanie i wykonanie następującego zakresu robót:

- budowę boiska wielofunkcyjnego o wymiarach pola gry 40 m x 20 m o nawierzchni poliuretanowej,
- budowę zadaszenia metalowego o konstrukcji samonośnej,
- budowę zaplecza szatniowo-sanitarnego (wewnątrz hali),
- budowę łącznika między halą a budynkiem szkoły,
- zakup strzelnicy laserowej na 4 stanowiska strzeleckie,
- wykonanie instalacji elektrycznej i oświetlenie hali wraz z przyłączami,
- wykonanie instalacji c.o.,
- wykonanie instalacji wentylacji i klimatyzacji,
- wykonanie instalacji wodno-kanalizacyjnej wraz ze zbiornikiem bezodpływowym na nieczystości ciekłe,
- wyposażenie sportowe obiektu w bramki, piłkochwyty, kosze, słupki z siatkami itp.,
- scenę mobilną wraz z wykładziną ochronną,
- zagospodarowanie terenu (dojścia, miejsca postojowe, dojazdy itp.),
- montaż elementów małej architektury: ławek, koszy na śmieci, stojaków na rowery.

Koszt realizacji zadania wyniósł **6 844 403,17 zł** w tym ze środków budżetu Państwa w ramach Programu Olimpia **4 751 600,00 zł**, natomiast **2 092 803,17 zł** pochodziło z budżetu gminy.

W 2025 r. wydatkowano **1 391 230,94 zł**, pochodzących z budżetu gminy.

Łączna wartość wydatków poniesionych w roku 2025 na działania inwestycyjne w zakresie infrastruktury edukacyjnej i sportowej to **2 794 030,97 zł** w tym kwota z budżetu gminy to **2 378 930,97 zł**. Pozyskano dofinansowanie ze środków zewnętrznych w kwocie **415 100,00 zł**.

Ochrona środowiska

W 2025 r. w Gminie Busko-Zdrój zrealizowano zadanie dotyczące ochrony środowiska: „**Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury w Nowym Parku Zdrojowym w Busku-Zdroju**” w ramach Projektu „**Adaptacja do zmian klimatu poprzez zmniejszenie podatności miasta Busko-Zdrój na niekorzystne zjawiska pogodowe z uwzględnieniem małej retencji**”. Projekt realizowany jest w ramach programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027, Działanie 2.2. Adaptacja do zmian klimatu, Typ projektu I. Spójne i zintegrowane przedsięwzięcia infrastrukturalne, kompleksowo dostosowujące miasta do ekstremalnych stanów pogodowych oraz łagodzące efekt miejskich wysp ciepła przez rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury.

W ramach realizacji zadania wykonano na terenie Nowego Parku-Zdrojowego:

- pergole o konstrukcji stalowej zamontowane nad pieszymi alejkami parkowymi,
- trejaże/pergole o konstrukcji stalowej przy placu zabaw „statek”,
- wymianę fragmentów istniejącej nawierzchni na nawierzchnię z miążu kamiennego,
- montaż obiektów małej architektury: ławki parkowe z oparciami, ławki modułowe (okrągłe),
- nasadzenia: pnącza przy pergolach oraz przy trejażach, drzewo przy rondzie, cebule krokusów, założono również rabaty bylinowe i przeprowadzono renowację istniejących trawników.

Zdjęcie 5. Trejaże/pergole o konstrukcji stalowej przy placu zabaw „statek”.

Zdjęcie 6. Pergole zamontowane nad alejkami w Nowym Parku Zdrojowym.

Koszt realizacji całego projektu wynosi **20 039 911,06 zł** w tym dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 **17 033 924,40 zł**, natomiast **3 005 986,66 zł** pochodzi z budżetu Gminy Busko-Zdrój.

W 2025 r. na działania inwestycyjne w zakresie **ochrony środowiska** w ramach realizacji ww. projektu wydatkowano **1 577 455,30 zł**, w tym dofinansowanie ze środków unijnych to **1 340 837,00 zł**, natomiast środki z budżetu gminy to **236 618,30 zł**.

Turystyka i rekreacja

W 2025 r. w zakresie turystyki i rekreacji zrealizowane zostały następujące zadania inwestycyjne:

1. „Wzmocnienie funkcji turystycznej zbiorników wodnych w Radzanowie poprzez wykonanie punktu obsługi kamperów”, współfinansowane w ramach interwencji I.13.1.LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność - Wdrażanie LSR - z wyłączeniem projektów grantowych objętych Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

W ramach zadania zrealizowano:

- wykonanie przyłącza wodociągowego oraz kanalizacyjnego zgodnie z warunkami technicznymi,
- wykonanie przyłącza elektrycznego do kolumny serwisowej wraz z badaniami i pomiarami,

- roboty ziemne pod płytę zlewną i nawierzchnie,
- wykonanie płyty zlewnej żelbetowej wraz z podkładem betonowym,
- wykonanie nawierzchni utwardzonej wraz z podbudową za pomocą kruszyw łamanych stabilizowanych mechanicznie z obramowaniem za pomocą krawężników betonowych,
- dostawę i montaż kolumny serwisowej do zrzutu kaset WC, poboru wody wraz z fundamentem. Kolumna składa się z kranu do poboru wody, kranem do płukania kaset. Zrzut kaset z wodą brudną z systemem spłukiwania, oświetlenie LED, zabezpieczenie przed ujemnymi temperaturami (do -15°C),
- Inne roboty wynikające z technologii wykonania robót.

Zdjęcie 7. Punkt obsługi kamperów przy zbiorniku w Radzanowie.

Koszt realizacji zadania, poniesiony w roku 2025 wyniósł **146 000,00 zł**, kwota dofinansowania to **105 343,00 zł**, natomiast wkład własny Gminy Busko-Zdrój to **40 657,00 zł**.

2. „Budowa świetlicy w miejscowości Skorzów”, współfinansowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach Działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”.

Zdjęcie 8. Wybudowana świetlica w miejscowości Skorzów.

Zakres zrealizowanych prac obejmował:

- budowę budynku świetlicy wraz z infrastrukturą towarzyszącą tj. wewnętrzną instalacją wod.-kan., c.o., elektryczną i wentylacją oraz wewnętrzną i zewnętrzną instalacją gazową,
- budowę bezodpływowego zbiornika na nieczystości ciekłe wraz z przyłączem kanalizacji sanitarnej do budynku,
- montaż zbiornika na gaz ziemny z wykonaniem przyłącza gazu do budynku,
- wykonanie instalacji fotowoltaicznej na gruncie o mocy 5,05 kWp,
- budowę zjazdów na działkę,
- wykonanie zagospodarowania terenu: utwardzonego placu, dojazdu, dojścia, miejsca postojowego dla samochodów osobowych oraz miejsca gromadzenia odpadów stałych,
- wykonanie ogrodzenia terenu działki, zbiornika na gaz i instalacji fotowoltaicznej,
- zakup i montaż elementów małej architektury: koszy na śmieci, ławek parkowych, stojaka na rowery,
- wyposażenie budynku świetlicy w m.in.: telewizor, odtwarzacz płyt DVD, składane stoły, krzesła, biurka komputerowe, fotele obrotowe, zabudowę kuchenną, stół z krzesłami do pomieszczenia kuchennego, kuchenkę gazową.

Koszt realizacji projektu wyniósł **1 351 546,76 zł** w tym dofinansowanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - **500 000,00 zł**, natomiast **851 546,76 zł** pochodziło z budżetu Gminy Busko-Zdrój.

W 2025 r. wydatkowano na ten cel **1 023 310,25 zł**, w tym dofinansowanie to **330 878,96 zł**, natomiast środki z budżetu gminy **692 431,29 zł**.

3. „Poprawa infrastruktury technicznej Pływalni Miejskiej im. Stefana Komendy w Busku-Zdroju” dofinansowane ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej przez Ministerstwo Sportu i Turystyki w ramach zadania inwestycyjnego realizowanego w ramach Programu Sportowa Polska - Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej – Edycja 2023.

Zdjęcie 9. Remont urządzeń uzdatniania wody na Pływalni Miejskiej im. Stefana Komendy w Busku-Zdroju.

W ramach realizacji przedsięwzięcia:

- zmodernizowano wymiennikownię i urządzenia technologiczne,
- wymieniono urządzenia elektryczne w skrzynkach sterowniczych stacji uzdatniania wody basenowej i pomieszczeniu filtrowni,
- wymieniono urządzenia i elementy instalacji w pomieszczeniu filtrowni,
- wymieniono pompę głębinową w studni oraz wykonano nową instalację,
- wymieniono oświetlenie podwodne basenu sportowego i brodzika,
- zakupiono odkurzacz podwodny.

Koszt realizacji zadania, poniesiony w roku 2025 wyniósł **1 452 101,44 zł**, kwota dofinansowania to **532 000,00 zł**, natomiast wkład własny Gminy Busko-Zdrój to **920 101,44 zł**.

W 2025 r. na działania inwestycyjne w zakresie **turystyki i rekreacji** wydatkowano **2 621 411,69 zł**, w tym dofinansowanie ze środków unijnych to **968 221,96 zł**, natomiast środki z budżetu gminy to **1 653 189,73 zł**.

W 2025 r. opracowana została następująca dokumentacja inwestycyjna:

- **„Dokumentacja projektowa dotycząca restauracji i zabezpieczenia substancji zabytkowej dwóch pawilonów położonych przy ulicy Kolonia Górka w Busku-Zdroju”** dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych,
- **„Doprojektowanie 1szt. ładowarki elektrycznej o mocy 120kW w budynku taboru autobusowego”** na potrzeby zadania **„Budowa Centrum Komunikacyjnego etap I z parkingiem wielopoziomowym typu Park&Ride w Busku-Zdroju”**;
- - **„Rozbudowa terenów zielonych Parku Małpi Gaj w Busku-Zdroju”** w ramach zadania budżetowego pn. **„Busko - Zdrój Miastem Zdrowia i Zieleni - Woda Siarczkowa Przyszłością Uzdrowiska - zrównoważony rozwój, poprawa jakości życia mieszkańców i wzmocnienie konkurencyjności regionu”**,
- **„Poprawa bezpieczeństwa i zwiększenie walorów użytkowych przestrzeni publicznej miasta Busko-Zdrój poprzez działania rewitalizacyjne”**:
 - Część 1. **„Przebudowa zdegradowanej nawierzchni Placu Zwycięstwa wraz z przebudową oświetlenia”**,
 - Część 2. **„Przebudowa zdegradowanych nawierzchni alejek w Nowym Parku Zdrojowym wraz uzupełnieniem małej architektury”**,
 - Część 3. **„Budowa doświetlenia przejść dla pieszych na ciągach komunikacyjnych ulic miejskich”**,
 - Część 4. **„Przebudowa nawierzchni Alei Mickiewicza wraz z modernizacją wejścia na „Byczą Górę” i uzupełnieniem małej architektury”**.
 - Część 5. **„Rewitalizacja Pasażu uzdrowskiego przy ul. 1 Maja”**,
 - Część 6. **„Wymiana wiat przystankowych i wyposażenie ich w system informacji pasażerskiej”**.
- **„Zaprojektowanie instalacji klimatyzacji w systemie multisplit, uwzględniającej montaż klimatyzatorów dla pomieszczeń zlokalizowanych w obiekcie Willi Polonia wraz z wykonaniem instalacji elektrycznej dedykowanej dla projektowanej instalacji klimatyzacji”**.

Wartość opracowanych w 2025 r. dokumentacji to **934 633,00 zł** w tym dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych wynosi **388 500,42 zł**, natomiast środki z budżetu gminy to **546 132,58 zł**.

W 2025 r. rozpoczęto realizację nowych zadań inwestycyjnych, kontynuowano również realizację dużych zadań wieloletnich, przewidzianych do zakończenia w kolejnych latach, tj. m.in.:

- **„Przebudowa budynku Buskiego Samorządowego Centrum Kultury”** w ramach projektu pn. **„Ochrona i udostępnianie dziedzictwa kulturowego oraz rozwój kultury w celu wzmocnienia atrakcyjności turystycznej obszaru dzięki utworzeniu Szlaku Dziedzictwa Kultury”** dofinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, Działanie 6.1 "Rozwój miast i miejskich obszarów funkcjonalnych (ZIT). Planowany termin zakończenia inwestycji II kwartał 2026 r.
- **„Przebudowa gminnej, przyszkolnej infrastruktury sportowej w Busku-Zdroju”**- zadanie realizowane w formule „zaprojektuj i wybuduj” dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Planowany termin zakończenia inwestycji II kwartał 2026 r.
- **„Rewitalizacja zbiornika rekreacyjno-retencyjnego w miejscowości Radzanów Gmina Busko-Zdrój etap II”** dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych. Planowany termin zakończenia inwestycji II kwartał 2026 r.
- **„Rozwój infrastruktury na potrzeby transportu zbiorowego na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój”** w ramach programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027. Jest to projekt partnerski Gmin Busko-Zdrój i Stopnica w zakresie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój, planowany do realizacji w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, Działanie 3.1 Mobilność miejska w MOF (ZIT) Priorytet 3 Fundusze Europejskie na mobilność miejską. Planowany termin zakończenia inwestycji to III kwartał **2028 r.**

Projekt partnerski Gmin: Busko-Zdrój i Stopnica. Obejmuje realizację:

- Centrum Komunikacyjnego – etap I z parkingiem wielopoziomowym typu Park&Ride w Busku-Zdroju, z elektronicznym systemem parkowania oraz stacjami ładowania pojazdów elektrycznych (10 stanowisk), stacjami rowerowymi i samonapraw rowerów, elementami zielonej infrastruktury, panelami fotowoltaicznymi;

- bezemisyjnej komunikacji miejskiej na trasie Busko-Zdrój-Stopnica oraz na terenie miast Busko-Zdrój i Stopnica poprzez zakup taboru bezemisyjnego (elektrycznego);

- na terenie Stopnicy stacji ładowania pojazdów elektrycznych;
- dwukierunkowej ścieżki rowerowej w ul. Waryńskiego w Busku-Zdroju z przebudową ciągu pieszego;
- cyfryzacji transportu miejskiego poprzez wdrożenie Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej (tablice informacyjne).
- **„Adaptacja do zmian klimatu poprzez zmniejszenie podatności miasta Busko-Zdrój na niekorzystne zjawiska pogodowe z uwzględnieniem małej retencji”, w tym zadania: „Uporządkowanie gospodarki wodami deszczowymi na terenie miasta Busko-Zdrój z uwzględnieniem małej retencji poprzez budowę ogrodów deszczowych w formie zbiorników retencyjnych” oraz „Likwidacja miejskiej wyspy ciepła i retencja wód opadowych na terenie ul. Poprzecznej w Busku-Zdroju”.** Projekt realizowany jest w ramach programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027, Działanie 2.2. Adaptacja do zmian klimatu. Planowany termin zakończenia inwestycji to **I kwartał 2027 r.**

W ramach ww. Projektu zostaną zrealizowane zadania:

- opracowanie dokumentacji projektowej na potrzeby projektu (Studium Wykonalności, Planu Adaptacji do zmian klimatu dla miasta Busko-Zdrój, dokumentacji technicznej);
- uporządkowanie gospodarki wodami deszczowymi na terenie miasta Busko-Zdrój z uwzględnieniem małej retencji poprzez budowę ogrodów deszczowych w formie zbiorników retencyjnych (przebudowa i budowa kolektora kanalizacji deszczowej w ul. Kusocińskiego, Uchnasta, Waryńskiego, Lipowej i Rokosza w Busku-Zdroju, budowa ogrodów deszczowych w Nowym Parku Zdrojowym);
- likwidacja miejskiej wyspy ciepła i retencja wód opadowych na terenie ul. Poprzecznej w Busku-Zdroju (wykonanie „zielonych przystanków” tj. pergoli nad istniejącymi wiatami przystankowymi stanowiącymi podporę dla pnączy, „ogrodów deszczowych” tj. rabat z nasadzoną zielenią ozdobną, obiektów małej architektury: ławek parkowych, donic przy ławkach i przy pergolach);
- rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury w Nowym Parku Zdrojowym w Busku-Zdroju (budowa pergoli zacieniających nad pieszymi alejkami parkowymi i trejaży zacieniających przy placu zabaw Statek, wykonanie utwardzonych nawierzchni, obiektów małej architektury oraz nasadzeń: pnączy przy pergolach oraz przy trejażach, rabat bylinowych, cebul krokusów, renowacja istniejących trawników);
- działania informacyjno-promocyjne i edukacyjne „Adaptacja do zmian klimatu miasta Busko-Zdrój”(zakup materiałów informacyjno-promocyjnych związanych z realizacją Projektu, zakup tablic informacyjnych i pamiątkowych, przeprowadzenie spotkań edukacyjnych).

- „**Budowa infrastruktury Szlaku Świętokrzyskich Uzdrowisk - I etap**” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Działania 6.3 Wzmacnianie lokalnych potencjałów na obszarach innych niż obszary miejskie, Priorytetu 6 Fundusze Europejskie dla wspólnot lokalnych, programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027. Planowany termin zakończenia inwestycji to II kwartał 2027 r.
- „**Rozwój infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego poprzez budowę systemu ścieżek rowerowych na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój**”. Projekt realizowany w zakresie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój, ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, Działanie 3.1 Mobilność miejska w MOF (ZIT), Priorytet 3 Fundusze Europejskie na mobilność miejską. Planowany termin zakończenia inwestycji to IV kwartał 2027 r.

4.2. Realizacja funduszu sołectkiego

W skład Gminy Busko-Zdrój wchodzi 47 jednostek pomocniczych - sołectw. Każde z nich posiada środki finansowe wyodrębnione w budżecie Gminy Busko-Zdrój, tj. fundusz sołectki, zagwarantowany na rzecz realizacji przedsięwzięć służących poprawie warunków życia ich mieszkańców. O przeznaczeniu środków decyduje zebranie wiejskie - mieszkańcy każdego sołectwa. Wydatki związane z realizacją Funduszu Sołectkiego w 2025 roku w Gminie Busko-Zdrój przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Tabela 7. Zestawienie wykonania funduszu sołectkiego w 2025 roku.

Przeznaczenie środków Funduszu Sołectkiego	Kwota wydatkowana na inwestycje ze środków Funduszu Sołectkiego w 2025 roku (zł)	Procent wykorzystania środków Funduszu Sołectkiego w 2025 roku (%)
Remont dróg i poboczy	345 767,91	27,77
Utrzymanie pasa drogowego	62 611,90	5,03
Utrzymanie terenów zielonych	119 800,00	9,62
Prace remontowo-budowlane na świetlicach wiejskich i działkach gminnych na terenie sołectw	416 177,66	33,41
Oświetlenie	159 410,92	12,80
Pozostałe działania	141 535,82	11,37
Razem:	1 245 304,21	100,00%

Remonty dróg i poboczy wykonane kruszywem naturalnym.

Prace wykonano w sołectwach: Baranów, Budzyń, Dobrowoda, Gadawa, Janina, Olganów, Oleszki, Kołaczkowice, Kotki, Kostki Duże, Kostki Małe, Łagiewniki, Młyny, Nowa Wieś, Nowy Folwark, Podgaje, Radzanów, Siestawice, Słabkowice, Szaniec, Szczaworyż, Wełecz, Widuchowa, Zbludowice.

Łączna wartość wydatkowanych środków na remonty dróg i poboczy wyniosła **345 767,91 zł**.

W ramach **utrzymania pasa drogowego** zrealizowano:

- umocnienie elementami betonowymi rowu przy drodze gminnej,
- odmulenie rowów,
- utwardzenie pod wiatę przystankową,
- mechaniczne odchwaszczanie poboczy przy drodze gminnej,
- wycinkę krzaków z pasa drogowego drogi gminnej,
- montaż lustra drogowego przy drodze gminnej,
- zakup materiału do wykonania zagospodarowania pas drogowego przy drodze gminnej,
- zakup wraz z montażem wiaty przystankowej,
- wykoszenia poboczy dróg gminnych,
- wykonanie odśnieżania chodników.

Zadania zrealizowano w sołectwach: Budzyń, Elźbiecin, Janina, Kostki Duże, Łagiewniki, Siestawice, Szczaworyż, Widuchowa, Wolica, Zbludowice.

Łączna wartość wydatkowanych środków na roboty w pasie drogowym wyniosła **62 611,90 zł**.

W ramach **utrzymania terenów zielonych**, pracami objęto między innymi place zabaw, siłownie zewnętrzne, boiska sportowe oraz tereny przyległe do budynków świetlic wiejskich w miejscowościach: Baranów, Bilczów, Biniątki, Błoniec, Bronina, Budzyń, Chotelek, Dobrowoda, Elźbiecin, Gadawa, Janina, Kameduły, Kawczyce, Kołaczkowice, Kostki Duże, Kotki, Łagiewniki, Młyny, Mikułowice, Nowy Folwark, Oleszki, Olganów, Owczary, Pęczelice, Podgaje, Palonki, Radzanów, Ruczynów, Skotniki Duże, Szaniec, Wełecz, Widuchowa, Zbludowice, Zwierzyniec.

Łączna wartość wydatkowanych środków na utrzymanie terenów zielonych wyniosła **119 800,00 zł**.

Prace remontowo-budowlane w świetlicach wiejskich i działkach gminnych na terenie sołectw objęły:

- budowę placu zabaw,
- doposażenie placu zabaw,
- budowę siłowni zewnętrznej przy budynku świetlicy wiejskiej,

- budowę sceny letniej w formie altany do obsługi imprez okolicznościowych,
- budowę świetlicy wiejskiej,
- budowę ogrodzenia przy budynku świetlicy wiejskiej,
- uporządkowanie działek gminnych,
- zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej,
- zagospodarowanie działek gminnych,
- zagospodarowania terenu przy świetlicy wiejskiej,
- wykonanie klimatyzacji w budynku świetlicy wiejskiej,
- remonty w budynkach świetlic wiejskich,
- remont ogrodzenia przy budynku Ochotniczej Straży Pożarnej,
- czyszczenie schodów w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej,
- wykonanie drzwi w budynku świetlicy wiejskiej,
- wykonanie oświetlenia w altanie rekreacyjnej,
- wykonanie oświetlenia placu zabaw,
- wykonie przyłącza kanalizacyjnego do świetlicy wiejskiej.

Powyższe zadania realizowane były w następujących sołectwach: Bilczów, Błoniec, Bronina, Chotelek, Janina, Kołaczkowice, Młyny, Mikułowice, Olganów, Owczary, Pęczelice, Podgaje, Radzanów, Ruczynów, Skotniki Duże, Skotniki Małe, Skorzów, Służów, Szaniec, Welecz, Widuchowa, Zbludowice, Zwierzyniec.

Łączna wartość wydatkowanych środków na remonty w świetlicach wiejskich i na działkach gminnych wyniosła **416 177,66 zł**.

W ramach kategorii oświetlenie na terenie sołectw wykonano:

- dokumentację projektową dotyczącą rozbudowy oświetlenia ulicznego na terenie miejscowości: Biniątki, Elźbiecin, Galów, Las Winiarski, Szaniec, Żerniki Górne;
- budowę linii napowietrznej oświetlenia drogowego w miejscowościach: Biniątki, Galów, Kameduły, Kołaczkowice, Las Winiarski, Szaniec, Żerniki Górne, Palonki;
- dowieszenie oprawy oświetlenia ulicznego na drodze gminnej: Elźbiecin, Biniątki, Ruczynów.

Łączna wartość wydatkowanych środków na oświetlenie wyniosła **159 410,92 zł**.

W ramach działań **pozostałych** zakupiono:

- namioty handlowo-wystawowe,
- meble do świetlic wiejskich oraz budynku gminnego,

- meble do altany rekreacyjnej,
- odzież ochronną dla Ochotniczej Straży Pożarnej,
- sprzęt dla Ochotniczej Straży Pożarnej,
- płyt odwadniający na działkę gminną,
- tablicę informacyjną,
- sprzęt AGD do świetlic wiejskich,
- rolety do świetlicy wiejskiej,
- kosze betonowe,
- drzewka ozdobne,
- wyposażenie do świetlic wiejskich,
- zorganizowano dwa spotkania integracyjne,
- środki do utrzymania czystości w świetlicach wiejskich i ich otoczeniu oraz na terenach rekreacyjnych.

Realizacją tych działań objęto następujące sołectwa: Galów, Kawczyce, Kołaczkowice, Kotki, Nowy Folwark, Las Winiarski, Palonki, Radzanów, Ruczynów, Skotniki Duże, Szczaworyż, Widuchowa, Szaniec, Zbludowice, Zbrodzice, Zwierzyniec.

Łączna wartość wydatkowanych środków na pozostałe działania wyniosła **141 535,82 zł**.

4.3. Budżet obywatelski

Budżet obywatelski to specjalna forma konsultacji społecznych, w którym mieszkańcy gminy bezpośrednio decydują o wydaniu części publicznych pieniędzy na wybrane projekty i propozycje zadań mieszczące się w kompetencjach gminy. Po weryfikacji przez urząd, mieszkańcy głosują na najlepsze inicjatywy, które następnie są realizowane.

Na podstawie Zarządzenia nr 145/2024 Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój z dnia 07.08.2024r. w sprawie określenia harmonogramu czynności oraz wysokości wydatków Budżetu Obywatelskiego Miasta i Gminy Busko-Zdrój na 2025 rok oraz Zarządzenia nr 155/2024 Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój z dnia 02.09.2024r. w sprawie powołania komisji ds. analizy formalnej zgłoszonych projektów oraz przeprowadzenia, ustalenia i ogłoszenia wyników głosowania na zgłoszone projekty poddane głosowaniu w ramach budżetu obywatelskiego na 2025 rok do realizacji w kategorii projektów małych zostały zakwalifikowane poniższe projekty.

Tabela 8. Zestawienie Projektów w kategorii projektów małych.

Lp.	Nazwa projektu	Miejsce realizacji	Wartość projektu (zł)	Ilość głosów
1.	Aktywna przerwa w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 3 w Busku-Zdroju	Busko-Zdrój	29 636,20 zł	282
2.	Świetlica wiejska-miejsce sprzyjające integracji społecznej-remont altany, budowa miejsca grillowego, budowa paleniska na ognisko, budowa utwardzenia terenu przy altanie kostką brukową, montaż kosza na śmieci w Podgajach	Podgaje	30 000,00 zł	182

W kategorii projektów dużych żaden z projektów nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby głosów uprawniającej do realizacji w 2025 roku.

4.4. Ład przestrzenny

Na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój **obowiązuje 27 miejscowych planów** zagospodarowania przestrzennego, które obejmują powierzchnię około **1 397 ha**. Dla obszaru miasta i gminy Busko-Zdrój obowiązuje również studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Busko-Zdrój.

W dniu 24 września 2023 r. weszła w życie ustawa o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw. Kluczową zmianą niniejszej ustawy jest wprowadzenie nowego narzędzia planistycznego – planu ogólnego gminy, który będzie uchwalany obligatoryjnie dla całej gminy (z wyłączeniem terenów zamkniętych), w randze aktu prawa miejscowego, likwidując studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Ustalenia zawarte w planie ogólnym będą wiążące zarówno dla planów miejscowych oraz dla decyzji o warunkach zabudowy. Plany ogólne gminy, zastępujące dotychczasowe studium, mają wejść w życie do 30 czerwca 2026 r., trwają prace nad ostatecznym wydłużeniem tego terminu do 31 sierpnia 2026 r.

W związku z powyższym Rada Miejska w Busku – Zdroju podjęła w dniu 8 lutego 2024 r. Uchwałę Nr LXXII/870/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego miasta i gminy Busko – Zdrój. W roku 2025r. toczyła się procedura sporządzania projektu planu ogólnego miasta i gminy

Busko – Zdrój, która nadal trwa. Obecnie opracowywany dokument planu ogólnego znajduje się na etapie opiniowania i uzgodnień, po zakończeniu, którego zostanie wyłożony do publicznego wglądu.

Osoby zainteresowane sporządzaniem planu ogólnego oraz planów miejscowych lub ich zmianą składały do tut. Urzędu swoje wnioski i propozycje. W roku 2024 i 2025 wpłynęło **534 wniosków** w sprawie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Busko-Zdrój.

W roku 2025 wydano łącznie **717 zaświadczeń, wypisów i wyrysów** z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz **83 postanowienia** w sprawie zaopiniowania wstępnego projektu podziału nieruchomości w trybie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

W roku 2025 wydanych zostało łącznie **822 decyzje administracyjne ustalające warunki zabudowy i lokalizacje inwestycji celu publicznego oraz innych decyzji i postanowień z zakresu zagospodarowania przestrzennego.**

W roku 2025 wydanych zostało **45 decyzji i 24 postanowienia** w sprawie określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia. W ramach działań wynikających z kompetencji zawartych w ustawie Prawo wodne wydano **6 decyzji i 4 postanowienia** dotyczących zmiany stanu wody na gruncie. Wydano **3 postanowienia** z zakresu ustawy prawo geologiczne i górnicze.

5. GOSPODARKA KOMUNALNA

5.1. Infrastruktura techniczna i komunalna

Na koniec 2025 roku system zaopatrzenia w wodę oparty był na trzech ujęciach wody:

- Ujęcie wody „Szcaworyż” - 14 %,
- Ujęcie wody „Widuchowa – Chrusty” - 3 %,
- Ujęcie wody „Zrecze Duże, gm. Chmielnik, w oparciu o obowiązujące w tym zakresie porozumienie – 83 %.

Ww. ujęcia wody stanowiły podstawę funkcjonowania dwóch wodociągów:

- Wodociąg Busko-Zdrój, produkujący 5 681 m³ wody/dobę,
- Wodociąg Ruczynów, produkujący 152 m³ wody/dobę.

Wodociągi zaopatrywały w wodę łącznie 29 517 mieszkańców w ogólną ilość 5 833 m³ wody/dobę.

W 2025 roku, jakość wody do spożycia w wodociągach Busko-Zdrój oraz Ruczynów była zgodna z wymaganiami i nie prowadzono żadnych działań naprawczych.

Tabela 9. Stan i efekty rzeczowe sieci wodociągowej.

Długość zbiorczej sieci oddana do eksploatacji w 2025 roku	Ilość budynków mieszkalnych podłączonych do sieci w 2025 roku	Długość sieci wodociągowej, stan na dzień 31.12.2025 r.	Ogólna ilość budynków mieszkalnych przyłączonych do sieci, stan na dzień 31.12.2025 r.
0,89 km	65 szt.	343,66 km	5 342 szt.

Sieć kanalizacji sanitarnej obejmowała miasto Busko-Zdrój oraz następujące miejscowości: Siesławice, Zbludowice, Owczary, Radzanów, Skotniki Duże, Skotniki Małe, Bronina, Łagiewniki, Zbrodźce, Mikułowice, Nowy Folwark, Wełecz, Chotelek, Wolica, Szczaworyż, Kawczyce i Olganów. Ścieki z terenu Gminy odprowadzane były do Oczyszczalni Ścieków w Siesławicach, której przepustowość wyniosła 8 800 m³/dobę.

Tabela 10. Stan i efekty rzeczowe sieci kanalizacji sanitarnej.

Długość zbiorczej sieci oddana do eksploatacji w 2025 roku	Ilość budynków mieszkalnych podłączonych do sieci w 2025 roku	Długość sieci kanalizacji sanitarnej, stan na dzień 31.12.2025 r.	Ogólna ilość budynków mieszkalnych przyłączonych do sieci, stan na dzień 31.12.2025 r.
0,84 km	129 szt.	293,65 km	2 948 szt.

Na terenach nieskanalizowanych funkcjonują indywidualne systemy odprowadzania ścieków w tym: 2892 zbiorników bezodpływowych oraz 92 przydomowych oczyszczalni ścieków. Łącznie 14 firm asenizacyjnych odebrało 30165,31 m³ nieczystości ciekłych z 4630 nieruchomości położonych na terenie Gminy. Ścieki odprowadzane były do oczyszczalni ścieków w Siesławicach, Leszczach oraz do oczyszczalni ścieków w Tarnowie.

W oparciu o Zarządzenie Nr 4/2025 Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój z dn. 9 stycznia 2025 r. zrealizowano w terenie w miejscowościach Widuchowa, Żerniki Górne, Służów, Dobrowoda i Elźbiecin - 262 kontrole zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w zakresie zarówno ich prawidłowego użytkowania jak i częstotliwości wywozu nieczystości ciekłych.

Na terenie miasta Busko-Zdrój zlokalizowanych jest 7 kotłowni produkujących ciepło i ciepłą wodę użytkową na potrzeby mieszkańców:

- ul. Ciepłownicza 2 - kotłownia osiedlowa (węglowa),
- os. Piłsudskiego 7 - kotłownia „Wola” (węglowa),
- ul. Rehabilitacyjna 3A - kotłownia „Górka” (gazowa),
- os. Andersa 1A - kotłownia (gazowa),
- ul. Różana 2a - kotłownia (gazowa),
- ul. Plac Zwycięstwa 9 - kotłownia (gazowa),
- ul. Waryńskiego 50A - kotłownia (gazowa).

Łączna moc zainstalowanych kotłowni wynosi: 19,495 MW.

Ciepło dystrybuowane jest z wykorzystaniem sieci ciepłowniczych, których łączna długość wynosi 7 407,6 m i zasila budynki wielorodzinne zlokalizowane na osiedlach: Sikorskiego, Orła Białego, Kościuszki, Pułaskiego, Andersa, Piłsudskiego, Legionów Polskich, na Placu Zwycięstwa, przy ulicy Rehabilitacyjnej, alei Mickiewicza oraz budynki użyteczności publicznej, w tym: budynki Urzędu Miasta i Gminy, szkoły, przedszkola, kino i pływalnia miejska.

Gmina jest właścicielem kanalizacji telekomunikacyjnej znajdującej się na terenie miasta Busko-Zdrój, w rejonie alei Mickiewicza, ulic Partyzantów, Bohaterów Warszawy, Uchnasta, Młyńskiej, 1 Maja, Placu Zwycięstwa, Parku Zdrojowego, Tężni. Z uwagi na różną konfigurację, kanalizacja zbudowana jest z rur poliuretanowych o średnicy od 40 do 125 mm. Łączna długość kanalizacji telekomunikacyjnej wynosi 9 560 m. Kanalizacja wykorzystywana jest przede wszystkim dla potrzeb własnych, zapewnienia łączności oraz dostępu do usług szerokopasmowych dla Urzędu oraz jednostek organizacyjnych. Kanalizacja jest też udostępniana operatorom telekomunikacyjnym na podstawie zawieranych umów.

Polityka mieszkaniowa

Na dzień 31 grudnia 2025 roku w skład gminnego zasobu mieszkaniowego wchodziło 179 lokali mieszkaniowych. Na koniec 2025 roku nie było osób, oczekujących na lokal socjalny.

Zdjęcie 10. Budynek wielorodzinny przy ul. Boh. Warszawy w Busku-Zdroju.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku zaległości w opłatach za mieszkania będące w zasobie Gminy wynosiły 1,5 mln zł. Zadłużenie powstaje przede wszystkim u osób nie posiadających zatrudnienia, korzystających z pomocy opieki społecznej, posiadających niewielkie dochody. W związku z powyższym komornicy sądowi w większości przypadków ściągają zaległy czynsz nieregularnie i w niewielkich kwotach.

Jednym ze sposobów uniknięcia powstania zaległości w opłatach mieszkaniowych jest pokrywanie ich w części z dodatków, o które mogą ubiegać się najemcy mieszkań. Gmina Busko-Zdrój, za pośrednictwem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju, udziela pomocy finansowej użytkownikom lokali wypłacając im tzw. dodatki mieszkaniowe. W 2025 roku wypłacono 1 477 dodatków mieszkaniowych w łącznej kwocie 475 333,47 zł.

Gmina Busko-Zdrój w 2025 roku złożyła 4 wnioski o udzielenie bezzwrotnego wsparcia finansowego z Funduszu Dopłat w celu zwiększenia ilości mieszkań socjalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy. Wnioski dotyczyły lokali socjalnych położonych w Kostkach Dużych – planowane wsparcie wyniesie 1 655 280 zł, w Lesie Winiarskim – 1 597 557,80 zł, w Szańcu – 436 539,19 zł oraz w Skorzowie – gdzie planowana wysokość dofinansowania stanowi kwotę 266 144,79 zł.

Transport

Busko-Zdrój posiada stałe połączenia komunikacją kolejową na trasie Kielce – Busko-Zdrój – Kielce. Obecnie wykonywanych jest pięć połączeń do Kielc, w tym połączenie przez Kielce do Częstochowy. W celu umożliwienia mieszkańcom, turystom i kuracjom korzystania z przewozów kolejowych funkcjonuje komunikacja z dworca kolejowego do centrum miasta i strefy uzdrowskiej, która została dostosowana do częstotliwości kursowania pociągów.

W 2025 roku na podstawie umowy zawartej pomiędzy Gminą Busko-Zdrój, a Wojewodą Świętokrzyskim, dofinansowano z „Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej”, zadanie polegające na uruchomieniu 30 linii komunikacji zbiorowej:

1. Busko-Zdrój – Bilczów - Busko-Zdrój przez: Zbludowice, Radzanów, Olganów, Dobrowoda, Baranów, Gadawa, Budzyń, Bilczów, Budzyń, Gadawa, Baranów, Dobrowoda, Olganów, Radzanów, Zbludowice;
2. Busko-Zdrój – Kołaczkowice - Busko-Zdrój przez: Mikułowice Kolonia Wschodnia, Elźbiecin, Kozina, Podgaje, Kotki, Janina, Kotki (Budy), Janina, Kołaczkowice (przysiółek Palestyna), Janina, Kotki, Podgaje, Kozina, Elźbiecin, Mikułowice Kolonia Wschodnia;
3. Busko-Zdrój – Palonki - Busko-Zdrój przez: Mikułowice, Zwierzyniec, Wygoda Kozińska, Skorzów, Słabkowice, Służów, Palonki, Janina, Kołaczkowice, Janina, Kotki, Podgaje, Kozina, Elźbiecin, Mikułowice Kolonia Wsch;
4. Busko-Zdrój – Palonki - Busko-Zdrój przez: Bronina, Widuchowa, Kotki, Janina, Palonki, Służów, Słabkowice, Skorzów, Wygoda Kozińska, Zwierzyniec, Mikułowice;
5. Mikułowice – Szaniec - Mikułowice przez: Mikułowice Kolonia Zachodnia, Nowy Folwark, Kameduły, Galów, Szaniec, Galów, Kameduły, Nowy Folwark, Mikułowice Kolonia Zachodnia;
6. Busko-Zdrój- Busko-Zdrój przez: Łagiewniki, Zbrodzice, Kurzejów;
7. Busko-Zdrój Centrum ul. Poprzeczna - Busko-Zdrój Centrum ul. Poprzeczna przez: ul. Kościuszki, ul. Grotta, ul. Starkiewiczza, Szpital Górka, ul. 1 Maja, ul. Grotta, ul. Kościuszki, ul. Poprzeczna, ul. Szaniecka (cmentarz), ul. Kopernika, ul. Waryńskiego MDA, Siestawice Dw. Kol., ul. Boh. Warszawy (Szpital), ul. Poprzeczna, ul. Kościuszki, ul. Grotta, ul. 1 Maja, ul. Starkiewiczza, Szpital Górka, ul. Starkiewiczza, ul. 1Maja, ul. Grotta, ul. Kościuszki;
8. Busko-Zdrój – Młyny - Busko-Zdrój przez: Mikułowice, Mikułowice Kolonia Zachodnia, Nowy Folwark, Kameduły, Galów, Szaniec, Młyny, Szaniec, Galów, Kameduły, Nowy Folwark, Mikułowice Kolonia Zachodnia, Mikułowice;
9. Busko-Zdrój – Kawczyce - Busko-Zdrój przez: Zbludowice, Kawczyce, Zbludowice;

10. Busko-Zdrój – Ruczynów - Busko- Zdrój przez: Bronina, Widuchowa, Stara Grabda, Ruczynów, Stara Grabda, Widuchowa, Bronina;
11. Busko-Zdrój – Kostki Małe - Busko-Zdrój przez: Wełecz, Biniątki, Oleszki, Kostki Duże, Kostki Małe, Kostki Duże, Oleszki, Biniątki, Wełecz;
12. Busko-Zdrój – Skotniki Duże - Busko-Zdrój przez: Owczary, Pęczelice, Szczaworyż, Skotniki Małe, Skotniki Duże, Skotniki Małe, Szczaworyż, Pęczelice, Owczary;
13. Busko-Zdrój – Błoniec - Busko-Zdrój przez: Broninę, Szczaworyż, Błoniec, Żerniki Górne, Bronina;
14. Busko-Zdrój – Wolica - Busko-Zdrój przez: Siesławice, Chotelek Chorokowa, Chotelek, Wolice, Chotelek, Zbludowice;
15. Busko-Zdrój – Baranów - Busko-Zdrój przez: Zbludowice, Radzanów, Olganów, Dobrowoda, Gadawa, Baranów, Baranów Chwalikówka, Skotniki Duże, Radzanów, Zbludowice;
16. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez: Bronina, Szczaworyż, Błoniec, Szczaworyż , Skotniki Małe, Skotniki Duże, Zbludowice, Radzanów, Kawczyce, Zbludowice;
17. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez: Wełecz, Oleszki, Kostki Małe, Kostki Duże, Oleszki, Biniątki, Siesławice, Chotelek, Wolica, Siesławice, Zbludowice;
18. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez: Bronina, Szczaworyż, Pęczelice, Żerniki Górne, Bronina, Owczary, Busko-Zdrój, Zbludowice;
19. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez: Kurzejów, Zbrodzice, Łagiewniki;
20. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez: Bronina, Widuchowa, Janina-Grabda, Ruczynów, Kołaczkowice, Janina, Kotki, Widuchowa, Bronina;
21. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez: Mikułowice, Elźbiecin, Kozina, Podgaje, Kotki, Służów, Palonki, Janina, Kołaczkowice, Janina, Kotki, Podgaje, Kozina, Elźbiecin, Zwierzyniec, Mikułowice;
22. Baranów – Baranów przez Gadawa, Budzyń, Równiny, Bilczów, Olganów, Dobrowoda, Olganów, Bilczów, Równiny, Budzyń, Gadawa;
23. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez: Wełecz, Biniątki, Wełecz;
24. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez: Mikułowice Kolonia Wschodnia, Mikułowice, Mikułowice Kolonia Zachodnia, Busko-Zdrój, Mikułowice Kolonia Zachodnia, Mikułowice, Mikułowice Kolonia Wschodnia;
25. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez: Mikułowice Kolonia Zachodnia, Nowy Folwark, Las Winiarski, Kameduły, Galów, Szaniec, Galów, Kameduły, Las Winiarski, Nowy Folwark, Mikułowice Kolonia Zachodnia Mikułowice;

26. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez: Mikułowice, Zwierzyniec, Elźbiecin, Kozina, Podgaje, Słabkowice, Skorzów, Zwierzyniec Wieś, Szaniec, Młyny, Szaniec, Zwierzyniec, Młyny, Skorzów, Słabkowice, Podgaje, Kozina, Elźbiecin, Zwierzyniec, Mikułowice;
27. Busko-Zdrój – Busko-Zdrój przez: Wełecz, Nowy Folwark, Szaniec, Nowy Folwark, Mikułowice Kolonia Zachodnia, Mikułowice, Bronina, Widuchowa, Bronina, Owczary, Busko-Zdrój ul. Grotta;
28. Busko-Zdrój ul. Poprzeczna – Busko-Zdrój ul. Poprzeczna przez: ul. Boh. Warszawy, ul. Młyńska, ul. Waryńskiego MDA, ul. Kopernika, Busko-Zdrój ul. Poprzeczna, ul. Boh. Warszawy, Siesławice (szkoła), Zbludowice ul. Świętokrzyska, Busko-Zdrój ul. Starkiewicza, ul. 1 Maja, ul. Sanatoryjna, ul. Grotta, ul. Batorego, ul. Kościuszki, ul. Poprzeczna;
29. Busko-Zdrój ul. Poprzeczna - Busko-Zdrój ul. Poprzeczna przez: ul. Partyzantów, ul. Wschodnia, ul. Grotta, ul. Boh. Westerplatte, ul. Armii Krajowej, ul. Parkowa, ul. Grotta, ul. Sanatoryjna, ul. 1 Maja, ul. Starkiewicza, Zbludowice ul. Świętokrzyska, Busko-Zdrój, ul. Solankowa, ul. Uzdrowska, ul. Lipowa, ul. Waryńskiego, ul. Waryńskiego MDA,
30. ul. Młyńska, ul. Jasna, ul. Boh. Warszawy, ul. Kilińskiego, ul. Poprzeczna;
31. Busko-Zdrój – Słabkowice - Busko-Zdrój przez: Mikułowice, Mikułowice Kolonia Wschodnia, Elźbiecin, Kozina, Podgaje, Kotki, Służów, Słabkowice, Skorzów, Słabkowice, Kozina, Elźbiecin, Mikułowice Kolonia Wschodnia.

Kwota wydatkowana dotycząca FRPA w 2025 r. wyniosła 1 504 439,03 zł. Przewozy wykonywane są na podstawie odrębnych umów zawartych na każdą linię z 5 operatorami. Zgodnie z zapisami ustawy o Publicznym Transporcie Zbiorowym operatorzy realizują umowę na podstawie wydanych zaświadczeń na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego.

W roku 2025 Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji w Kielcach obsługiwało 8 połączeń autobusowych relacji Kielce – Busko-Zdrój – Kielce. Świadczeniem usług w zakresie przewozów turystycznych na terenie miasta zajmują się również prywatne firmy transportowe, które przewożą mieszkańców i kuracjuszy pomiędzy uzdrowiskiem, a centrum miasta pojazdami elektrycznymi.

Utrzymanie Mienia Komunalnego

W 2025 roku przeprowadzono okresowe kontrole roczne i pięcioletnie obiektów budowlanych. Łącznie wykonano 77 przeglądów rocznych i pięcioletnich obiektów gminnych, w tym: placówek oświatowych, budynków administracyjno-biurowych, świetlic wiejskich, strażnic OSP, obiektów sportowych.

W 2025 roku przeprowadzono przeglądy roczne placów zabaw i siłowni zewnętrznych, w łącznej ilości 59 obiektów (plac zabaw przy przedszkolach, szkołach, na terenach wiejskich, osiedlowe).

Przeprowadzono okresowe kontrole roczne i pięcioletnie dla 5 obiektów hydrotechnicznych oraz wykonano legalizację jednego obiektu budowlanego.

Zlecono i wykonano program prac konserwatorskich dla figury Jana Nepomucena, oraz figury św. Antoniego w Busku – Zdroju w celu zgłoszenia do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach, oraz Starostwa Powiatowego w Busku-Zdroju prac remontowych dla tych obiektów.

Przeprowadzono procedurę likwidacji zniszczonych i uszkodzonych urządzeń zabawowych na placach zabaw zlokalizowanych przy świetlicach wiejskich, oraz na terenie miasta.

Założono dla dwóch obiektów Cyfrową Książkę Obiektu Budowlanego. Dla jednego obiektu zlecono wykonanie przeglądu okresowego kominiarskiego, elektrycznego, oraz instalacji odgromowej wraz z wpisem do C-KOB.

W 2025 roku zrealizowano szereg kluczowych inwestycji mających na celu poprawę stanu infrastruktury gminnej. Pierwszym istotnym krokiem było przygotowanie kompleksowej ekspertyzy technicznej świetlicy w Błońcu, która pozwoli na precyzyjne zaplanowanie dalszych prac modernizacyjnych. Pracami remontowymi objęto obiekty użyteczności publicznej, które pełnią funkcję centrów życia lokalnego. Modernizacje przeprowadzono m.in. w budynkach świetlic oraz remizach OSP w Owczarach, Wełczu i Bilczowie.

Zdjęcie 11. Remont świetlicy wiejskiej w Bilczowie.

Dbając o potrzeby najmłodszych mieszkańców gminy na placach zabaw i terenach zielonych w miejscowościach Skotniki Duże oraz Oleszki przeprowadzono doposażenie, montując nowoczesne urządzenia zabawowe oraz siłownie plenerowe. W ramach przedmiotowych działań w Kostkach Dużych zainstalowano profesjonalny piłkochwyty, natomiast w miejscowości Olganów znacząco poprawiono standard bazy sportowej poprzez montaż nowych siatek na bramki do piłki nożnej oraz nowej obręczy z siatką do koszykówki. Oferta rekreacyjna w miejscowości Dobrowoda została wzbogacona o kompletny, mobilny zestaw do gry w badminton, obejmujący siatkę oraz profesjonalne słupki przejezdne oraz w ramach tworzenia miejsc integracji lokalnej społeczności, wzniesiono estetyczną altanę, która będzie służyć, jako miejsce spotkań i odpoczynku. Wszystkie nowe obiekty oraz elementy doposażenia spełniają najwyższe normy bezpieczeństwa i zostały zaprojektowane tak, aby harmonijnie wpisywać się w krajobraz miejscowości, tworząc przyjazne przestrzenie do wspólnego spędzania czasu wolnego.

Zdjęcie 12. Altana zakupiona dla mieszkańców sołectwa Dobrowoda.

W ramach bieżącego utrzymania mienia socjalnego przeprowadzono modernizację instalacji elektrycznej w dwóch budynkach socjalnych – w miejscowościach Baranów oraz Olganów. Działania te polegały na wymianie najbardziej wyeksploatowanych elementów sieci w celu polepszenia bezpieczeństwa pożarowego oraz zapewnienia ciągłości dostaw energii dla lokatorów. Poprawa stanu technicznego przewodów i osprzętu pozwoliła na wyeliminowanie najpoważniejszych usterek, co bezpośrednio przełożyło się na podniesienie standardu użytkowego mieszkań oraz zminimalizowanie ryzyka awarii wynikających z przeciążenia dotychczasowej infrastruktury.

W 2025 r. realizowano czynności z zakresu aktualizacji stanu wyposażenia w świetlicach wiejskich o nowo zakupione oraz likwidowane składniki wyposażenia, korzystając z dedykowanego programu do ewidencji mienia. Dla świetlic wiejskich na terenie gminy Busko-Zdrój wprowadzono 362 pozycje nowo zakupionych składników wyposażenia i zdjęto z ewidencji 124 pozycje.

Na obszarze całej gminy do końca sierpnia 2025 r. przeprowadzono weryfikację ilości i stanu ławek oraz koszy na odpady.

Tabela 11. Zestawienie ilościowe ławek i koszy na odpady.

lokalizacja miasto/sołectwa	ławki (szt.)		kosze (szt.)		
	z oparciem	bez oparcia	bez segregacji	na odpady segregowane	na psie odchody
teren miasta	814	202	556	49	37
sołectwa	138	29	86	-	-

Na terenie miasta znajdowały się również:

- 3 ławki solarne,
- siedziska drewniane z oparciami i bez oparc, osadzone na istniejących murkach w przestrzeni miasta (w lokalizacji Park Zdrojowy, Al. Mickiewicza, „Bycza Góra”),
- 30 leżaków,
- 4 hamaki drewniane,
- 8 kompletów stół + siedziska (usytuowane poza altanami).

Ponadto na terenie sołectw znajdowały się:

- 4 leżaki,
- 16 kompletów stół + siedziska (usytuowane poza altanami).

Ławki i kosze w ww. terenach były w stanie ogólnym dobrym, ich stan techniczny był na bieżąco monitorowany, a stwierdzone ewentualne nieprawidłowości na bieżąco usuwano, w miarę posiadanych środków budżetowych.

Zieleń miejska

Istotną kwestię gospodarki komunalnej stanowi utrzymanie i rozwój miejskich terenów zieleni. Systematyczna dbałość o zasoby przyrodnicze bezpośrednio wpływa na jakość życia oraz dobrostan mieszkańców.

Na terenach, nad którymi nadzór sprawuje Zakład Usług Komunalnych w Busku-Zdroju prowadzona jest kompleksowa gospodarka zasobami zieleni miejskiej. W roku 2025, jak corocznie wykonywano koszenie trawników oraz prace związane z bieżącym ich utrzymaniem. Kontynuując wieloletnią strategię dbałości o miejski drzewostan zrealizowano kolejny etap nasadzeń kompensacyjnych drzew. Na działkach gminnych łącznie nasadzono 86. drzew różnych gatunków n.in: wiązy, graby, klony, jesiony i lipy. Realizowane były także nasadzenia krzewów, bylin i roślin jednorocznych.

W zakresie zachowania funkcji leczniczo-rekreacyjnej na terenie parku zdrojowego podejmowano działania dotyczące ograniczania uciążliwości takich jak hałas i zanieczyszczanie ciągów pieszych oraz ławek przez gawrony i gołębie grzywacze. W 2025 roku w okresie od 25 marca do 23 kwietnia przeprowadzono płoszenie gawronów i gołębi grzywaczy metodą sokolniczą. Metoda ta okazała się efektywnym działaniem, które spowodowało brak osiedlania się gawronów na terenie parku. Następnie do 30.08.2025 r. kontynuowano płoszenie w/w gatunków ptaków metodą biosoniczną, która dała efekt wspierający.

Zdjęcie 13. Dekoracje kwiatowe.

W ramach ukwiecenia miasta ustawiono 18 szt. wież kwiatowych i 69 szt. kwietników kaskadowych zamontowanych na lampach przy Placu Zwycięstwa, ul. Poprzecznej, ul. Rzewuskiego z łącznikiem i ul. 1 Maja, oraz 3 kpl. konstrukcji koszykowych (Park przy Pl. Zwycięstwa i Mały Rynek zdrojowy), a także 6 sztuk donic kolorowych – 4 szt. przy wejściu na al. Mickiewicza i 2 szt. przy bramie wejściowej do starego parku zdrojowego. ZUK dokonał ukwiecenia miasta przez nasadzenie 8000 szt. roślin jednorocznych - bratków. W ramach

ukwiecienia rabat na terenie całego miasta nasadzonych zostało 17 500 szt. roślin jednorocznych, a jesienią 500 szt. wrzosów. Dokonano nasadzenia krzewów i bylin – 2 285 szt. Zagospodarowano tarczę Ronda Chrztu Polski poprzez zdjęcie darni i posadzenie kosodrzewiny, tui oraz wrzosów.

5.2. Gospodarka odpadami komunalnymi

System gospodarki odpadami komunalnymi Gminy Busko-Zdrój obejmuje zorganizowanie odbioru i zagospodarowanie odpadów komunalnych w ramach budżetu utworzonego z obligatoryjnych wpłat płaconych przez mieszkańców w wysokości określonej Uchwałą Rady Miejskiej w Busku-Zdroju. Wpływy z tego tytułu pokryły koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina Busko-Zdrój odbierała odpady komunalne za pośrednictwem Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Busku-Zdroju (MPGK Sp. z o.o.). Właściciele nieruchomości mieli możliwość pozbywania się każdej ilości wytworzonych odpadów komunalnych, zbieranych w sposób segregowany. Selektywne zbieranie odpadów z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Busko-Zdrój zgodnie z obowiązującym harmonogramem odbioru odpadów komunalnych w 2025r. obejmował następujące frakcje odpadów:

- papier i tektura (opakowania z papieru, kartony, gazety i czasopisma, katalogi i ulotki, zeszyty i książki) - niebieski kolor worka lub pojemnika,
- szkło (opróżnione szklane butelki i słoiki po napojach i żywności, szklane opakowania po kosmetykach) – zielony kolor worka lub pojemnika,
- metale i tworzywa sztuczne (plastikowe butelki i opakowania po napojach i produktach spożywczych, opakowania wielomateriałowe, puszki po napojach i konserwach) – żółty kolor worka lub pojemnika,
- odpady BIO (odpadki warzywne i owocowe, resztki jedzenia, fusy po kawie i herbacie, skorupki jajek) – brązowy kolor worka lub pojemnika,
- odpady pozostałe po selekcji (wszystkie odpady, których nie da się zaklasyfikować do innych frakcji) – czarny worek lub pojemnik,
- odpady wielkogabarytowe i odpady elektryczno-elektroniczne.

Poza wyznaczonymi terminami w ramach opłaty wnoszonej do Gminy można ww. odpady oraz odpady takie jak: odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, odpady tekstylne, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych

powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek oddawać do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Dobrowodzie lub do filii Punktu zlokalizowanego przy ul. Dygasińskiego 36 w Busku- Zdroju prowadzonego przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Busku- Zdroju.

Zbiórka przeterminowanych leków oraz zużytych baterii prowadzona była dodatkowo poprzez system oznakowanych pojemników ustawionych w wyznaczonych miejscach na terenie miasta. Wykaz punktów, w których umieszczono pojemniki podany został do publicznej wiadomości na stronie Urzędu Miasta i Gminy. Przeterminowane leki mieszkańcy oddawali do białych pojemników zlokalizowanych na terenie Gminy Busko-Zdrój w następujących punktach:

- Przychodnia Rejonowa Nr 1 w Busku-Zdroju, ul. Sądowa 9, 28-100 Busko-Zdrój,
- Przychodnia Rejonowa Nr 2 w Busku-Zdroju, os. Sikorskiego 10, 28-100 Busko-Zdrój,
- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju, ul. Kościuszki 2a, 28-100 Busko-Zdrój.

Zużyte baterie mieszkańcy oddawali do czerwonych pojemników zlokalizowanych na terenie Gminy Busko-Zdrój w następujących punktach:

- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju ul. Kościuszki 2a, 28-100 Busko-Zdrój,
- Buski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Busku-Zdroju, ul. Grotta 3a, 28-100 Busko-Zdrój.

Ponadto każdy mieszkaniec objęty gminnym systemem gospodarowania odpadami mógł odpady remontowo-budowlane przekazać, na własny koszt, zamawiając usługę odbioru i zagospodarowania tych odpadów bądź dostarczając je na składowisko odpadów komunalnych w Dobrowodzie własnym transportem ponosząc opłaty tylko za ich zagospodarowanie.

W obszarze świadczenia usług odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych na terenie gminy Busko-Zdrój funkcjonuje 8-u przedsiębiorców. Usługi z zakresu opróżniania i transportu nieczystości ciekłych świadczone były przez 14-stu przedsiębiorców posiadających wymagane prawem zezwolenia.

5.3. Przedsiębiorstwa realizujące zadania komunalne

Na koniec 2025 roku Gmina Busko-Zdrój była wyłącznym udziałowcem dwóch spółek prawa handlowego: Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Busku-Zdroju i Przedsiębiorstwa Handlowo-Uslugowego „Lotos” Spółka z o.o. w Busku-Zdroju.

- **Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Busku-Zdroju.** Podstawowym zadaniem Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Busku-Zdroju jest świadczenie usług komunalnych na rzecz mieszkańców miasta i gminy Busko-Zdrój poprzez bieżące i nieprzerwane zaspokajanie potrzeb w zakresie:
 - poboru, uzdatniania i dostarczania wody,
 - odprowadzania i oczyszczania ścieków,
 - zaopatrzenia w ciepło,
 - budowania i eksploatacji sieci wodno-kanalizacyjnych,
 - zbierania odpadów innych niż niebezpieczne,
 - zarządzania nieruchomościami,
 - administrowania cmentarzem komunalnym oraz targowiskami miejskimi.

W okresie sprawozdawczym Gmina Busko-Zdrój wniosła do spółki wkład niepieniężny (aport) w postaci prawa własności rzeczowego majątku trwałego w wysokości **6 870 101,17 zł** (słownie: sześć milionów osiemset siedemdziesiąt tysięcy sto jeden złotych 17/100), zrealizowanego w ramach zadania budżetowego pn. „Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Busko-Zdrój - etap I: miejscowości Kawczyce, Olganów” w zamian za objęcie przez Gminę Busko-Zdrój 13 740 nowych udziałów po 500,00 zł każdy.

Na dzień 31 grudnia 2025 roku kapitał zakładowy spółki wynosi **56 316 000,00 zł** i dzieli się na 112 632 udziały o wartości 500,00 zł każdy.

- **Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „Lotos” Spółka z o.o. w Busku-Zdroju w likwidacji.** Przedmiotem działalności Przedsiębiorstwa Handlowo-Uslugowego „Lotos” Spółka z o.o. w Busku-Zdroju w likwidacji jest świadczenie usług w zakresie wynajmowania lokali użytkowych. W dniu 5 listopada 2025 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników PHU „LOTOS” sp. z o.o. w Busku-Zdroju podjęło uchwałę

w sprawie rozwiązania spółki, uruchamiając proces jej likwidacji. Proces ten zmierza do zakończenia bieżących interesów spółki, ściągnięcia wierzytelności, wypełnienia zobowiązań i przekazania majątku Gminie Busko-Zdrój. Po zakończeniu formalności związanych z likwidacją spółki budynek Galerii Lotos zachowa swój dotychczasowy charakter i przeznaczenie i zostanie przekazany pod zarząd Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Busko-Zdroju, który przejmie rolę administratora obiektu.

Składniki kapitału własnego Spółki PHU "Lotos" postawionej w stan likwidacji połączono w jeden kapitał podstawowy. Na dzień 31.12.2025 roku kapitał podstawowy podlegający prezentacji w pasywach bilansu stanowi sumę następujących kapitałów własnych tj.

- kapitał zakładowy 620 000,00 zł,
- kapitał zapasowy 377 799,70 zł,
- bieżąca strata netto na dzień poprzedzający dzień likwidacji - (minus) 197 385,52 zł,
- kapitał z aktualizacji wyceny -(minus) 878 411,88 zł,
- kapitał podstawowy - (minus) 77 997,70 zł.

Na dzień 31.12.2025 r. Spółka posiadała umowy z 15 najemcami i wynajmowała 704,55 m². Przychody z najmu w 2025 roku wyniosły 534 650,14 zł i stanowiły główne źródło dochodów z działalności Spółki.

6. OŚWIATA I INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

6.1. Oświata i edukacja

W Gminie Busko-Zdrój w 2025 r. funkcjonowało (wg stanu na 30 września 2025 r.) :

- 8 publicznych szkół podstawowych, dla których Gmina Busko-Zdrój jest organem prowadzącym, z tego 3 na terenie miasta, a 5 na terenach wiejskich, do których uczęszczało łącznie **2 267** uczniów (klasy I-VIII),
- Szkoła Muzyczna I stopnia, kształcąca w dwóch cyklach: sześcioletnim i czteroletnim, do której uczęszczało **146** uczniów,
- 7 oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, do których uczęszczało **69** dzieci,
- 1 niepubliczna szkoła podstawowa na terenie wiejskim, do której uczęszczało **53** uczniów,
- 1 oddział przedszkolny w niepublicznej szkole podstawowej, do którego uczęszczało **12** dzieci,

- 6 przedszkoli publicznych, do których uczęszczało **644** dzieci,
- 5 przedszkoli niepublicznych, do których uczęszczało **259** dzieci.

Ponadto działały: **1** publiczny żłobek z **73** miejscami opieki i **2** niepubliczne żłobki, które dysponowały łącznie **59** miejscami.

Wg stanu na 30 września 2025 r. do publicznych i niepublicznych szkół i przedszkoli na terenie Gminy Busko-Zdrój uczęszczało łącznie **65** uczniów z Ukrainy.

Do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonej przez Gminę Busko-Zdrój w dniu 13 sierpnia 2025 r. wpisano Niepubliczne Przedszkole Montessori w Owczarach, które podjęło działalność z dniem 1 września 2025 r. i dysponuje liczbą **50** miejsc.

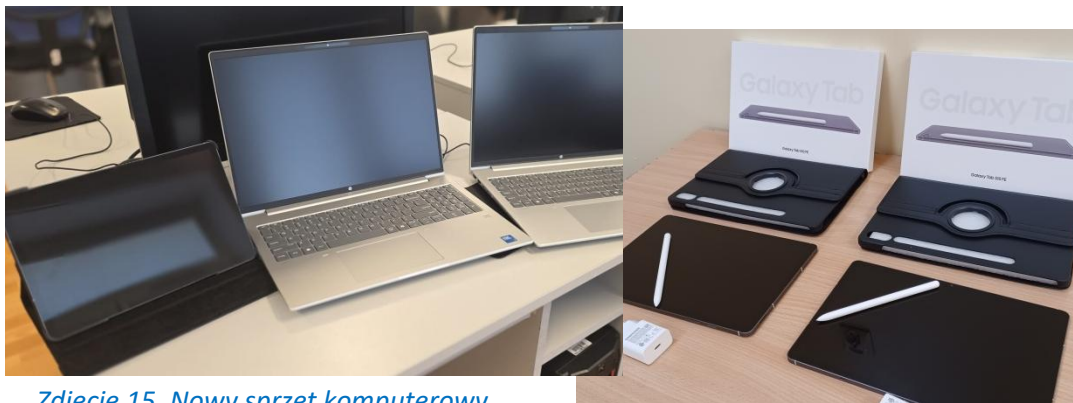
W celu usprawnienia zarządzania finansami gminy, poprawy efektywności działania jednostek podległych, w tym placówek oświatowych, optymalizacji kosztów oraz podniesienia jakości obsługi, na mocy Uchwały Nr XIII/165/2025 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 20 marca 2025 r. utworzona została samorządowa jednostka organizacyjna Gminy Busko-Zdrój pod nazwą Buskie Centrum Usług Wspólnych z siedzibą w Busku-Zdroju, które rozpoczęło działalność z dniem 1 czerwca 2025 roku. Świadczenie wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej na rzecz jednostek obsługiwanych rozpoczęło się z dniem 1 września 2025 r.

Stan zatrudnienia w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i szkole muzycznej (wg stanu na 30 września 2025 r.) – **343,19** etatu, w tym: 10,19 etatu nauczycieli bez stopnia awansu zawodowego nieodbywających przygotowania do zawodu nauczyciela; 49,1 etatu nauczycieli bez stopnia awansu zawodowego (nauczycieli początkujących); 67,79 etatu nauczycieli mianowanych; 216,11 etatu nauczycieli dyplomowanych.

W 2025 roku **2** nauczycieli przeszło na emeryturę oraz **1** nauczyciel na świadczenie kompensacyjne.

Gmina Busko-Zdrój realizując ustawowy obowiązek, w 2025 roku zapewniła uczniom szkół podstawowych bezpłatny transport i opiekę w czasie przejazdu do i ze szkół. Dowóz i odwóz uczniów z terenu Gminy Busko-Zdrój odbywał się na podstawie zakupu biletów miesięcznych, w ramach utworzonych linii regularnych. Łącznie z dowozu do szkół miało możliwość skorzystania **445** uczniów.

Refundowany był również dowóz dzieci niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Gminy Busko-Zdrój do jednostek oświatowych. Refundacja obejmowała dowóz do **4** Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych i **1** Niepublicznego Przedszkola Integracyjnego. Refundacja dotyczyła **73** dzieci, z tego 4 dzieci dowożonych było indywidualnie przez rodziców, a 69 w ramach dowozu organizowanego przez ww. placówki.

Zdjęcie 15. Nowy sprzęt komputerowy.

W ramach inwestycji KPO C2.2.1 „Wyposażenie szkół/instytucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji” w ramach Komponentu C „Transformacja cyfrowa”, wskaźnik C12L „Sale lekcyjne w szkołach zawodowych oraz instytucjach kształcenia ogólnego wyposażone w narzędzia informatyczne w celu umożliwienia nauczania zdalnego” zawarto umowę nieodpłatnego przekazania sprzętu: zestawów do nauczania zdalnego w liczbie **40**. Sprzęt zostanie udostępniony do użytku przez uczniów uczęszczających do szkół prowadzonych przez Gminę Busko-Zdrój, do celów edukacyjnych.

Gminie Busko-Zdrój na rok 2025 została przyznana kwota **57 430,00 zł** ze środków rezerwy na uzupełnienie dochodów w obszarze oświaty z tytułu wzrostu zakresu zadań oświatowych w stosunku do zakresu zadań przyjętego do obliczenia potrzeb oświatowych na rok 2025.

W 2025 roku Burmistrz przyznał pracodawcom dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników zamieszkałych na terenie Gminy Busko-Zdrój, które jest finansowane ze środków Funduszu Pracy. Dofinansowania udzielono 13 pracodawcom, którzy złożyli wnioski i spełnili warunki określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, na łączną kwotę **154 241,39 zł**.

Gmina Busko-Zdrój otrzymała dodatkowe środki z tytułu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy. Łącznie z Funduszu Pomocy w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. wsparcie wyniosło 1 263 833,00 zł.

Gmina Busko-Zdrój otrzymała w 2025 r. dotację celową w wysokości **214 629,70 zł** udzieloną na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne oraz materiały ćwiczeniowe dla uczniów szkół podstawowych. Ponadto Gmina uzyskała środki z Funduszu Pomocy w kwocie **5 473,11 zł**, które zostały przeznaczone na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne oraz materiały ćwiczeniowe dla dzieci będących obywatelami Ukrainy. Gmina Busko-Zdrój otrzymała

również dotację celową w wysokości **19 802,06 zł** w ramach realizacji Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych za 2025 rok.

Zadanie własne gminy polegające na zapewnieniu opieki nad dziećmi w wieku od 20 tygodnia życia do 3 lat (w szczególnych przypadkach do 4 lat) realizuje Publiczny Żłobek „Malucholandia” w Busku-Zdroju utworzony 1 maja 2022 r. na podstawie uchwały Rady Miejskiej z dnia 10 lutego 2022 r. Od 1 lipca 2022 r. Placówka prowadzi działalność w budynku przy ul. Różanej 2 oraz korzysta z placu zabaw zlokalizowanego na terenie rekreacyjnym „Glinianki”.

W 2025 r. żłobek dysponował **73** miejscami. Z uwagi na niż demograficzny nie wszystkie miejsca były stale obsadzone. W okresie od stycznia do sierpnia do placówki uczęszczało 73 dzieci. Nowy rok żłobkowy od września rozpoczęło 58 dzieci, jednak w kolejnych miesiącach liczba ta systematycznie rosła i w grudniu osiągnęła pełne obłożenie.

Placówka funkcjonowała od poniedziałku do piątku. Do 31 sierpnia 2025 r. była czynna w godzinach od 6:30 do 16:30 (10 godzin dziennie), natomiast od 1 września 2025 r. czas pracy został wydłużony do 11 godzin dziennie, tj. od 6:00 do 17:00.

W 2025 r. opłata za pobyt dziecka w żłobku wynosiła 1 000 zł miesięcznie (do 31 sierpnia), a od 1 września – 1 200 zł. Dodatkowo rodzice ponosili opłatę za wyżywienie w wysokości 13,95 zł dziennie. Rodzice mogli korzystać ze świadczenia ZUS w ramach programu „Aktywny rodzic”, które w całości pokrywało koszt miesięcznej opłaty za pobyt dziecka.

Na początku 2025 r. w żłobku zatrudnionych było **22** pracowników na podstawie umowy o pracę (w tym: dyrektor, 12 opiekunów, pielęgniarka oraz pracownicy administracji i obsługi) oraz 1 osoba na podstawie umowy zlecenia. Od 1 września 2025 r., w związku z utworzeniem Buskiego Centrum Usług Wspólnych oraz zmianami organizacyjnymi, zatrudnienie wynosiło 18 osób w łącznym wymiarze 16,5 etatu.

Kadra żłobka systematycznie podnosi swoje kwalifikacje zawodowe. W 2025 r. zrealizowano łącznie 120 godzin szkoleń dotyczących m.in. wdrażania standardów opieki nad dziećmi do lat 3, wspierania rozwoju psychofizycznego dzieci, przeciwdziałania przemocy oraz metod stymulowania rozwoju poprzez zabawę, logorytmikę i zajęcia sensoryczne.

Zdjęcie 16. Pracownicy żłobka podczas Festynu z okazji Dnia Rodziny w stylu kowbojskim.

W 2025 r. funkcjonowanie żłobka finansowane było ze środków budżetu gminy, opłat rodziców oraz środków zewnętrznych, w tym:

- z programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego w ramach „Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022–2029” – **543 659,67 zł**,
- z rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na lata 2024–2027” – **242 189,16 zł**,
- z opłat rodziców za pobyt dziecka w żłobku, „refundowanych” w ramach programu „Aktywny rodzic” (świadczenie „Aktywnie w żłobku”) – **831 581,00 zł**,
- z opłat rodziców za wyżywienie dzieci – **167 828,59 zł**.

Żłobek zapewnia dzieciom całodzienną opiekę, wyżywienie oraz zajęcia wspierające rozwój psychofizyczny, w tym zajęcia ruchowe, sensoryczne, plastyczne i muzyczne. W 2025 r. realizowano również zajęcia dodatkowe, m.in. logopedię, logorytmikę, zajęcia ruchowe z elementami metody Weroniki Sherborne, jogę dla dzieci oraz zabawy z językiem angielskim.

Placówka organizowała również liczne wydarzenia integrujące społeczność żłobka, w tym obchody świąt i dni okolicznościowych oraz festyn rodzinny z okazji Dnia Rodziny. Żłobek uczestniczył także w ogólnopolskiej kampanii „Cała Polska czyta dzieciom” oraz w akcjach i konkursach organizowanych przez instytucje i stowarzyszenia działające w obszarze opieki nad dziećmi.

Zdjęcie 17. Nauka języka angielskiego w ramach zajęć dodatkowych dla dzieci „zabawy z językiem angielskim”.

W celu oceny jakości świadczonych usług przeprowadzono wśród rodziców anonimową ankietę, w której wszyscy respondenci pozytywnie ocenili funkcjonowanie placówki oraz poziom opieki nad dziećmi.

6.2. Kultura

System upowszechniania kultury w Gminie Busko-Zdrój opiera się na synergii działań dwóch wyspecjalizowanych instytucji: Buskiego Samorządowego Centrum Kultury oraz Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej. Obie jednostki pełnią kluczową rolę w budowaniu tożsamości lokalnej, integracji społecznej oraz promocji gminy, jako nowoczesnego ośrodka uzdrowskiego i kulturalnego o znaczeniu ponadregionalnym.

Buskie Samorządowe Centrum Kultury (BSCK)

Potencjał organizacyjny i finansowy

Buskie Samorządowe Centrum Kultury jest głównym animatorem życia kulturalnego, edukacyjnego i turystycznego w gminie. Misja jednostki koncentruje się na inicjowaniu i wspieraniu różnorodnych form aktywności twórczej, adresowanych zarówno do mieszkańców we wszystkich grupach wiekowych, jak i do licznie przybywających turystów oraz kuracjuszy.

W 2025 roku BSCK realizowało swoje zadania statutowe przy wsparciu zespołu liczącego 42 osoby (co przekłada się na 40,13 etatów). Skala działalności znalazła odzwierciedlenie w budżecie jednostki – łączny koszt funkcjonowania i organizacji wydarzeń w raportowanym roku wyniósł 10 005 443,29 zł. Środki te pozwoliły na przygotowanie niezwykle bogatej oferty, obejmującej blisko 500 zróżnicowanych wydarzeń, w tym 82 koncerty, 26 wystaw, 56 prelekcji oraz ponad 50 warsztatów tematycznych.

Wydarzenia festiwalowe i cykliczne

Filarem działalności BSCK są uznane marki festiwalowe. Rok 2025 stał pod znakiem XXXI Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego im. Krystyny Jamroz, w ramach którego odbyły się 33 koncerty i liczne wydarzenia towarzyszące, w tym odsłonięcie „Słoneczka Festiwalowego” Jacka Rogali. Wysoką rangę artystyczną utrzymał również 17. Ogólnopolski Festiwal Piosenki im. Wojtka Belona, promujący nurt „krajny łagodności”. Do kalendarza najważniejszych imprez weszły również Dni Buska-Zdroju z występami gwiazd polskiej estrady (m.in. HappySad, TRIBBS), Dożynki Gminne oraz Festiwal Polskie Kulinaria, łączące tradycję z nowoczesną promocją regionu. Instytucja dbała również o dziedzictwo historyczne poprzez Spotkania z Kulturą Żydowską oraz o edukację wokalną młodego pokolenia w ramach Festiwalu Bella Voce.

Zdjęcie 18. Ogólnopolski Festiwal Piosenki im. Wojtka Belona „Niechaj zabrzmi Bukowina”.

Zdjęcie 19. Koncert "Michał Zabłocki & Czesław Mozil: Chodźmy na ławeczkę".

Zdjęcie 20. XXXI Międzynarodowy Festiwal Muzyczny im. Krystyny Jamroz.

Zdjęcie 21. Recital Zbigniewa Zamachowskiego w ramach XXXI Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego im. Krystyny Jamroz.

Zdjęcie 22. Dni Buska-Zdroju.

Edukacja artystyczna i aktywność społeczna

Buskie Samorządowe Centrum Kultury to nie tylko wielkie widowiska, ale przede wszystkim codzienna praca z lokalną społecznością. Przy jednostce aktywnie działają grupy artystyczne: Perfekta Master, Teatr „Hades”, Orkiestra Dęta oraz zespół śpiewających seniorów. Ważnym ogniwem jest również Uniwersytet Trzeciego Wieku, oferujący słuchaczom lektoraty językowe, zajęcia ruchowe (joga, zumba) i taneczne. Istotną rolę w ofercie kulturalnej odgrywa Kino Zdrój, które w 2025 roku przyciągnęło ponad 14 tysięcy widzów.

Turystyka: Kompleks #TężniaBusko i Willa Polonia

BSCK zarządza najnowocześniejszymi produktami turystycznymi gminy. Kompleks #TężniaBusko, będący wizytówką regionu, odnotował w 2025 roku frekwencję na poziomie 238 982 osób. Obiekt ten, wraz z Domem Zdrojowym i oranżerią, stał się centrum życia kulturalno-turystycznego, oferując m.in. popularną zimową atrakcję „Świąteczna Tężnia”. Dopełnieniem oferty jest Buska Galeria Sztuki Willa Polonia, która obok działalności wystawienniczej (13 wystaw w 2025 r.) realizuje Projekt Historia, pielęgnując pamięć o dziejach Ziemi Buskiej.

Zdjęcie 23. XXIX Ogólnopolski Przegląd Fotograficzny „Ponidzie”.

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Busku-Zdroju

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna pełni funkcję nowoczesnego centrum informacji i edukacji, zaspokajając potrzeby czytelnicze mieszkańców oraz pełniąc rolę biblioteki powiatowej. Strukturę instytucji tworzy Biblioteka Główna z czterema specjalistycznymi oddziałami oraz 3 filie: w Dobrowodzie, Kołaczkowicach i Szańcu.

Kadra i finanse

Działalność biblioteki w 2025 roku była realizowana przez zespół **13 pracowników** (11,5 etatu). Budżet jednostki w tym okresie wyniósł **1 454 981,00 zł**, co pozwoliło na utrzymanie wysokich standardów obsługi czytelnika oraz realizację szerokiego wachlarza usług cyfrowych i wydarzeń edukacyjnych.

Zasoby i nowoczesne technologie

Biblioteka dysponuje imponującym księgozbiorem liczącym 82 320 woluminów, co daje średnio 3 książki na każdego mieszkańca gminy. Instytucja stawia na cyfryzację – w 2025 roku czytelnicy mieli dostęp do ponad 300 tysięcy e-booków poprzez platformę Empik GO. Nowoczesny system biblioteczny pozwala na zdalne zarządzanie kontem, rezerwacje online oraz korzystanie z kursów e-learningowych, co znacząco podnosi komfort korzystania z zasobów instytucji.

Statystyki czytelnictwa i wskaźniki sukcesu

Rok 2025 był czasem intensywnego wzrostu zainteresowania ofertą biblioteki. Odnotowano blisko **50 tysięcy** odwiedzin i ponad **84 tysiące wypożyczeń**. Najbardziej spektakularnym wynikiem jest wskaźnik osób korzystających z biblioteki, który wyniósł **31,5%**. Warto podkreślić, że wynik ten jest aż o 18,5% wyższy od średniej krajowej, co pozycjonuje Gminę Busko-Zdrój jako jeden z najbardziej aktywnych czytelniczo ośrodków w Polsce.

Animacja kulturalna i projekty ogólnopolskie

MGBP w 2025 roku zorganizowała 245 wydarzeń, w których uczestniczyło ponad 6,3 tysiąca osób. Obok stałych inicjatyw, takich jak Noc Bibliotek, Narodowe Czytanie czy Dyskusyjne Kluby Książki, instytucja podjęła się organizacji wydarzeń o skali ogólnopolskiej. Były to: „Kongres Bibliotek – Poczuj się bezpiecznie” (ponad 1200 uczestników) oraz VI Forum Dyrektorek i Dyrektorów Bibliotek. Biblioteka aktywnie dba o najmłodszych czytelników poprzez akcję „Mała Książka –

Wielki Człowiek” w ramach, której w 2025 roku rozdano 88 wyprawek czytelniczych dla dzieci do lat 3.

Zdjęcie 24. Trening siły psychicznej.

Zdjęcie 25. Spotkanie autorskie z Ewą Kasprzyk.

Zdjęcie 26. Spotkanie Członków DKK przy M-GBP w Busku-Zdroju.

Szeroka współpraca z instytucjami takimi jak Instytut Książki czy Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informatycznego pozwala na stałe podnoszenie, jakości oferty i aktywizację społeczności lokalnej.

Zdjęcie 27. Spotkanie Członków Klubu Brydżowego przy M-GBP w Busku-Zdroju.

6.3. Sport i rekreacja

Zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu na terenie Gminy Busko-Zdrój realizowane są przez jednostkę budżetową – Buski Ośrodek Sportu i Rekreacji (BOSiR). Działalność Ośrodka w 2025 roku koncentrowała się na trzech filarach: profesjonalnym zarządzaniu powierzoną infrastrukturą, animacji lokalnych wydarzeń sportowych oraz realizacji szerokiej misji społecznej poprzez nieodpłatne udostępnianie obiektów mieszkańcom, szkołom i klubom sportowym. Pozostałe formy wspierania sportu, realizowane przy współpracy z organizacjami pozarządowymi w ramach pożytku publicznego, zostały omówione w punkcie 6.6.

Potencjał organizacyjny i finansowy

Misją Buskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji jest popularyzacja sportu i zdrowego stylu życia, zapewnienie nowoczesnej bazy treningowej oraz aktywizacja mieszkańców w każdej grupie wiekowej. Jako kluczowy animator życia sportowego, BOSiR zarządza mieniem komunalnym, tworząc optymalne warunki do rozwoju pasji dzieci i młodzieży oraz profesjonalizacji lokalnych stowarzyszeń. Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku jednostka zatrudniała **39 pracowników** na 37 etatach. Wydatki budżetowe Ośrodka w roku sprawozdawczym wyniosły **5 367 784,71 zł**, co pozwoliło na sprawne zarządzanie infrastrukturą i realizację bogatego kalendarza imprez.

Wydarzenia sportowe i promocja Gminy

W 2025 roku BOSiR zorganizował liczne wydarzenia o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim. Największym cyklicznym przedsięwzięciem był IV Półmaraton Buski, który zgromadził 207 biegaczy z całego kraju, promując walory turystyczne regionu przy szerokim wsparciu partnerów i wolontariuszy. Kolejnym ważnym wydarzeniem był Buski Dzień Sportu, zrealizowany w nowatorskiej, dwudniowej formule, podczas którego ponad 500 uczniów rywalizowało o Puchar Burmistrza, a mieszkańcy mogli zapoznać się z ofertą lokalnych klubów.

Zdjęcie 28. IV Półmaraton Buski.

Przełomowym momentem był powrót Mistrzostw Województwa Świętokrzyskiego w Biegach Przełajowych do Buska-Zdroju po 14-letniej przerwie, co potwierdziło wysokie kompetencje organizacyjne jednostki. Równolegle odbyły się XVIII Gminne Biegi Przełajowe dla 280 uczniów. Ośrodek wspierał także wydarzenia o charakterze masowym, takie jak Świętokrzyski Puchar Enduro (300 uczestników) oraz Puchar Polski Południowej Cross Country (250 uczestników), które przyciągnęły fanów motoryzacji z całego kraju.

Zdjęcie 29. Świętokrzyski Puchar Enduro.

Infrastruktura, jako baza rozwoju kultury fizycznej

W 2025 roku BOSiR administrował kluczową infrastrukturą sportowo-rekreacyjną Gminy, dbając o jej należyty stan techniczny oraz bezpieczeństwo użytkowników. W skład zarządzanego mienia wchodzi: Pływalnia Miejska im. Stefana Komendy, Stadion Miejski będący główną areną lekkoatletyczną i piłkarską, Zespół Boisk Wielofunkcyjnych „Orlik 2012” wraz z sezonowym lodowiskiem „Biały Orlik”, Park Linowy „Małpi Gaj” oraz Skatepark. Ponadto Ośrodek opiekuje się terenami rekreacyjnymi „Karabosy” i „Glinianki” oraz gminnymi placami zabaw.

Działalność obiektów w 2025 roku cechowała się wysoką intensywnością wykorzystania. Pływalnia Miejska gościła m.in. etapy „Małej Świętokrzyskiej Ligi Pływackiej” oraz zawody „Mali Mistrzowie na Start!”, w których rywalizowało 362 młodych zawodników. Odnotowano wysoką frekwencję na zajęciach Aqua Aerobic (1719 osób) oraz w ramach akcji feryjnych i wakacyjnych (1021 osób). Stadion Miejski, poza funkcją treningową, był miejscem prestiżowych turniejów, takich jak „Z podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku” (250 uczestników) czy „Z Orlika na Stadion” (240 zawodników). Na terenie kompleksu kontynuowano także działalność całorocznej szkółki tenisowej dla 400 osób.

Skatepark stał się kluczową przestrzenią integracji młodzieży, czego dowodem była organizacja VI Młodzieżowego Festiwalu Sportów Miejskich (160 uczestników) oraz zawodów „Young Scoot Masters”. Z kolei kompleks „Orlik 2012” w sezonie zimowym skupił się na upowszechnianiu łyżwiarstwa – z bezpłatnych zajęć na lodowisku „Biały Orlik” w okresie ferii skorzystało 907 osób.

Zdjęcie 30. Zawody „Young Scoot Masters”.

Wsparcie szkolenia młodzieży i realizacja misji społecznej

Ważnym elementem strategii BOSiR w 2025 roku było nieodpłatne udostępnianie infrastruktury dla uczniów, klubów i stowarzyszeń. Wsparcie edukacji wczesnoszkolnej zaowocowało liczbą 3917 bezpłatnych wejść na pływalnię oraz 1375 wejść na lodowisko dla uczniów PSP nr 2 i nr 3 w Busku-Zdroju. Stadion Miejski był bezpłatnie udostępniany także szkołom średnim (ZSTI oraz ZSTiO) na potrzeby lekcji WF i zawodów międzyszkolnych.

Pływalnia Miejska stanowiła stałą bazę treningową dla klubu „MUKS UNIA Busko-Zdrój”, którego zawodnicy skorzystali z blisko 3500 wejść. Stadion Miejski służył jako centrum przygotowań dla KS „Athletics”, Stowarzyszenia AKS 1947 Busko-Zdrój, RWKS „Skish” oraz akademii piłkarskich „Champions” i „Football Academy”. Systemowe wsparcie szkolenia młodzieży przyniosło wymierne efekty, m.in. w postaci VIII miejsca drużyny z SP nr 3 w ogólnopolskim finale turnieju o Puchar Tymbarku na Stadionie Narodowym.

Zdjęcie 31. Stowarzyszenia AKS 1947 Busko-Zdrój.

Zdjęcie 32. Festiwal piłkarski.

Zdjęcie 33. Wodny tor przeszkód Pływalni Miejskiej.

6.4. Polityka społeczna

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju wykonuje zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Ośrodek w swojej pracy wykorzystuje instrumenty pomocy społecznej w postaci pracy socjalnej, świadczeń pieniężnych oraz świadczeń niepieniężnych.

W strukturach Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju funkcjonują placówki wsparcia dziennego takie jak: Świetlica Środowiskowa oraz Klub Seniora.

Zdjęcie 34. Nauka nurkowania dla dzieci w ramach projektu „Świetlica Środowiskowa szansą na lepszą przyszłość”.

Zdjęcie 35. Bal karnawałowy zorganizowany w Klubie Seniora w Busku-Zdroju.

W celu zapewnienia schronienia dla osób znajdujących się w kryzysie bezdomności została nawiązana współpraca z Parafią pw. Św. Brata Alberta Chmielowskiego w Busku-Zdroju, w ramach, której Parafia zapewnia miejsca noclegowe dla 5 bezdomnych mężczyzn.

W zasobach Miasta i Gminy Busko-Zdrój nie ma domów i schronisk dla osób bezdomnych. W związku z potrzebą umieszczenia osób bezdomnych w schronisku, Ośrodek skierował i pokrywał koszty pobytu 5 bezdomnych w ww. placówkach. Ponadto Ośrodek współfinansował pobyt 33 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo wychowawczych.

Dodatkowo Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju koordynował i monitorował realizację programów takich jak:

- **Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Busko-Zdrój na lata 2024-2028**, którego głównym celem jest zwiększenie wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat przemocy domowej, poprawa bezpieczeństwa i jakości życia osób doznających przemocy, działania wobec sprawców przemocy oraz zmniejszenie skali przemocy domowej w Gminie.
- **Program Wspierania Rodziny w Gminie Busko-Zdrój na lata 2025-2027**, którego celem jest wzmocnienie wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Działania te mają na celu ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczych oraz rodzinach zastępczych. Program przewiduje różnorodne formy wsparcia takie jak:

poradnictwo: udzielanie informacji i wsparcia w rozwiązywaniu problemów rodzinnych,

pomoc finansowa: wsparcie finansowe dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej,

edukacja: programy mające na celu edukację rodziców i dzieci w zakresie umiejętności wychowawczych i społecznych;

- **Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 r.** - celem programu była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwość funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych, poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Świadczenie teleopieki realizowane było dzięki korzystaniu z opasek telemedycznych (opaski „SOS”). Z takiej formy wsparcia w 2025 r. skorzystały 33 osoby.
- **Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025** - głównym celem programu było wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników programu, którymi były dzieci do 16-go roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby oraz dorosłe osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie

o znacznym albo umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Wsparciem zostało objętych 6 dzieci i 64 osoby dorosłe.

- **Program „Opieka wytchnieniowa ” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025** - program adresowany był do rodziców/opiekunów osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, którzy sprawują bezpośrednią opiekę i wymagają wsparcia w postaci doraźnej, krótkotrwałej przerwy w sprawowaniu opieki oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w zakresie opieki nad tymi osobami. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane, na co dzień w sprawowanie opieki miały czas na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Taką formą wsparcia zostało objętych 5 opiekunów osób dorosłych.
- **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025**, której głównym celem było określenie kierunków rozwoju w sektorze pomocy społecznej na terenie Gminy oraz umożliwienie pozyskiwania środków finansowych z budżetu państwa i funduszy Unii Europejskiej.

W 2025 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju realizował dwa projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+):

1) „Świetlica Środowiskowa szansą na lepszą przyszłość”- w ramach projektu wsparciem zostało objętych 41 uczniów (17K/24M) oraz 21 rodziców/opiekunów prawnych (19K/2M) z terenu Gminy Busko-Zdrój. Uczestnikami projektu były rodziny borykające się z problemami wychowawczymi w procesie przygotowania dzieci do samodzielnego życia, rodziny wielodzietne, rodziny osób z niepełnosprawnościami, osób doświadczających przemocy, ofiary przemocy. Celem projektu było objęcie tych osób, w czasie wolnym od zajęć szkolnych i pracy wsparciem specjalistycznym, opieką, zajęciami wyrównawczymi, aktywizującymi i edukacyjnymi. Uczestnicy projektu korzystali z następujących form wsparcia: pomocy specjalistycznej, tj. socjalnej, psychologicznej oraz warsztatów pn. „Szkoła rodziców”, warsztatów dla dzieci z zakresu stylu i pielęgnacji urody, zajęć wyrównawczych z języka angielskiego, zajęć wyrównawczych z matematyki, warsztatów grupowych z plastyko-terapii, warsztatów grupowych z arteterapii, warsztatów grupowych z modelarni, warsztatów florystycznych, zajęć z nurkowania, spotkań integracyjnych dla dzieci i ich rodzin oraz festynów, wyjazdów integracyjno-krajoznawczych, wyjazdów to teatru, wyjazdów do kina.

2) „Usługi społeczne i zdrowotne – szansą na lepsze życie w gminie Busko-Zdrój”. Głównym celem projektu było zwiększenie dostępności do usług społecznych i zdrowotnych, minimalizacja barier umożliwiających samodzielne funkcjonowanie w środowisku lokalnym dla osób niesamodzielnych i osób z niepełnosprawnością. W ramach projektu realizowane było wsparcie psychologiczne, psychoedukacyjne, opracowane były indywidualne plany działania, jak również realizowano usługi opiekuńcze i zdrowotne w miejscu zamieszkania. Projekt będzie realizowany do końca lutego 2027 r., dotychczas wsparciem w ramach projektu zostały objęte 33 osoby.

Środki finansowe przeznaczone na bieżącą działalność M-GOPS w 2025 roku zostały wydatkowane w wysokości **32 127 207,75 zł.**

Środowiskowy Dom Samopomocy w Busku-Zdroju (ŚDS) powołany został w celu realizacji zadań pomocy społecznej zleconych przez administrację rządową. Celem działalności jednostki jest stworzenie systemu wsparcia społecznego dla osób przewlekle chorych psychicznie i osób z niepełnosprawnością intelektualną, m.in. poprzez podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnej egzystencji oraz zapobieganie izolacji i wykluczeniu społecznemu.

W Środowiskowym Domu Samopomocy typu A i B prowadzono działania mające na celu wzmacnianie funkcjonowania uczestników w różnych obszarach ich życia. Realizowane w ŚDS aktywności obejmowały treningi umiejętności społecznych, szeroko pojętą terapię zajęciową, zajęcia wspierająco-terapeutyczne, poradnictwo, spotkania o charakterze uspołeczniającym i integracyjnym. Do działań tych należały m.in.: trening w zakresie wyglądu zewnętrznego i higieny osobistej, trening umiejętności społecznych i interpersonalnych, trening budżetowy, trening umiejętności praktycznych, trening kulinarny, trening emocjonalny, uspołecznienia i grzeczności, zajęcia plastyczne, zajęcia rękodzielnicze, zajęcia muzyczne, zajęcia ruchowe, zajęcia komputerowe, zajęcia botaniczno- zoologiczne, biblioterapia, organizacja czasu wolnego, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, kontakt z rodzinami i opiekunami prawnymi.

W 2025 roku odbywały się spotkania z psychologiem, indywidualne konsultacje, warsztaty grupowe oraz cotygodniowe zajęcia muzyczne. Postępowanie wspierająco-aktywizujące realizowane w ramach wszystkich wyżej wymienionych zajęć miało na celu wypracowanie bądź podtrzymywanie, a także doskonalenie zdobytych przez uczestników umiejętności.

Dużym zainteresowaniem ze strony uczestników cieszyły się wydarzenia o charakterze społecznym, kulturalnym i sportowym. Osoby zmagające się z chorobą i niepełnosprawnością miały szansę poczuć się częścią lokalnej społeczności, bez względu na towarzyszące im ograniczenia. Do najważniejszych z nich należały: udział w projektach, festiwalach, konkursach, wycieczkach

i warsztatach. Dodatkowo organizowane były imprezy okolicznościowe, tj. śniadanie wielkanocne, spotkanie opłatkowe, mikołajki, zabawa sylwestrowa, urodziny uczestników, zabawa walentynkowa, dzień kobiet oraz inne spotkania integracyjne.

Zdjęcie 36. Podopieczni ŚDS podczas Parady kwiatów.

Ponadto, w ramach otrzymanej dotacji celowej z budżetu państwa na rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi dokonano modernizacji łazienki w ŚDS w Busku-Zdroju oraz zakupiono sprzęt AGD, dzięki czemu mogła zostać rozszerzona oferta o nowe zajęcia mające na celu usprawnienie umiejętności higieny osobistej. Wszystkie prowadzone przez ŚDS zajęcia były dopasowane do indywidualnych potrzeb i możliwości uczestników, co pozwoliło im na dalszy rozwój, wzmocnienie poczucia własnej wartości oraz integrację z lokalną społecznością.

Środki finansowe przeznaczone na bieżącą działalność ŚDS w 2025 roku zostały wydatkowane w wysokości **906 936,81 zł**.

6.5. Ochrona zdrowia

W skład Samodzielnego Publicznego Zespołu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Busku-Zdroju wchodzi następujące jednostki organizacyjne:

- Przychodnia Rejonowa Nr 1 w Busku-Zdroju przy ul. Sądowej 9,
- Przychodnia Rejonowa Nr 2 w Busku-Zdroju na os. Sikorskiego 10,
- Ośrodek Zdrowia w Dobrowodzie (Dobrowoda 24),
- Ośrodek Zdrowia w Kołaczkowicach (Kołaczkowice 11).

SP ZPOZ w Busku-Zdroju realizuje świadczenia z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej głównie dla mieszkańców Miasta i Gminy Busko-Zdrój. Zakład zapewnia pełny zakres świadczeń przewidzianych dla POZ, obejmujący świadczenia lekarza POZ, pielęgniarki POZ, pielęgniarki szkolnej, położnej POZ oraz transport sanitarny.

W 2025 r. liczba zadeklarowanych pacjentów wynosiła:

- do lekarza POZ – 23 207 osób,
- do pielęgniarki POZ – 23 048 osób,
- do położnej POZ – 11 204 osoby.

Opieką pielęgniarki szkolnej objętych było 2 485 uczniów.

W 2025 r. w SP ZPOZ w Busku-Zdroju zrealizowano:

- 96 611 porad lekarskich, w tym 766 wizyt domowych; w gabinetach przyjęto 71 449 pacjentów (73,95%), natomiast 25 162 porady udzielono w formie teleporad (26,05%),
- 74 352 świadczenia udzielone przez pielęgniarki POZ, obejmujące m.in. wizyty patronażowe i domowe, świadczenia diagnostyczne, pielęgnacyjne, lecznicze, rehabilitacyjne, porady edukacyjne, Bilans Zdrowia Osoby Dorosłej oraz kompleksową opiekę pielęgniarską; pielęgniarki POZ dodatkowo samodzielnie wypisały 36 334 recept dla pacjentów,
- 14 408 świadczeń udzielonych przez pielęgniarki szkolne, w tym testy przesiewowe uczniów, świadczenia pomocy doraźnej, świadczenia i zabiegi wykonane na podstawie zleceń lekarskich u uczniów przewlekle chorych oraz profilaktykę fluorkową,
- 1 649 porad i wizyt patronażowych udzielonych przez położną POZ,
- 18 542 świadczenia wykonane w gabinecie zabiegowym, w tym m.in. iniekcje, pomiary ciśnienia tętniczego, szczepienia, zakładanie opatrunków oraz działania profilaktyczne,
- 11 948 świadczeń wykonanych przez pielęgniarki poradni dziecięcej, w tym szczepienia, badania profilaktyczne oraz testy diagnostyczne; pielęgniarki poradni wystawiły dodatkowo 500 recept.

W 2025 r. wykonano również:

- 3 633 badania USG,
- 2 463 badania EKG,
- 55 badań spirometrycznych,
- 115 usług transportu sanitarnego.

W ramach profilaktyki wykonano 3 445 szczepień obowiązkowych oraz 1 433 szczepienia zalecane.

W 2025 r. Zakład realizował programy profilaktyczne finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia, z których skorzystało łącznie 3 948 osób, w tym:

- program profilaktyki gruźlicy – 2 814 osób,
- program profilaktyki raka szyjki macicy – 37 osób,
- program profilaktyki chorób układu krążenia – 457 osób,
- program „Bilans Zdrowia Osoby Dorosłej” – 640 osób.

Dodatkowo realizowano badania profilaktyczne, z których skorzystało 891 pacjentów. Obejmowały one m.in. pakiety diagnostyczne (hormonalny dla kobiet, witaminowy, naczyniowo-sercowy, wątrobowy oraz pakiet beta-amyloid w kierunku choroby Alzheimera), badania dermatologiczne w kierunku czerniaka skóry oraz badania w kierunku osteoporozy.

W 2025 r. udzielono również 4 700 bezpłatnych porad dietetycznych i edukacyjnych.

Od 2022 r. placówki podstawowej opieki zdrowotnej mogą realizować opiekę koordynowaną w wybranych obszarach chorób przewlekłych. Model ten umożliwi kompleksowe leczenie pacjentów oraz poszerzenie diagnostyki i konsultacji specjalistycznych w ramach POZ.

SP ZPOZ w Busku-Zdroju realizuje opiekę koordynowaną:

- od 2023 r. w zakresie kardiologii,
- od 2024 r. w zakresie pulmonologii i diabetologii,
- od 2025 r. w zakresie nefrologii.

W 2025 r. w ramach opieki koordynowanej objęto opieką 779 pacjentów, w tym:

- 638 w zakresie kardiologii,
- 22 w zakresie pulmonologii,
- 111 w zakresie diabetologii,
- 8 w zakresie nefrologii.

Ponadto wykonano 620 badań metodą Holtera EKG i RR, 368 badań echokardiograficznych oraz 309 badań specjalistycznych. Udzielono 779 porad kompleksowych, 1 306 porad dietetycznych oraz 2 736 porad edukacyjnych. Zrealizowano także 352 konsultacje specjalistyczne pomiędzy pacjentem a lekarzem specjalistą.

SP ZPOZ w Busku-Zdroju dysponuje pełnym wyposażeniem w aparaturę i sprzęt medyczny niezbędny do realizacji świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej. Zakład posiada m.in. aparat KTG, Holtery EKG i RR, echokardiograf, bieżnię kardiologiczną, defibrylatory, spirometry, aparaty

USG i RTG, analizator składu ciała, detektor przepływu krwi, skaner żył oraz tablet medyczny wykorzystywany podczas wizyt domowych lekarzy.

W 2025 r. zakupiono również nieruchomość gruntową przylegającą do Przychodni Rejonowej Nr 1 w Busku-Zdroju dla potrzeb usprawnień komunikacyjnych w sąsiedztwie Przychodni.

6.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Podstawę współpracy Gminy Busko-Zdrój z trzecim sektorem w 2025 roku stanowił Roczny Program Współpracy, przyjęty Uchwałą Nr IX/119/2024 Rady Miejskiej z dnia 28 listopada 2024 r. W ramach jego realizacji ogłoszono pięć otwartych konkursów ofert, które zakończyły się zawarciem 31 umów na realizację zadań publicznych. Dodatkowo, w trybie tzw. małych grantów (zgodnie z art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), sfinansowano 5 kolejnych projektów.

Tabela.12. Szczegółowy podział dotacji ze względu na sfery ustawowe.

Lp.	Strefy zadań pożytku publicznego	Liczba zrealizowanych zadań	Wartość wykorzystanych dotacji
1.	Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych	2	1 335 080,20 zł
2.	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej	16	742 000,00 zł
3.	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym	12	335 439,54 zł
4.	Ochrona i promocja zdrowia, w tym działalność lecznicza	2	105 000,00 zł
5.	Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	1	6 097,83 zł
6.	Działalność na rzecz dzieci i młodzieży	1	25 000,00 zł
7.	Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego	1	10 000,00 zł
8.	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	1	10 000,00 zł
RAZEM:		36	2 568 617,57 zł

W Programie Współpracy na 2025 rok wyznaczono 5 priorytetowych zadań publicznych, których realizacja stanowiła istotny element wsparcia lokalnej społeczności.

Tabela 13. Zestawienie podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie zadań oraz wysokość przyznanych środków finansowych.

SFERA USTAWOWA	NUMER I NAZWA ZADANIA	ORGANIZACJA REALIZUJĄCA ZADANIE	WYKORZYSTANA KWOTA DOTACJI	
DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	1.1. Prowadzenie na terenie Gminy Busko-Zdrój Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych w tym osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu (typ C i D)	Fundacja „Nadzieja Rodzinie"	1 325 080,20 zł	
WSPIERANIE I UPOWSZECHNIANIE KULTURY FIZYCZNEJ	2.1. Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie:	Piłka nożna	Stowarzyszenie AKS 1947 Busko-Zdrój	100 000,00 zł
			MUKS Akademia Piłkarska Champions Busko-Zdrój	20 000,00 zł
			MUKS Football Academy Kopernikus Busko-Zdrój	20 000,00 zł
		Pływanie	MUKS Unia przy Pływalni Miejskiej w Busku-Zdroju,	55 000,00 zł
		Boks	Bokserki MUKS Ring	45 000,00 zł
		Lekkoatletyka	Klub Sportowy ATHLETICS	40 000,00 zł
		Piłka ręczna	Stowarzyszenie KS Handbalove Busko	30 000 zł
		Piłka siatkowa	Klub Sportowy Arena Busko	23 000,00 zł
		Sztuki walki	Buski Klub Kung-Fu Yantai	20 000,00 zł
		Wędkarstwo rzutowe	Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Kielcach	17 000,00 zł
			2.2. Udział buskich zespołów sportowych w rozgrywkach ligowych seniorów	Stowarzyszenie AKS 1947 Busko-Zdrój
Buskie Stowarzyszenie Futsalu Busko-Zdrój	40 000,00 zł			
PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PATOLOGIOM SPOŁECZNYM	3.1. Promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia w środowisku lokalnym, w tym:	Prowadzenie zajęć terapeutycznych z osobami uzależnionymi od alkoholu i narkotyków	Buski Ośrodek Terapii i Profilaktyki Uzależnień	99 894,83 zł
		Reintegracja zawodowa osób uzależnionych	Stowarzyszenie Nadzieja Rodzinie	39 549,97 zł
	3.2. Prowadzenie stałych zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii	ZHP – Chorągiew Kielecka Komenda Hufca Busko-Zdrój	100 000,00 zł	

Współpraca Gminy z trzecim sektorem wykracza poza wsparcie finansowe, obejmując doradztwo, szkolenia z rozliczania projektów oraz pomoc w pozyskiwaniu środków zewnętrznych. Samorząd tworzy dogodne warunki dla aktywności społecznej, m.in. poprzez rozwój idei coworkingu przy ul. Bocznej oraz obejmowanie inicjatyw patronatem Burmistrza. Kluczowe znaczenie ma promocja działań NGO w serwisie BIP oraz na profilu społecznościowym „NGO-Busko”, służącym integracji środowiska.

Zdjęcie 37. Realizacja zadania pn. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: piłka nożna”.

Zdjęcie 38. Realizacja zadania pn. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: lekkoatletyka”.

Zdjęcie 39. Realizacja zadania pn. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: węgdkarstwo rzutowe”.

Zdjęcie 40. Realizacja zadania pn. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: pływanie”.

Zdjęcie 41. Realizacja zadania pn. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: piłka ręczna”.

Zdjęcie 42. Realizacja zadania pn. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: boks”.

Zdjęcie 43. Zajęcia prowadzone w ramach projektu realizowanego przez Fundację Nadzieja Rodzinie.

Gmina rozwija współpracę ponadlokalną, jako członek 9 organizacji ogólnopolskich i regionalnych skupionych na samorządności oraz uzdrowiskach. Wyrazem tej aktywności był zorganizowany 17–19 września 2025 r. w Busku-Zdroju połączony XXXI Kongres Uzdrowisk

Polskich oraz XXXII Kongres Polskiego Towarzystwa Balneologii i Medycyny Fizykalnej. Wydarzenie pod hasłem „Polskie uzdrowiska wobec wyzwań przyszłości – zdrowie, nauka, innowacje, tożsamość”, przygotowane ze Stowarzyszeniem Unia Uzdrowisk Polskich, było pierwszym tego typu przedsięwzięciem na naszym terenie.

Zdjęcie 44. XXXI Kongres Uzdrowisk Polskich i XXXII Kongres Polskiego Towarzystwa Balneologii i Medycyny Fizykalnej.

7. REALIZACJA STRATEGII, PLANÓW I PROGRAMÓW GMINY

Gmina Busko-Zdrój w 2024 r. realizowała przyjęte i uchwalone polityki, programy i strategie określające różne cele i działania oparte na uwarunkowaniach społeczno-ekonomicznych, zmierzające do rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego. Trwały również prace nad nowymi dokumentami strategicznymi i planami rozwoju na kolejne lata. Będą one stanowiły podstawę do pozyskiwania środków zewnętrznych, zarówno unijnych jak i krajowych.

7.1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Busko-Zdrój na lata 2015-2025

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Busko-Zdrój na lata 2015-2025 została przyjęta Uchwałą Rady Miejskiej w Busku-Zdroju Nr III/25/2014 z dnia 30 grudnia 2014 r. Strategia została zaktualizowana, dostosowania do perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014 - 2020 i przyjęta Uchwałą Rady Miejskiej w Busku-Zdroju Nr XXII/300/2016 z dnia 20 października 2016 r. Dokument strategiczny zakładał zmiany w Gminie Busko-Zdrój, kierował się wyzwaniami, którym trzeba było sprostać oraz wartościami, które należało umacniać i rozwijać. Przedmiotowy dokument wyznaczał

do 2025 r. strategiczne cele rozwoju Gminy. Ujęto w nim zadania dotyczące różnych dziedzin życia społecznego w rozbiciu na konkretne projekty, które były są realizowane. Dokument dostępny jest na stronie BIP UMiG Busko-Zdrój pod adresem:

https://dl.umig.busko.pl/uchwaly/2016/2016_XXII_300.pdf .

W 2025 roku ukończono „Raport z monitoringu realizacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Busko-Zdrój” w oparciu o przyjęte wskaźniki w odniesieniu do poszczególnych celów. Zadaniem Raportu było zobrazowanie stopnia realizacji celów, a co za tym idzie prezentacja postępu Miasta i Gminy Busko-Zdrój na drodze do realizacji przyjętej misji i wizji. Zawarte w raporcie informacje umożliwiają ocenę stopnia realizacji przyjętych w Strategii celów, uświadamiają istniejące problemy oraz inspirują do podejmowania kolejnych działań na rzecz rozwoju. Monitoringiem objęto okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2023 r. W opracowaniu posłużono się danymi Głównego Urzędu Statystycznego, danymi wewnętrznymi Urzędu Miasta i Gminy Busko-Zdrój oraz jednostek mu podległych, danymi Starostwa Powiatowego w Busku-Zdroju oraz jego jednostek w tym Powiatowego Urzędu Pracy w Busku-Zdroju, a także danymi pozyskanymi z Uzdrawiska Busko-Zdrój S.A. i podmiotów uzdrowiskowych działających na terenie Gminy. Istotne znaczenie miały również dane pozyskane z innych jednostek i podmiotów, których działalność wpływa na funkcjonowanie Gminy Busko-Zdrój. Dokument znajduje się pod adresem:

<https://www.umig.busko.pl/dzialania-gminy/strategia-rozwoju/strategia-2015-2025/24607-raport-z-monitoringu-realizacji-strategii-rozwoju-miasta-i-gminy-busko-zdroj.html> .

W 2025 r. Gmina Busko-Zdrój przystąpiła do opracowania „Raportu ex-post z monitoringu realizacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Busko-Zdrój na lata 2015-2025”. Termin zakończenia prac nad dokumentem przypada w I kwartale 2026 r.

7.2. Strategia rozwoju Gminy Busko-Zdrój na lata 2026-2036

Dnia 18 września 2025 r. Rada Miejska w Busku-Zdroju Uchwałą Nr XIX/224/2025 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii rozwoju Gminy Busko-Zdrój na lata 2026-2036 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji zdecydowała o przystąpieniu do opracowania nowego dokumentu strategicznego:

https://dl.umig.busko.pl/uchwaly/2025/2025_XIX_224.pdf .

W roku 2025 r. Gmina Busko-Zdrój wyłoniła Wykonawcę na opracowanie nowego dokumentu strategicznego „Strategii rozwoju Gminy Busko-Zdrój na lata 2026-2036”. Przystąpienie Gminy Busko-Zdrój do opracowania Strategii rozwoju Gminy Busko-Zdrój na lata 2026-2036, wynika z upływu terminu obowiązywania bieżącego dokumentu strategicznego, jakim jest „Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Busko-Zdrój na lata 2015-2025”. Również w związku z wejściem w życie

z dniem 13.11.2020 r., przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 1378 ze zm.), konieczne jest opracowanie nowej „Strategii rozwoju Gminy Busko-Zdrój na lata 2026-2036”. Strategia ta będzie dokumentem, w którym zostaną wskazane wizja i misja rozwoju Gminy, określone zostaną cele, kierunki oraz opracowane modele struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie.

Dokument musi być zgodny z zasadami planowania zrównoważonego rozwoju i spójny z obowiązującymi dokumentami programowymi na szczeblu krajowym i regionalnym. W 2026 r. strategia wg. przepisów prawa stanie się dokumentem o charakterze obowiązkowym. Strategia rozwoju Gminy umożliwi pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań własnych Gminy oraz będzie określała jej politykę przestrzenną. Zostanie opracowana zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju określonymi w art. 10e ust. 3 i 4 oraz zgodnie z art. 10f ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. W 2025 r. Wykonawca rozpoczął prace nad przygotowaniem „Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Gminy Busko-Zdrój”. Termin zakończenia prac nad dokumentem strategicznym przypada na IV kwartał 2026 r.

7.3. Strategia Rozwoju Turystyki Miasta i Gminy Busko-Zdrój na lata 2021-2025

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Busko-Zdrój, przyjęta Uchwałą Nr XXXI/357/2021 Rady Miejskiej z dnia 11 lutego 2021 r., zakończyła swój okres obowiązywania w 2025 roku. Równolegle podjęto prace nad aktualizacją dokumentu w perspektywie do roku 2030, kładąc szczególny nacisk na jego spójność z aktualnym programowaniem funduszy europejskich na lata 2021–2027.

W ramach prac przygotowawczych przeprowadzono szczegółową analizę *ex-post* celów strategicznych oraz przypisanych im zadań. Kluczowym elementem diagnostycznym była letnia tura badań ruchu turystycznego i wizerunku Buska-Zdroju na tle konkurencyjnych miejscowości uzdrowiskowych.

Dokonano również ewaluacji wskaźników strategicznych, których zestawienie prezentuje poniższa tabela:

Tabela 14. Ocena wskaźników strategicznych realizacji SRT 2021-2025.

NAZWA WSKAŹNIKA	MIERNIK	OCENA EX-ANTE 2019	OCENA EX-POST ZAKŁADANA DLA 2025R.	OCENA EX-POST FAKTYCZNA DLA 2025R.	ŹRÓDŁO DANYCH
LICZBA TURYSTÓW I KURACJUSZY	Liczba ogółem gości krajowych i zagranicznych	113 166 osób	Wzrost co najmniej o 10%	146 255 osób + 29%	Dane podmiotów sanatoryjnych i hotelowych
JAKOŚĆ USŁUG TURYSTYCZNO-UZDROWISKOWYCH	Średnia ocena w badaniu ankietowym	Dominująca ocena 4,2	Co najmniej utrzymana na tym samym poziomie	Dominująca ocena 4,4	Badania ruchu turystycznego wśród turystów i kuracjuszy
LICZBA UCZESTNIKÓW WYDARZEŃ KULTURALNYCH	Liczba osób uczestniczących w imprezach, w tym sprzedane bilety.	5 960 osób	Wzrost co najmniej o 10%	143 686 osób + 2311 %	Dane pozyskane z BSCK oraz UBZ
POWIERZCHNIA TERENÓW ZIELONYCH	Wielkość (w ha) urządzonych terenów zielonych	147,33 ha	Co najmniej utrzymana na tym samym poziomie	167,64 ha +14%	Dane UMiG

Interpretując powyższe dane, należy uwzględnić, że Strategia powstawała w warunkach pandemii COVID-19. Na spektakularną dynamikę wzrostu – szczególnie w obszarze kultury i liczby gości – wpłynęła post pandemiczna ekspansja inwestycyjna sektora uzdrowiskowego oraz oddanie do użytku flagowego produktu turystycznego: Kompleksu #TężniaBusko.

Aktualizacja Strategii zakłada kontynuację działań zmierzających do odmłodzenia profilu demograficznego gości odwiedzających gminę. Choć realizacja tego celu napotyka na barierę ogólnopolskiego trendu starzenia się społeczeństwa, sprzyjają jej nowe zjawiska rynkowe: rosnący popyt na wypoczynek krótkoterminowy oraz trendy *slow- i holistic-life*. Pozwalają one w pełni wykorzystać przewagi konkurencyjne Buska-Zdroju na tle rosnącego zainteresowania Polską, jako atrakcyjną destynacją turystyczną.

W nowej perspektywie rozwój turystyki oparty będzie na kilku filarach, wśród których wymienić można: budowanie lokalnych partnerstw i wspieranie sektora MŚP w branży czasu wolnego, inwestowanie w kompetencje kadr turystycznych, a także wzmocnienie pozycji gminy, jako lidera

regionu Ponidzia oraz kluczowego ogniwa Obszaru Strategicznej Interwencji #Świątokrzyskie Uzdrawiska.

Przyjęcie zaktualizowanej Strategii Rozwoju Turystyki Miasta i Gminy Busko-Zdrój do roku 2030 planowane jest na pierwszą połowę 2026 roku.

7.4. Strategia Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świątokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027

„Strategia Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świątokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027” to dokument strategiczny gmin: Busko-Zdrój, Kazimierza Wielka, Pińczów i Solec-Zdrój oraz powiatów: kazimierskiego i buskiego, mający na celu spójny rozwój potencjału uzdrawiskowego regionu. Kluczowe działania skupiają się na poprawie infrastruktury, wykorzystaniu zasobów naturalnych oraz wspólnych inwestycjach. Strategia została przyjęta przez Partnerów Obszaru Strategicznej Interwencji Świątokrzyskie Uzdrawiska w 2024 r. stosownymi uchwałami. W Gminie Busko-Zdrój dokument strategiczny przyjęto Uchwałą Nr LXXIII/880/2024 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 14 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świątokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022–2027:

https://dl.umig.busko.pl/uchwaly/2024/2024_LXXIII_880.pdf

W dniu 03.12.2025 r. pomiędzy Gminą Busko-Zdrój a Województwem Świątokrzyskim, reprezentowanym przez Zarząd Województwa, została podpisana umowa o dofinansowanie projektu pod tytułem: „Budowa infrastruktury Szlaku Świątokrzyskich Uzdrawisk - I etap” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Działania 6.3 Wzmacnianie lokalnych potencjałów na obszarach innych niż obszary miejskie, Priorytetu 6 Fundusze Europejskie dla wspólnot lokalnych, programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świątokrzyskiego 2021-2027.

Projekt realizowany jest przez Gminę Busko-Zdrój w partnerstwie z Gminą Solec-Zdrój. Projekt dotyczy rozbudowy Domu Zdrojowego w Busku-Zdroju oraz budowy wieży widokowej w Kikowie (gm. Solec-Zdrój). Projekt stanowi część wiązki 1.2. projektu zintegrowanego pn. „Szlakiem Świątokrzyskich Uzdrawisk - rozwój potencjału turystycznego świątokrzyskiego obszaru uzdrawiskowego”.

W 2025 r. Gmina Busko-Zdrój prowadziła przygotowania do projektu „Budowa infrastruktury Szlaku Świątokrzyskich Uzdrawisk - II etap”, kwalifikującego się do dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w ramach Działania 6.3 Wzmacnianie lokalnych potencjałów na obszarach innych niż obszary miejskie, Priorytetu 6 Fundusze Europejskie dla wspólnot lokalnych, programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świątokrzyskiego 2021-2027.

Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana 9 września 2025 r. pomiędzy Gminą Busko-Zdrój a Zarządem Województwa Świętokrzyskiego. Przedsięwzięcie realizowane jest w partnerstwie Gmin: Busko-Zdrój, Kazimierza Wielka, Solec-Zdrój oraz Pińczów, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027.

Do najważniejszych zadań zaplanowanych w ramach projektu należą:

- Opracowanie kompleksowej koncepcji wizerunkowej, w tym logotypu, księgi znaku oraz systemu znakowania obiektów w przestrzeni publicznej,
- Ustanowienie cyklicznego wydarzenia promującego ofertę turystyczną i uzdrowską obszaru strategicznej interwencji,
- Uruchomienie nowoczesnej strony internetowej, wydanie dedykowanych map i folderów oraz szeroko zakrojone działania reklamowe w Internecie i środkach masowego przekazu (w tym billboardy).

Całkowita szacowana wartość przedsięwzięcia wynosi **4 374 999,98 zł**, z czego: **3 316 696,13 zł** stanowią środki z Funduszy Europejskich, 373 210,66 zł to dofinansowanie z Budżetu Państwa.

Projekt ten stanowi wiązkę 1.1. projektu zintegrowanego pn. „Szlakiem Świętokrzyskich Uzdrowisk - rozwój potencjału turystycznego świętokrzyskiego obszaru uzdrowskiego”.

7.5 Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój na lata 2022–2030

„Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego (MOF) Busko-Zdrój na lata 2022–2030” to dokument planistyczny określający długofalowe działania rozwojowe dla Buska-Zdroju oraz Stopnicy. Ma na celu wzmocnienie współpracy międzygminnej i realizację wspólnych projektów (w tym Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych) w zakresie infrastruktury, turystyki i ochrony środowiska, by zwiększyć potencjał gospodarczy i poprawić jakość życia mieszkańców. Rada Miejska w Busku-Zdroju przyjęła dokument *Uchwałą nr LXII/745/2023 z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Buska-Zdroju na lata 2022–2030*: https://dl.umig.busko.pl/uchwaly/2023/2023_LXII_745.pdf.

W 2025 r. w ramach ww. Strategii Gmina Busko-Zdrój w partnerstwie z Gminą Stopnica realizowała projekt pn. **„Ochrona i udostępnianie dziedzictwa kulturowego oraz rozwój kultury w celu wzmocnienia atrakcyjności turystycznej obszaru dzięki utworzeniu Szlaku Dziedzictwa Kultury”**. W ramach projektu prowadzona jest realizacja następujących zadań: **„Zachowanie i udostępnianie ważnych obiektów kulturowych na terenie MOF poprzez działania na rzecz**

rozwoju i zwiększania dostępu mieszkańców do obiektów infrastruktury kultury”, które obejmuje zabezpieczenie przed degradacją i udostępnienie budynku Buskiego Samorządowego Centrum Kultury w Busku Zdroju poprzez wykonanie prac zabezpieczających w części przyziemia, odwodnienie, remont i udostępnienie pomieszczeń piwnicznych obiektu na cele działalności kulturalnej; tworzenie multimedialnych centrów kultury - Buska Galeria Sztuki Willa Polonia poprzez stworzenie animacji, na którą będzie się składał film z wykorzystaniem zabytkowych kart pocztowych z przełomu XIX/XX w. Z kolei zadanie „**Wyznaczenie i oznakowanie Szlaku Dziedzictwa Kultury odnoszącego się do walorów kulturowych i historycznych obszaru**”, obejmujące uzupełnienie dróg rowerowych na terenie miasta Busko-Zdrój z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury tj. wykonanie i oznakowanie drogi rowerowej w ciągu ul. Langiewicza o dł. ok. 570 m z miejscem odpoczynku; stworzenie atrakcyjnego i dostępnego Szlaku Dziedzictwa Kultury, który połączy najważniejsze punkty związane z lokalnym dziedzictwem obszaru „Poznaj Historię” w nowoczesny, atrakcyjny sposób przybliży mieszkańcom oraz turystom historię i najważniejsze pomniki/obiekty na terenie miasta Busko-Zdrój, poprzez umożliwienie odsłuchania mikro słuchowisk bezpośrednio na swoim smartfonie, po zeskanowaniu telefonem kodu QR umieszczonego obok obiektu; zakup wielozadaniowego systemu tourguide-audioguide (przewodniki zgłębiające historię MOF Buska-Zdroju). Wykorzystanie multiprzewodników – spacer po mieście Szlakiem Kultury – pozwoli na zastąpienie tradycyjnych papierowych przewodników nowoczesnymi i dostępnymi nośnikami.

Działania realizowane w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój, wpisujące się w Strategię Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój na lata 2022–2030 a wynikające z Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój (MOF Busko-Zdrój) opisano w punkcie 7.16.

7.6. Strategia Ponadlokalna dla Gmin: Busko-Zdrój, Chmielnik, Gnojno, Pierzchnica, Raków, Szydłów i Tuczępy do roku 2030

Gminy Busko-Zdrój, Chmielnik, Gnojno, Pierzchnica, Raków, Szydłów oraz Tuczępy na mocy podjętych Uchwał, podpisały Porozumienie Ponadlokalne „Na Szlaku” na rzecz opracowania i wdrażania „Strategii Ponadlokalnej dla Gmin Busko-Zdrój, Chmielnik, Gnojno, Pierzchnica, Raków, Szydłów i Tuczępy do roku 2030”.

Celem porozumienia jest propagowanie partnerskiego modelu współpracy gmin, opracowanie oraz wdrożenie strategii ponadlokalnej z perspektywą do 2030 roku, a także podniesienie jakości administracji publicznej w zakresie realizacji projektów partnerskich. Wspólne działania obejmą

m.in. poprawę infrastruktury edukacyjnej, rekreacyjnej, rewitalizację, gospodarkę wodno-kanalizacyjną, czy stworzenie wspólnego obszaru turystycznego.

W 2025 r. prowadzono w dalszym ciągu prace nad projektem „Strategii Ponadlokalnej dla Gmin Busko-Zdrój, Chmielnik, Gnojno, Pierzchnica, Raków, Szydłów i Tuczępy do roku 2030”, pod kątem doprecyzowania zapisów dokumentu, uwzględniających uwagi Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach.

7.7. Strategia Rozwoju Elektromobilności dla Gminy Busko-Zdrój na lata 2019-2039

Strategia Rozwoju Elektromobilności dla Gminy Busko-Zdrój na lata 2019-2039 została przyjęta Uchwałą Rady Miejskiej w Busku-Zdroju Nr XXV/304/2020 z dnia 15 września 2020 r. Przedmiotowy dokument określa długofalowe cele i działania zmierzające do wdrożenia i upowszechnienia elektromobilności na terenie Miasta i Gminy Buska-Zdroju. Ujęto w nim zadania dotyczące różnych dziedzin życia społecznego w rozbiciu na konkretne projekty. Każde ze wskazanych działań ma charakter rekomendacyjny sprzyjający osiągnięciu zamierzonych celów. Zaprezentowany w strategii katalog nie może być traktowany, jako zamknięte zestawienie, ale raczej jako zestaw wytycznych, który w miarę pojawiania się nowych źródeł finansowania oraz rozwiązań technologicznych powinien być aktualizowany i poszerzany.

Końcem 2025 roku Gmina Busko-Zdrój wspólnie z Gminą Stopnica, w związku z realizacją projektu pn. „Rozwój infrastruktury na potrzeby transportu zbiorowego na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój” ogłosiła postępowanie przetargowe na zakup autobusów elektrycznych, w ilości 3 szt. dla Gminy Busko-Zdrój oraz 2 szt. dla Gminy Stopnica. Postępowanie zostało unieważnione i wymaga powtórzenia w 2026 roku.

7.8. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Busko-Zdrój na lata 2015–2025

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Busko-Zdrój na lata 2015-2025 (GPR) ma na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego, mającego istotne znaczenie dla gminy i jej rozwoju. Proces ten następuje poprzez realizację kompleksowych przedsięwzięć (uwzględniających aspekt społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny i środowiskowy), skoncentrowanych terytorialnie oraz prowadzonych w sposób zaplanowany oraz zintegrowany. Rada Miejska uchwałą nr XXX/424/2017 z dnia 29 czerwca 2017 r. przyjęła GPR do realizacji. Stanowi on spójny dokument strategiczny zawierający szereg działań zmierzających do poprawy życia mieszkańców. Dostępny jest na stronie BIP UMiG w Busku-Zdroju pod adresem:

https://dl.umig.busko.pl/uchwaly/2017/2017_XXX_424.pdf .

Większość z wyznaczonych w Programie Rewitalizacji celów udało się zrealizować, dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym w tym z Unii Europejskiej.

Zgodnie z zapisami art. 22 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz zapisami części IV, rozdział 2, podrozdział 2.1 Uchwały Nr XXX/424/2017 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 29 czerwca 2017 r. został przeprowadzony monitoring oraz ocena aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Busko-Zdrój na lata 2015-2025: <https://www.umig.busko.pl/dzialania-gminy/rewitalizacja-miasta/gpr-2015-2025/22660-raport-z-realizacji-gminnego-programu-rewitalizacji.html>

7.9. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Busko-Zdrój 2030+

Ustanowienie przez Radę Miejską w Busku-Zdroju obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Busko-Zdrój (Uchwała Nr XI/137/2024 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 27 grudnia 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Busko-Zdrój: https://dl.umig.busko.pl/uchwaly/2024/2024_XI_137.pdf) umożliwiło przystąpienie do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Busko-Zdrój 2030+ (Uchwała Nr XII/153/2025 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 6 lutego 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Busko-Zdrój 2030+: https://dl.umig.busko.pl/uchwaly/2025/2025_XII_153.pdf).

Dokument został opracowany i konsultowany zgodnie z założeniami ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, Zasadami realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027, wydanymi przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej w sierpniu 2022 roku, a także z uwzględnieniem zapisów dotyczących „innych instrumentów terytorialnych” (IIT) zawartych w rozdziale 8.3. Umowy Partnerstwa. Ponadto dokument strategiczny opracowany został zgodnie z wymogami art. 29 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Busko-Zdrój 2030+ stanowi spójny dokument strategiczny, który ma na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru rewitalizacji, mającego istotne znaczenie dla rozwoju gminy, poprzez przedsięwzięcia kompleksowe (uwzględniające aspekt społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny i środowiskowy), skoncentrowane terytorialnie oraz prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany. Dokument stanowi podstawę do podjęcia kompleksowych działań rewitalizacyjnych na zdegradowanym obszarze gminy, wymagającym szczególnego wsparcia. Ponadto umożliwi efektywne pozyskiwanie

dofinansowania projektów ze środków Unii Europejskiej w perspektywie finansowej na lata 2021–2027.

Zaplanowane do realizacji projekty w ramach dokumentu przyczynią się do pobudzenia aktywności społecznej, integracji i przedsiębiorczości mieszkańców, poprawy warunków bytowych najbardziej potrzebujących, przywrócenia estetyki i ładu przestrzennego, ochrony środowiska naturalnego, zachowania dziedzictwa kulturowego, a tym samym poprawy, jakości życia lokalnej społeczności.

Uchwałą Nr XVI/187/2025 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 22 maja 2025 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Busko-Zdrój 2030+ dokument strategiczny został przyjęty: https://dl.umig.busko.pl/uchwaly/2025/2025_XVI_187.pdf.

7.10. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Busko-Zdrój na 2025 rok

Rada Miejska w Busku-Zdroju w dniu 20 marca 2025 r. podjęła uchwałę nr XIII/167/2025 w sprawie przyjęcia "Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój na 2025 rok". Program ten uchwalany jest corocznie, a realizacja zadań w nim określonych ma m.in. na celu zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom, zapobieganie zachorowaniom na wściekliznę oraz zmniejszenie populacji bezdomnych psów i kotów wolno żyjących poprzez sterylizację i kastrację oraz usypianie ślepych miotów. W ramach przedmiotowego Programu w 2025 roku zrealizowano następujące zadania:

- poniesiono koszty wykonania 7 zabiegów sterylizacji i kastracji kotów wolno żyjących,
- dofinansowano w 50% zabiegów sterylizacji i kastracji psów i kotów posiadających właściciela,
- zakupiono suchą karmę dla kotów wolno żyjących, którą przekazano społecznym karmicielom,
- udzielono dotacji celowej, stosownie do przepisów ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie, Stowarzyszeniu Ochrony Zwierząt „DRUGA RADOŚĆ” z siedzibą przy ulicy Sienkiewicza 5 w Chmielniku na pomoc bezdomnym psom w zakresie opieki weterynaryjnej,
- odłowiono 36 psów, z czego 12 przekazano do schroniska dla bezdomnych zwierząt, a pozostałe trafiły do adopcji bądź do swoich właścicieli,
- zapewniono usuwanie z dróg i terenów publicznych rannych zwierząt poszkodowanych w wyniku zdarzeń losowych na podstawie umowy zawartej z lekarzem weterynarii.

Koszt realizacji ww. zadań w 2025 roku wyniósł **100 039,77 złotych**.

7.11. Program ochrony środowiska

W 2025 roku, w ramach działań wynikających z kompetencji zawartych w ustawie o odpadach, wydano 1 decyzję z zakresu składowania odpadów w miejscu do tego nieprzeznaczonym. Z zakresu realizacji obowiązków wynikających z ustawy o ochronie przyrody sporządzonych zostało 241 protokołów w związku ze zgłoszeniem zamiaru usunięcia drzew w gminie Busko-Zdrój przez osoby fizyczne. Wydanych zostało 38 decyzji w sprawie usunięcia drzew lub krzewów.

Zorganizowano i przeprowadzono 2 konkursy dla szkół podstawowych dotyczące ochrony środowiska.

W 2025 roku zorganizowano akcję sprzątnięcia świata. Jest to akcja prowadzona corocznie wiosną, której celem jest promowanie ochrony środowiska, rozszerzenia świadomości ekologicznej i życia w zgodzie z naturą. W akcję włączyli się mieszkańcy poszczególnych sołectw oraz dzieci ze szkół podstawowych z terenu miasta i gminy Busko-Zdrój. Łącznie w akcji wzięło udział 1211 osób.

Gmina doposażyła świetlice wiejskie w zestawy nowoczesnych koszy do selektywnej zbiórki odpadów. Inwestycja ta ma na celu nie tylko ułatwienie właściwej segregacji surowców podczas wydarzeń lokalnych, ale przede wszystkim pełnienie funkcji edukacyjnej poprzez kształtowanie dobrych nawyków wśród dzieci, młodzieży i dorosłych korzystających z obiektów użyteczności publicznej. Poprzez zapewnienie odpowiedniej infrastruktury w miejscach spotkań mieszkańców, gmina aktywnie wspiera wzrost świadomości ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym oraz podkreśla znaczenie recyklingu dla ochrony lokalnego środowiska naturalnego.

Dokonano zestawienia pomników przyrody w Gminie Busko-Zdrój, zgodnie z centralnym rejestrem form ochrony przyrody.

Tabela 15. Pomniki przyrody w Gminie Busko-Zdrój.

Pomniki przyrody w Gminie Busko-Zdrój					
Lp.	Wyszczególnienie		Sposób wprowadzenia	Ilość	Lokalizacja
1.	Pojedyncze drzewa:	1. „Sosna Pospolita” w Wełczu	Uchwała Rady Miejskiej w Busku-Zdroju Nr XXX/345/2002 z dnia 10.10.2002 r.	1	Wełecz, dz. nr 627
		2. „Ryszard” - dąb szypułkowy w Busku-Zdroju	Uchwała Rady Miejskiej w Busku-Zdroju Nr XXX/375/2013 z dnia 20.06.2013 r.	1	Stary Park Zdrojowy w Busku-Zdroju - dz. nr 93/3 obręb 9
2.	Grupy drzew:	„Trzy Dęby Szypułkowe” w Kamedułach	Uchwała Rady Miejskiej w Busku-Zdroju Nr XXVIII/329/2002 z dnia 25.06.2002 r.	1	Położone w Kamedułach na działkach stanowiących własność osoby fizycznej
3.	Skałki:	1. „Odstonięcie geologiczne w Siesławicach”	Zarządzenie Nr 23/87 Wojewody Kieleckiego z dnia 2 października 1987 r.	1	Siesławice, dz. ozn. nr 525
		2. „Odstonięcie geologiczne i źródło – Zimne Wody w Busku-Zdroju”	Uchwała Rady Miejskiej w Busku-Zdroju Nr XXVIII/332/2002 z dnia 16.12.2002 r.	1	Busko-Zdrój, dz. ozn. nr 17, obręb 5
		3. „Odstonięcie geologiczne - (próg skalny) w Busku-Zdroju”	Zarządzenie Nr 23/87 Wojewody Kieleckiego z dnia 2 października 1987 r.	1	Położone w skarpie ciągnącej się na zachód od Łagiewnik, za sadem, ok. 200 m na północ od drogi polnej Busko-Zdrój - Łagiewniki i ok. 1 km od drogi Busko-Zdrój - Kielce w kierunku wschodnim

7.12. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Busko-Zdrój

Zakres postępowania dotyczącego usuwania wyrobów zawierających azbest w roku 2025 w Gminie Busko-Zdrój określony został w uchwałach Rady Miejskiej i zarządzeniach Burmistrza Miasta i Gminy.

- Uchwała nr VIII/100/2011 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie przyjęcia Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Busko-Zdrój na lata 2011 – 2032.

- Zarządzenie nr 76/2011 Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie ustalenia Regulaminu świadczenia przez gminę Busko-Zdrój usługi załadunku, wywozu oraz unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest na nieruchomościach znajdujących się na terenie gminy Busko-Zdrój, stanowiących własność osób fizycznych, realizowanych ze środków budżetu Miasta i Gminy Busko-Zdrój ze wsparciem pozyskanych na ten cel środków finansowych z innych źródeł.
- Zarządzenie nr 160/2023 Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu świadczenia przez Gminę Busko-Zdrój usługi załadunku, wywozu oraz unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest na nieruchomościach znajdujących się na terenie gminy Busko-Zdrój, stanowiących własność osób fizycznych, realizowanych ze środków budżetu Miasta i Gminy Busko-Zdrój ze wsparciem pozyskanych na ten cel środków finansowych z innych źródeł.

W 2025 roku usunięto wyroby zawierające azbest ze **106 posesji** z terenu miasta i gminy Busko-Zdrój, a wartość zrealizowanego zadania wyniosła **139 437,00 zł**. Zgodnie z inwentaryzacją wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Busko-Zdrój pozostaje do usunięcia **10 112,09 ton** azbestu.

Zdjęcie 45. Odbiór wyrobów zawierających azbest z ul. Polnej.

W 2025 roku z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, Gmina Busko-Zdrój otrzymała dotację w wysokości 3 112,83 zł. Dotacja została przyznana

odpowiednio do ilości odbiorców ostatecznych spełniających warunki zawarte w umowie dotacji, którzy byli beneficjentami - Działania A1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności i którym Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wypłaciła i rozliczyła środki na realizację przedsięwzięcia w ramach inwestycji A1.4.1 objętej Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększenia Odporności.

7.13. Program opieki nad zabytkami

W roku 2025 zostały zakończone i rozliczone dotacje, udzielone na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach ruchomych i nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, współfinansowane z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, na zadania pod nazwą:

- „Zachowanie, zabezpieczenie i restauracje struktur zabytkowego Zespołu Kościoła Cmentarnego Św. Leonarda przy ul. Bohaterów Warszawy w Busku-Zdroju” w łącznej kwocie 366 000,00 zł;
- „Konserwacja gotyckiego krucyfiksu z XV w. oraz neogotyckiego ołtarza głównego w kościele pw. Wniebowzięcia NMP w Szańcu” w łącznej kwocie 343 878,00 zł;
- „Konserwacja trzech neogotyckich konfesjonatów i kredensji w kościele pw. Wniebowzięcia NMP w Szańcu” w łącznej kwocie 153 000,00 zł.

7.14. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii

W 2025 r. na terenie Gminy Busko-Zdrój realizowano Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Busko-Zdrój na 2025 rok przyjęty Uchwałą Nr IX/116/2024 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 28 listopada 2024 r.

Zadania związane z realizacją ww. programu były finansowane ze środków uzyskanych przez gminę:

- z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydawanych przedsiębiorcom, których działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte organizowane w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta, w oparciu o zawartą z nim umowę, a także jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2025 r. do budżetu Gminy Busko-Zdrój wpłynęło – **1 180 619,58 zł**;
- z tytułu opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napojów nieprzekraczającej 300 ml tzw. „małpki”. W 2025 r. do budżetu Gminy Busko-Zdrój wpłynęło – **290 506,70 zł**.

Na zadania z zakresu realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Busko-Zdrój w 2025 roku wydatkowano kwotę **1 358 904,42 zł**.

7.15. Plan gospodarki niskoemisyjnej

W 2025 roku Gmina Busko-Zdrój kontynuowała program wymiany systemów grzewczych w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez modernizację indywidualnych kotłowni na terenie Gminy Busko-Zdrój. W ramach udzielanej dotacji celowej, Gmina dofinansowała wymianę 36 systemów grzewczych. Łączna kwota zrealizowanych dopłat wyniosła **153 000,00 zł**.

Regulamin programu został określony uchwałą Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 27 grudnia 2024 roku

Stare niskosprawne kotły zastąpione zostały:

- kotłami na paliwo gazowe w ilości 12 szt.,
- kotłami na pellet lub biomasę w formie drewna kawałkowego spełniającymi wymagania ekoprojektu w ilości 15 szt.,
- pompą ciepła w ilości 9 szt.

13 Beneficjentów programu nie zrealizowało zawartych umów z Gminą z przyczyn od nich zależnych.

W Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju funkcjonuje punkt konsultacyjno – informacyjny programu „Czyste Powietrze”.

Dzięki uruchomieniu ww. punktu w roku 2025 za pośrednictwem Gminy do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach przekazanych zostało:

- 8 wniosków z podstawowym poziomem dofinansowania,
- 6 wniosków z podwyższonym poziomem dofinansowania,
- 46 wniosków o płatność Beneficjentów z terenu gminy.

Informacje dotyczące realizacji programu „Czyste Powietrze” w zakresie liczby złożonych wniosków, kwoty wypłaconych dotacji oraz liczby zrealizowanych przedsięwzięć publikowane są na stronie internetowej Gminy Busko-Zdrój.

Gmina Busko-Zdrój w 2025 roku skorzystała z pomocy finansowej, której po raz pierwszy udzielał Wojewoda Świętokrzyski, a związanej z dofinansowaniem zadań w zakresie ochrony powietrza w wysokości 70 539,10 zł.

W 2025 roku pracownicy Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju kontynuowali czynności związane z wprowadzaniem danych do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB).

W minionym roku gmina zrealizowała kompleksowy program modernizacji systemów grzewczych, obejmujący zarówno infrastrukturę społeczną, jak i zasoby mieszkalne. Kluczowym elementem ww. działań była całkowita wymiana przestarzałych kotłów na paliwa stałe oraz mało efektywnych grzejników elektrycznych w dziesięciu świetlicach wiejskich. Zostały one zastąpione nowoczesnymi układami opartymi na technologii odnawialnych źródeł energii, polegającymi na montażu wysokosprawnych klimatyzatorów z funkcją grzania. Systemy te zintegrowano z nowo powstałymi instalacjami fotowoltaicznymi, co pozwala na bezpośrednie wykorzystanie energii słonecznej do zasilania urządzeń i zapewnia precyzyjną regulację temperatury w obiektach o każdej porze roku. Równoległe z modernizacją świetlic, gmina przeprowadziła inwestycję w jednym budynku socjalnym, gdzie dotychczasowe piece węglowe zastąpiono nowoczesnym kotłem na pellet. Zastosowanie biomasy, jako paliwa odnawialnego pozwoliło na znaczną redukcję emisji szkodliwych pyłów i gazów cieplarnianych, co realnie wpłynęło na poprawę jakości powietrza w bezpośrednim sąsiedztwie budynku. Dzięki tym zmianom standard techniczny lokalu uległ wyraźnej poprawie, a obsługa systemu grzewczego stała się znacznie prostsza i bardziej ekologiczna.

Połączenie inwestycji w technologię fotowoltaiczną, systemy nadmuchowe oraz nowoczesne kotły na biomasę stanowi spójną realizację gminnej strategii niskoemisyjnej. Działania te potwierdzają konsekwentne dążenie samorządu do poprawy standardu mienia komunalnego oraz dbałość o ochronę środowiska naturalnego poprzez sukcesywne odchodzenie od spalania węgla na rzecz czystych i odnawialnych źródeł energii.

Zdjęcie 46. System grzewczy świetlicy wiejskiej w Bilczowie.

7.16. Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Busko-Zdrój

Miejski plan adaptacji do zmian klimatu (MPA) jest dokumentem strategicznym zawierającym charakterystykę obszaru miasta Busko-Zdrój, analizę danych klimatycznych, ocenę podatności, potencjału i wrażliwości oraz propozycję działań mających na celu zarówno łagodzenie skutków zmian klimatu, jak i adaptację do nich. Ze względu na postępujące zmiany klimatu szczególnie miasta doświadczają licznych sytuacji ekstremalnych, takich jak fale upałów, susze, miejskie wyspy ciepła, nawalne opady oraz powodzie błyskawiczne. Każde z tych zjawisk negatywnie wpływa na mieszkańców oraz funkcjonowanie terenów zurbanizowanych. Sporządzenie „Planu adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Busko-Zdrój” umożliwi podjęcie szeregu działań, które przyczynią się do poprawy komfortu i funkcjonowania miasta.

Dokument został przyjęty Uchwałą Nr III/37/2024 Rady Miejskiej W Busku-Zdroju z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie przyjęcia „Planu adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Busko-Zdrój”: https://dl.umig.busko.pl/uchwaly/2024/2024_III_37.pdf.

Dokument umożliwia pozyskanie funduszy zewnętrznych na rozwiązywanie najważniejszych problemów Miasta Busko-Zdrój wynikających ze zmian klimatu. Plan adaptacji stanowi jeden z obligatoryjnych załączników niezbędnych przy aplikowaniu o środki zewnętrzne związane z działaniami na rzecz klimatu, w tym z Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej 2021-2027. Opracowany dokument, jest komplementarny z obowiązującymi już strategicznymi, planistycznymi oraz operacyjnymi dokumentami własnymi Gminy, służącymi kształtowaniu i realizacji szeroko rozumianej polityki miejskiej.

W oparciu o jego zapisy realizowany jest projekt pt. „Adaptacja do zmian klimatu poprzez zmniejszenie podatności miasta Busko-Zdrój na niekorzystne zjawiska pogodowe z uwzględnieniem małej retencji” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027, Działanie 2.2. Adaptacja do zmian klimatu, Typ projektu I. Spójne i zintegrowane przedsięwzięcia infrastrukturalne, kompleksowo dostosowujące miasta do ekstremalnych stanów pogodowych oraz łagodzące efekt miejskich wysp ciepła przez rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury.

Rok 2025 był dla Gminy Busko-Zdrój okresem kontynuacji kluczowych procesów rozwojowych, nakierowanych na wzmocnienie funkcji uzdrowiskowych, poprawę jakości życia mieszkańców oraz adaptację do wyzwań klimatycznych. Realizacja założeń dokumentów strategicznych odbywała się w sposób konsekwentny, z zachowaniem dyscypliny budżetowej oraz efektywnym wykorzystaniem funduszy zewnętrznych: Unii Europejskiej oraz krajowych na ważne i potrzebne inwestycje gminne.

W ramach opracowywania nowych dokumentów strategicznych planowany jest długofalowy rozwój regionu - południa województwa świętokrzyskiego, co w znaczący sposób wpłynie na

Gminę Busko-Zdrój i jakość życia jej mieszkańców. Nowe dokumenty strategiczne umożliwiają aplikowanie o środki w perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027.

7.17. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonowania Busko-Zdrój (MOF Busko-Zdrój)

Rada Miejska w Busku-Zdroju przyjęła Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój (MOF Busko-Zdrój) (*ang. Sustainable Urban Plan Mobility - SUMP*) Uchwałą nr LIX/717/2023 z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia „Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój”: https://dl.umiq.busko.pl/uchwaly/2023/2023_LIX_717.pdf.

Dokument został opracowany na podstawie Porozumienia Międzygminnego z dnia 16 czerwca 2021. r. w sprawie współpracy gmin tworzących Miejski Obszar Funkcjonalny, zawartego pomiędzy gminami Busko-Zdrój i Stopnica. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej jest strategią długoterminową, skupiającą się na potrzebach mieszkańców całego MOF Busko-Zdrój, nie tylko w zakresie infrastruktury transportowej, ale także w zakresie jakości życia, bezpieczeństwa oraz dostępności komunikacyjnej miejsc pracy, nauki, usług i wypoczynku.

Na podstawie dokumentu opracowane zostały wnioski o dofinansowanie projektów, które otrzymały dofinansowanie i są realizowane:

- **„Rozwój infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego poprzez budowę systemu ścieżek rowerowych na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój”**. Projekt realizowany w zakresie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój, ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, Działanie 3.1 Mobilność miejska w MOF (ZIT), Priorytet 3 Fundusze Europejskie na mobilność miejską;
- **„Rozwój infrastruktury na potrzeby transportu zbiorowego na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój”** w ramach programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027. Jest to projekt partnerski Gmin Busko-Zdrój i Stopnica w zakresie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój, realizowany w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, Działanie 3.1 Mobilność miejska w MOF (ZIT) Priorytet 3 Fundusze Europejskie na mobilność miejską.
- **„Rozwój infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego poprzez budowę dróg rowerowych Busko-Zdrój-Solec-Zdrój”**. Projekt partnerski Gmin Busko-Zdrój i Solec-Zdrój, realizowany w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, Działanie 4.2 Rozwój transportu zbiorowego i poprawa bezpieczeństwa ruchu.

W 2025 r. opracowany został Raport monitorujący Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój (MOF Busko-Zdrój). Zapisy SUMP przewidują monitorowanie postępów w osiągnięciu założonej wizji i celów rozwoju MOF Buska-Zdroju za pomocą określonych w dokumencie wskaźników. System monitoringu jest szczególnie istotny ze społecznego punktu widzenia, gdyż wyniki postępów wdrożenia działań pozwalają przedstawić mieszkańcom stopień zaspokojenia zgłaszanych potrzeb transportowych, a także określić, czy działania zaplanowane w ramach PZMM są właściwe.

Wyniki z monitoringu stopnia realizacji działań PZMM zostały przedstawione w formie ogólnodostępnego raportu, opublikowanego w BIP partnerskich samorządów. Przedmiotowy Raport objął okres od przyjęcia Planu tj. od maja 2023 r. do grudnia 2024 r. Z uwagi na okres obowiązywania dokumentu - rok 2023 był pierwszym rokiem realizacji Planu, wartości wskaźników nie zostały jeszcze osiągnięte. Większość wskazanych w dokumencie działań, ze względu na złożoność ma charakter długoterminowy. Dlatego też pierwsze wartości wymaganych wskaźników będą aktualizowane w kolejnych latach realizacji Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla obszaru Funkcjonalnego Busko-Zdrój. Jak wynika z Raportu Samorządu MOF Buska-Zdroju starają się tworzyć odpowiednie warunki życia swoim mieszkańcom poprzez zwiększanie dostępu do infrastruktury i oferty usług publicznych, która jest kierowana do różnych grup społecznych.

8. BEZPIECZEŃSTWO LUDNOŚCI, SPRAWY WOJSKOWE I OBRONNE

W 2025 r. w strukturze Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego w celu usprawnienia działań zostało wyodrębnione Biuro Spraw Obronnych i Zarządzania Kryzysowego.

Na podstawie Ustawy o obronie Ojczyzny, wniosków Szefa Wojskowego Centrum Rekrutacji w Busku-Zdroju i Komendanta Powiatowego Policji w Busku-Zdroju oraz wskutek prowadzonych z urzędu postępowań wydano:

- 15 decyzji nakładających zobowiązanie do wykonania świadczeń rzeczowych na rzecz obrony,
- 7 decyzji zmieniających wykonanie nałożonego obowiązku świadczeń rzeczowych na rzecz obrony,
- 15 decyzji uchylających nałożony obowiązek świadczeń rzeczowych na rzecz obrony,

- 5 decyzji umarzających toczące się postępowania administracyjne w sprawie zobowiązania osób lub podmiotów gospodarczych z terenu gminy Busko-Zdrój do wykonania świadczeń rzeczowych na rzecz obrony,
- 11 decyzji nakładających zobowiązanie do wykonania świadczeń osobistych na rzecz obrony,
- 15 decyzji zmieniających wykonanie nałożonego obowiązku świadczeń osobistych na rzecz obrony,
- 15 decyzji uchylających zobowiązanie do wykonania świadczeń osobistych na rzecz obrony,
- 1 decyzję odmawiającą uchylenia nałożonego zobowiązania do wykonania świadczeń osobistych na rzecz obrony,
- 2 decyzje umarzające toczące się postępowania administracyjne w sprawie zobowiązania osób z terenu gminy Busko-Zdrój do wykonania świadczeń osobistych na rzecz obrony,
- przeprowadzono z udziałem przedstawicieli Wojskowego Centrum Rekrutacji w Busku-Zdroju i jednostek Sił Zbrojnych RP oględziny 19 pojazdów, które przeznaczono do uzupełnienia doraźnych i etatowych potrzeb Sił Zbrojnych RP w przypadku ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie kwalifikacji wojskowej w 2025 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 1765) oraz Obwieszczeniem Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 13 stycznia 2025 r. w sprawie przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej na terenie województwa świętokrzyskiego w 2025 r., w dniach od **31 marca do 7 kwietnia 2025 r.** na terenie gminy Busko-Zdrój przeprowadzono kwalifikację wojskową dla:

- 150 mężczyzn z podstawowego rocznika 2006,
- 23 mężczyzn z roczników starszych 2001-2005,
- 15 kobiet urodzonych w latach 1997-2005, posiadających kwalifikacje przydatne do służby wojskowej oraz kobiet pobierających naukę w celu uzyskania tych kwalifikacji.

Celem kwalifikacji wojskowej było ustalenie zdolności kobiet i mężczyzn do czynnej służby wojskowej.

W ramach otrzymanej dotacji na realizację Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026, przygotowano szczegółowe warunki zamówienia i skoordynowano proces dostaw sprzętu i wyposażenia na rzecz gminy, gdzie:

- wydatkowano łącznie - **2.002 203,54** zł, w tym:
- dotacja Wojewody Świętokrzyskiego - **1.983 599,82** zł
- środki własne Gminy Busko-Zdrój - **18 603,72** zł

Ze środków tych, na potrzeby Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju, jednostek podległych gminie i lokalnych jednostek OSP zakupiono m.in.: koparko-ładowarkę z przystawką czyszczącą, beczkowszy do przewozu wody pitnej, mobilne stacje uzdatniania wody, centralę z syreną do ostrzegania i alarmowania ludności, awaryjne źródła zasilania i przenośne zestawy oświetleniowe (mobilne agregaty prądotwórcze, zestawy UPS, fotowoltaiczne stacje zasilania) oraz umundurowanie ochronne, piły, pilarki, pompy, zestawy medyczne, defibrylatory, aparaty ochrony dróg oddechowych, sprzęt przeciwpowodziowy i inny przydatny do neutralizacji zagrożeń. Zakupiony sprzęt wzmocni zdolności operacyjne jednostek, zwiększy skuteczność prowadzenia działań ratowniczych podczas sytuacji kryzysowych, podniesie poziom bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz usprawni pracę lokalnych służb ratowniczych.

Dzięki dużemu zaangażowaniu pracowników Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego zaplanowane we wniosku zadania na rok 2025 zostały zrealizowane w 100 % zgodnie z zawartą umową pomiędzy Gminą Busko-Zdrój a Wojewodą Świętokrzyskim i terminowo rozliczone.

W 2025 roku kontynuowano wsparcie udzielane uchodźcom z terenu Ukrainy. Gmina Busko-Zdrój otrzymywała od Wojewody Świętokrzyskiego comiesięczne dotacje celowe na łączną kwotę **980.955,00 zł**, na organizację zakwaterowania i wyżywienia uchodźców. Środki te przeznaczono na zorganizowanie pomocy w zgłoszonych z terenu gminy Busko-Zdrój i wpisanych na listę wojewódzką Ośrodkach Zbiorowego Zakwaterowania. W roku 2025 wygaszono na terenie gminy Busko-Zdrój funkcjonowanie 4 obiektów zbiorowego zakwaterowania uchodźców, a na polecenie Wojewody osoby relokowano do innych obiektów funkcjonujących na terenie województwa świętokrzyskiego. Na koniec roku 2025, na terenie gminy Busko-Zdrój przebywało **23** uchodźców z Ukrainy, którzy byli objęci programem wsparcia.

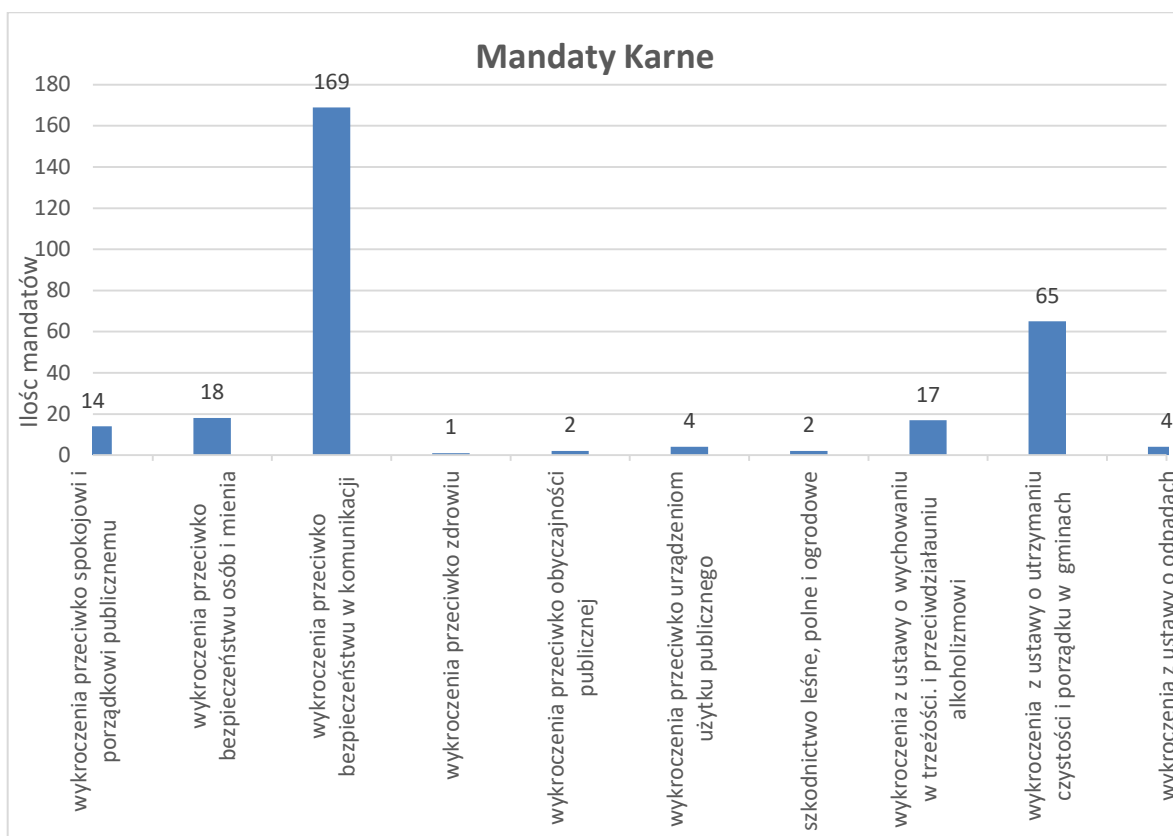
Straż Miejska w Busku Zdroju w 2025 roku liczyła 10 osób tj. Komendant straży miejskiej i 9 strażników miejskich. Efekty pracy strażników miejskich w roku 2025 były następujące:

Represjonowanie wykroczeń:**1) Mandaty karne:**

Łącznie strażnicy miejscy nałożyli **296** mandatów karnych na kwotę **42 400,00** zł i dotyczyły one:

- wykroczeń przeciwko spokojowi i porządkowi publicznemu - 14
na kwotę 3000 zł,
- wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia - 18
na kwotę 3400 zł,
- wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji - 169
na kwotę 17100 zł,
- wykroczeń przeciwko zdrowiu - 1
na kwotę 100 zł;
- wykroczeń przeciwko obyczajności publicznej - 2
na kwotę 200 zł,
- wykroczeń przeciwko urządzeniom użytku publicznego - 4
na kwotę 400 zł,
- szkodnictwo leśne, polne i ogrodowe - 2
na kwotę 700 zł,
- z ustawy o wychowaniu w trzeźw. i przeciwdz. alkoholizmowi - 17
na kwotę 1450 zł
- z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - 65
na kwotę 15550 zł,
- z ustawy o odpadach - 4
na kwotę 500 zł,

Wykres 2. Zestawienie mandatów.

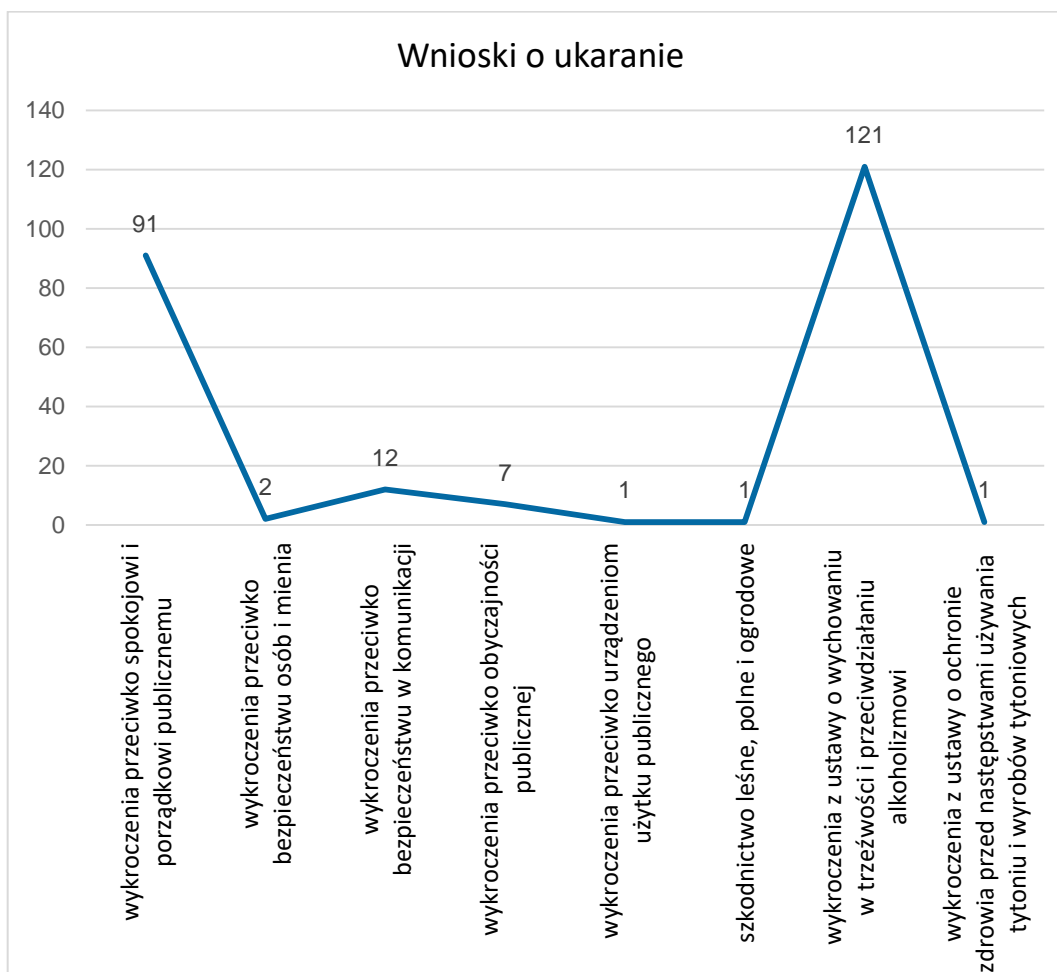

2) Wnioski o ukaranie

Łącznie skierowano **236** wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Busku Zdroju i dotyczyły one:

- wykroczeń przeciwko spokojowi i porządkowi publicznemu - 91
- wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia - 2
- wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji - 12
- wykroczeń przeciwko obyczajności publicznej - 7
- wykroczeń przeciwko urządzeniom użytku publicznego - 1
- szkodnictwo leśne, polne i ogrodowe - 1
- z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - 121
- z ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych - 1

Wykres 3. Struktura wniosków o ukaranie.

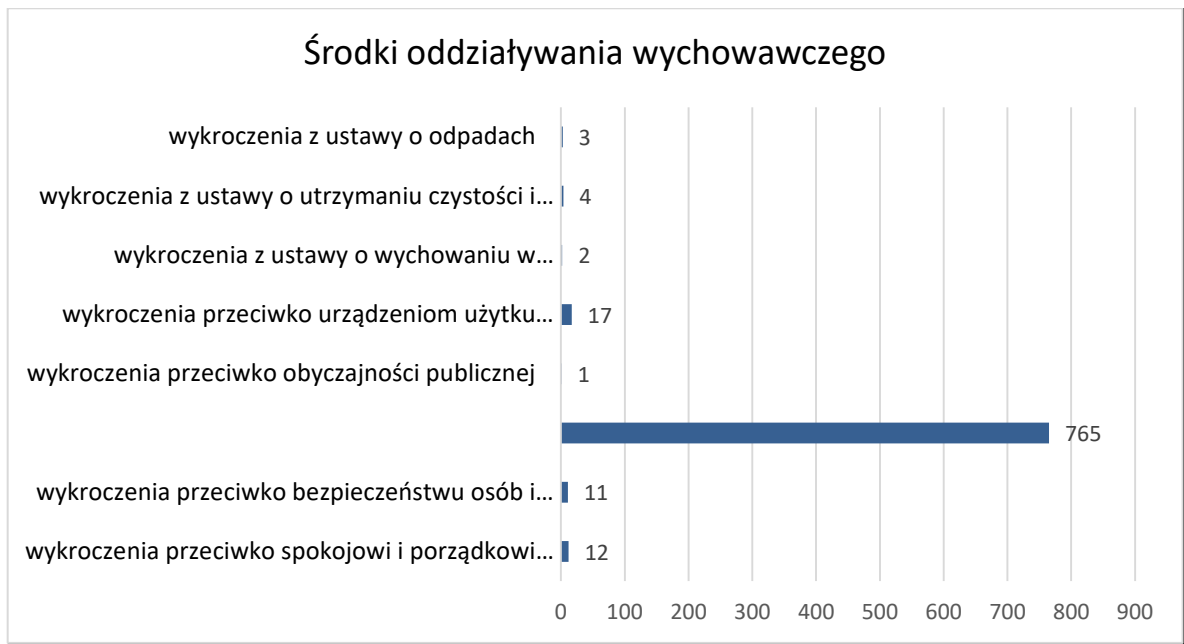

3) Środki oddziaływania wychowawczego

Łącznie zastosowano wobec sprawców wykroczeń środki oddziaływania wychowawczego w **815** przypadkach, co obrazują dane poniżej:

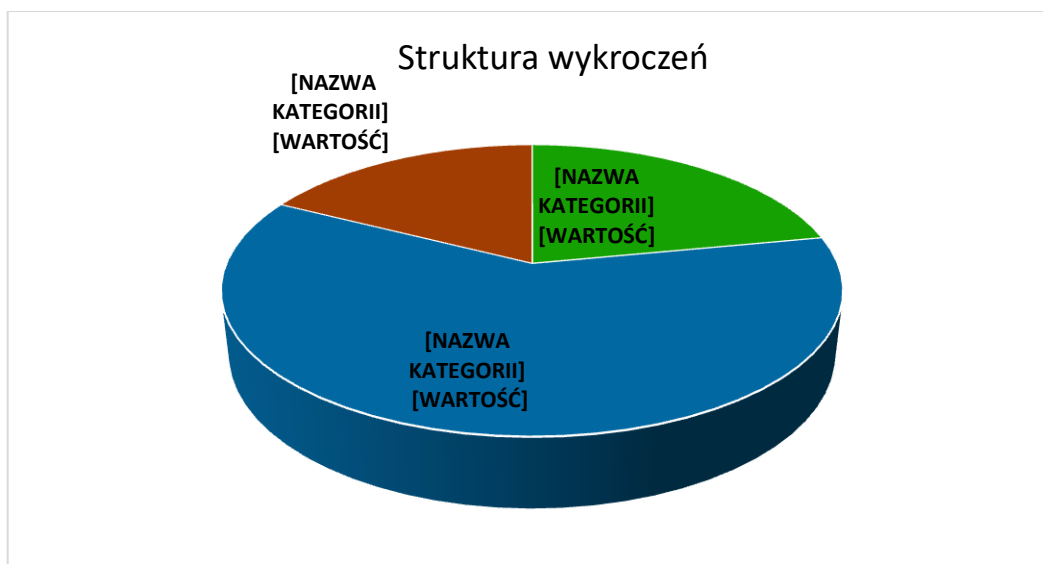
- wykroczenia przeciwko spokojowi i porządkowi publicznemu - 12
- wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia - 11
- wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji - 765
- wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej - 1
- wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego - 17
- z ustawy o wychowaniu w trzeźw. i przeciwdz. alkoholizmowi - 2
- z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - 4
- z ustawy o odpadach - 3

Wykres 4. Struktura środków oddziaływania.

łącznie strażnicy miejscy w 2025 roku ujawnili 1347 wykroczeń, z czego w 296 przypadkach na sprawców nałożyli grzywny w drodze mandatów karnych, co stanowi 22 %, w 815 przypadkach zastosowali wobec sprawców środki oddziaływania wychowawczego, co stanowi 60,5 %, oraz sporządzili 236 wniosków o ukaranie względem sprawców wykroczeń, co stanowi 17,5 %.

Wykres 5. Struktura wykroczeń.

Zgłoszenia interwencji przyjęte do realizacji przez straż miejską w 2025 roku wyniosły łącznie 467 i dotyczyły:

- bezdomnych zwierząt - 208,
- zagrożeń w ruchu drogowym - 129,
- zakłócenia porządku publicznego i spokoju - 18,
- ochrony środowiska - 54,
- zagrożeń życia i zdrowia - 22
- awarii technicznych - 5
- pozostałe zgłoszenia - 30

Strażnicy miejscy w 2025 roku zabezpieczali różnego rodzaju imprezy, festyny, uroczystości w liczbie 27. Przeprowadzili kontrole wywozu nieczystości ciekłych w 5 sołectwach oraz w związku z sezonem grzewczym przeprowadzili 110 kontroli palenisk domowych oraz jakości stosowanych paliw do kotłów. Strażnicy miejscy odłowili 35 psów z czego: 12 bezdomnych psów przekazali do schroniska, 13 psów przekazali do adopcji, 10 psów zwrócono właścicielom. Wystawionych zostało 1089 wezwań do wniesienia opłaty dodatkowej w związku z brakiem opłaty za parkowanie pojazdu w strefie płatnego parkowania. Dostarczyli również 6647 decyzji podatkowych mieszkańcom Miasta i Gminy Busko-Zdrój.

Ochotnicze Straże Pożarne

Na terenie gminy Busko-Zdrój zarejestrowanych jest 18 stowarzyszeń Ochotniczych Straży Pożarnych, które funkcjonują w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. *Prawo o stowarzyszeniach* (Dz.U. z 2020 r., poz. 2261) oraz ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. *o ochotniczych strażach pożarnych* (Dz.U. z 2025 r., poz. 244). Podstawowymi celami i zadaniami ochotniczych straży pożarnych jest prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom, udział w akcjach ratowniczych, likwidacji miejscowych zagrożeń i innych zdarzeń niebezpiecznych, w tym klęsk żywiołowych, a także informowanie ludności o istniejących zagrożeniach.

Jednostki OSP Szaniec, OSP Zbludowice oraz OSP Widuchowa włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego i współdziałają w tym zakresie z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej (KP PSP) w Busku-Zdroju.

W 2025 r. gminne jednostki OSP kierowano do gaszenia pożarów, likwidacji miejscowych zagrożeń, a także operacyjnego zabezpieczenia rejonu odpowiedzialności powiatu. Jednostki z KSRG łącznie uczestniczyły w **20** zabezpieczeniach rejonu powiatu.

Tabela 16. Likwidacja miejscowych zagrożeń na tle Powiatu buskiego.

	Ogólna liczba miejscowych zagrożeń	Miejscowe zagrożenia małe	Miejscowe zagrożenia lokalne	Miejscowe zagrożenia średnie	Miejscowe zagrożenia duże
Miasto i Gmina Busko-Zdrój	267	24	240	3	0
Powiat buski	623	37	575	11	0

* źródło – KP PSP Busko-Zdrój

Tabela 17. Likwidacja pożarów na tle Powiatu buskiego.

	Ogólna liczba pożarów	Małe	Średnie	Duże	Bardzo duże
Miasto i Gmina Busko-Zdrój	164	152	12	0	0
Powiat buski	385	338	46	1	0

* źródło – KP PSP Busko-Zdrój

W 2025 roku jednostki OSP z terenu gminy Busko-Zdrój włączone do KSRG uczestniczyły w **183** wyjazdach do akcji ratowniczo-gaśniczych. Jednostki, które są poza tym systemem uczestniczyły w **134** zdarzeniach, natomiast **7** jednostek OSP z terenu gminy Busko-Zdrój nie brało w ogóle udziału w akcjach ratowniczych - nie były dysponowane do działań przez Stanowisko Kierowania KP PSP w Busku-Zdroju.

Tabela 18. Zestawienie wyjazdów gminnych jednostek OSP.

Lp.	Jednostka	Pożar	Miejscowe zagrożenie	Alarm Falszywy	Ogółem
1.	Widuchowa (KSRG)	37	28	0	65
2.	Zbludowice (KSRG)	44	18	2	64
3.	Szaniec (KSRG)	35	16	3	54
4.	Mikułowice	30	15	2	47
5.	Skotniki Małe	28	9	2	39

6.	Kotki	10	7	0	17
7.	Młyny	7	6	0	13
8.	Galów	4	2	0	6
9.	Zwierzyniec	6	0	0	6
10.	Owczary	0	4	0	4
11.	Żerniki Górne	1	1	0	2
12.	Słabkowice	0	0	0	0
13.	Ruczynów	0	0	0	0
14.	Kończakowice	0	0	0	0
15.	Szczaworyż	0	0	0	0
16.	Wełecz	0	0	0	0
17.	Busko-Zdrój	0	0	0	0
18.	Dobrowoda	0	0	0	0

W ramach realizacji zadania własnego w zakresie ochrony przeciwpożarowej gmina stosownie do posiadanych sił i środków pokrywała min.: koszty wyposażenia i utrzymania sprzętu i obiektów strażnic, ubezpieczenia środków transportu i członków OSP, a także badań lekarskich strażaków ratowników i kandydatów na strażaków ratowników OSP. Wydatki dotyczyły należności za media (prąd, gaz, woda, ścieki, śmieci), usługi remontowe i bieżącego funkcjonowania OSP, do których zalicza się zakup paliwa i wyposażenia, części zamiennych itp., okresowych badań lekarskich, ubezpieczeń osobowych i środków transportowych, wypłatę ekwiwalentu za udział strażaka ratownika w akcjach i działaniach ratowniczych oraz szkoleniach, a także utrzymanie bieżące strażnic OSP.

Na zapewnienie gotowości bojowej i funkcjonowanie OSP w 2025 roku Gmina Busko-Zdrój wydatkowała łącznie środki finansowe w wysokości ~ **451.900,10 zł**.

Ze środków tych zakupiono m.in: wyposażenie medycznych zestawów ratowniczych PSP R1, elektrody i baterie do defibrylatorów, aparat powietrzny FENZY X-PRO Zenith z maską OptiPro, butle stalowe do aparatów powietrznych, środek pianotwórczy, węże pożarnicze różnych rozmiarów, akumulatory, umundurowanie galowe, stojak hydrantowy, wodery, klucz do hydrantu, gaśnice.

W ramach podpisanej z Wojewodą Świętokrzyskim umowy dotacji dot. realizacji ogólnopolskiego programu „Pierwszy Ratownik”, na potrzeby jednostki OSP Zbludowice został zakupiony sprzęt szkoleniowo-specjalistyczny dla koordynatora tego Programu. Wydatkowano łącznie **5.599,50 zł**,

z tego: dotacja Wojewody Świętokrzyskiego 4.479,60 zł, środki własne Gminy Busko-Zdrój 1.119,90 zł.

W dniu 30.01.2025 r. do jednostki OSP Zbludowice przekazano specjalny samochód pożarniczy marki Renault MDB3 z wyposażeniem dodatkowym, zakupiony w ramach realizacji Projektu FESW.02.05-IZ.00-0068/23 o nazwie: „Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego na wyposażenie OSP Zbludowice”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 2.5 „Gospodarowanie zasobami wody i przeciwdziałanie klęskom żywiołowym” Priorytet 2. „Fundusze Europejskie dla środowiska” Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027:

- wartość zadania ogółem - **1.153.740,00 zł,**
- dofinansowanie ze środków UE - **781.493,40 zł,**
- środki własne Gminy Busko-Zdrój - **372.246,60 zł.**

W dniu 28.03.2025 r. do jednostki OSP Mikułowice przekazano specjalny samochód pożarniczy marki Man TGM z wyposażeniem dodatkowym, zakupiony w ramach realizacji Projektu FESW.02.05-IZ.00-0070/23 pn.: „Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego na wyposażenie OSP Mikułowice”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 2.5 „Gospodarowanie zasobami wody i przeciwdziałanie klęskom żywiołowym” Priorytet 2. „Fundusze Europejskie dla środowiska” Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027:

- wartość zadania ogółem - **1.280.430,00 zł,**
- dofinansowanie ze środków UE - **788.970,00 zł,**
- środki własne Gminy Busko-Zdrój - **491.460,00 zł.**

9. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA GMINY

Rok 2025 był dla Gminy Busko-Zdrój okresem szczególnych sukcesów, potwierdzonych licznymi prestiżowymi nagrodami o zasięgu ogólnopolskim i regionalnym. Przyznane wyróżnienia stanowią obiektywny dowód na wysoką efektywność zarządzania, innowacyjność podejmowanych działań oraz niestąbną pozycję lidera na mapie polskich uzdrowisk.

Busko-Zdrój wśród najbardziej innowacyjnych gmin w Polsce

W maju 2025 roku Gmina Busko-Zdrój odniosła znaczący sukces, znajdując się w elitarnym gronie laureatów 6. edycji ogólnopolskiego konkursu „Innowacyjny Samorząd 2025”. Wydarzenie, organizowane przez Serwis Samorządowy PAP pod honorowym patronatem Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, ma na celu promocję najbardziej kreatywnych jednostek samorządu terytorialnego w kraju.

Busko-Zdrój zostało wyróżnione w kategorii gmin miejsko-wiejskich, jako jedyna gmina z województwa świętokrzyskiego. Kapituła konkursu, złożona z przedstawicieli świata nauki i ekspertów samorządowych, doceniła inwestycję pt. „Przebudowa oraz restauracja budynku Galerii Sztuki Zielona”. Projekt ten uznano za wzorcowe połączenie dbałości o lokalne dziedzictwo kulturowe z nowoczesnym podejściem do wzmacniania życia kulturalnego i społecznego. Wyróżnienie jest tym cenniejsze, że do konkursu zgłoszono aż 146 projektów z całej Polski, a oceniane inicjatywy musiały wykazać się realnym wpływem na poprawę, jakości życia mieszkańców oraz efektywność administracji.

Zdjęcie 47. Nagroda dla Gminy Busko-Zdrój 6. edycji ogólnopolskiego konkursu „Innowacyjny Samorząd 2025”.

Najlepsze Uzdrawisko w Polsce

Wyjątkowym potwierdzeniem turystycznej marki Gminy było zajęcie pierwszego miejsca w Rankingu Polskich Uzdrawisk, organizowanym przez Magazyn Travelist. W listopadzie 2025 roku Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój odebrał statuetkę będącą wyrazem najwyższego uznania ze strony internautów z całego kraju.

W premierowej edycji tego prestiżowego plebiscytu, to właśnie Busko-Zdrój zostało wskazane, jako miejsce, które w sposób bezkonkurencyjny łączy unikalne walory zdrowotne, przyrodnicze oraz nowoczesną infrastrukturę turystyczną. Tytuł „Najlepszego Uzdrawiska w Polsce” stanowi dowód na to, że gmina konsekwentnie rozwija swoją ofertę, pielęgnując tradycje uzdrawiskowe, a jednocześnie odważnie inwestując w nowoczesne rozwiązania, które przyciągają rzesze kuracjuszy i turystów.

Zdjęcie 48. Nagroda dla Gminy Busko-Zdrój za „Najlepsze Uzdrawisko w Polsce”.

Sukces w V Rankingu Gmin Regionu Świętokrzyskiego

Zwieńczeniem roku było przyznanie Gminie Busko-Zdrój prestiżowego tytułu zwycięzcy w kategorii Gmin Pozaaglomeracyjnych Miejsko-Wiejskich w ramach V Rankingu Gmin Regionu Świętokrzyskiego. Uroczysta gala finałowa wydarzenia odbyła się w grudniu 2025 r. w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach.

Ranking ten, przygotowywany przez Świętokrzyskie Centrum Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej we współpracy z Głównym Urzędem Statystycznym oraz Urzędem Statystycznym w Kielcach, ma na celu wyłonienie samorządów, które najskuteczniej realizują zadania własne i dbają o zrównoważony rozwój. Ocenie poddano szereg obiektywnych wskaźników statystycznych, takich jak wydatki inwestycyjne, efektywność w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych, jakość usług publicznych oraz dbałość o ochronę środowiska.

Zdobycie pierwszego miejsca w swojej kategorii potwierdza, że Busko-Zdrój jest liderem wśród gmin o podobnej strukturze, umiejętnie łączącym funkcje miejskie i wiejskie przy zachowaniu wysokiej jakości życia mieszkańców. Wynik ten stanowi obiektywne potwierdzenie skuteczności przyjętego modelu zarządzania lokalnego oraz intensywnego rozwoju jednostki na tle całego województwa.

Zdjęcie 49. Nagroda dla Gminy Busko-Zdrój za zdobycie 1 miejsca w V edycji Rankingu Gmin Regionu Świętokrzyskiego w kategorii Gmin Pozaaglomeracyjnych Miejsko-Wiejskich.

10. PODSUMOWANIE

Raport o stanie Gminy Busko-Zdrój za 2025 r. stanowi podsumowanie pracy Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój w roku ubiegłym. W Raporcie zawarte zostały informacje dotyczące realizowanych inwestycji i przedsięwzięć, strategii, programów i planów, rozwoju infrastruktury oświatowej, zaspakajania potrzeb społecznych, podejmowanych inicjatyw na rzecz mieszkańców Miasta i Gminy Busko-Zdrój.

Niniejszy dokument stanowi także odzwierciedlenie kondycji finansowej Gminy Busko-Zdrój. Przedmiotowy Raport został opracowany na podstawie materiałów przygotowanych przez Wydział Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju.

SPIS ZDJĘĆ, TABEL, WYKRESÓW, SCHEMATÓW I MAP

Zdjęcia:

Zdjęcie 1. Dożynki Gminne 2025r. 14.

Zdjęcie 2. Nawierzchnia ze sztucznej trawy na boisku piłkarskim typu „Orlik 2012” po modernizacji, nowe oprawy oświetleniowe energooszczędne typu LED, piłkownicze i ogrodzenie przy boisku o nawierzchni ze sztucznej trawy. 31.

Zdjęcie 3. Nawierzchnia poliuretanowa na boisku do koszyków typu „Orlik 2012”. 31.

Zdjęcie 4. Boisko wielofunkcyjne wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji. 32.

Zdjęcie 5. Trejaże/pergole o konstrukcji stalowej przy placu zabaw „statek”. 33.

Zdjęcie 6. Pergole zamontowane nad alejkami w Nowym Parku Zdrojowym. 34.

Zdjęcie 7. Punkt obsługi kamperów przy zbiorniku w Radzanowie. 35.

Zdjęcie 8. Wybudowana świetlica w miejscowości Skorzów. 36.

Zdjęcie 9. Remont urządzeń uzdatniania wody na Pływalni Miejskiej im. Stefana Komendy w Busku-Zdroju. 37.

Zdjęcie 10. Budynek wielorodzinny przy ul. Boh. Warszawy w Busku-Zdroju. 49.

Zdjęcie 11. Remont świetlicy wiejskiej w Bilczowie. 53.

Zdjęcie 12. Altana zakupiona dla mieszkańców sołectwa Dobrowoda. 54.

Zdjęcie 13. Dekoracje kwiatowe. 56.

Zdjęcie 14. Zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. 62.

Zdjęcie 15. Nowy sprzęt komputerowy. 63.

Zdjęcie 16. Pracownicy żłobka podczas Festynu z okazji Dnia Rodziny w stylu kowbojskim. 65.

Zdjęcie 17. Nauka języka angielskiego w ramach zajęć dodatkowych dla dzieci „zabawy z językiem angielskim”. 66.

Zdjęcie 18. Ogólnopolski Festiwal Piosenki im. Wojtki Belona „Niechaj zabrzmi Bukowina”. 67.

Zdjęcie 19. Koncert "Michał Zabłocki & Czesław Mozil: Chodźmy na ławeczkę". 68.

Zdjęcie 20. XXXI Międzynarodowy Festiwal Muzyczny im. Krystyny Jamroz. 68.

Zdjęcie 21. Recital Zbigniewa Zamachowskiego w ramach XXXI Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego im. Krystyny Jamroz. 69.

Zdjęcie 22. Dni Buska-Zdroju. 69.

Zdjęcie 23. XXIX Ogólnopolski Przegląd Fotograficzny „Ponidzie”. 70.

Zdjęcie 24. Trening siły psychicznej. 72.

Zdjęcie 25. Spotkanie autorskie z Ewą Kasprzyk. 72.

Zdjęcie 26. Spotkanie Członków DKK przy M-GBP w Busku-Zdroju. 73.

- Zdjęcie 27. Spotkanie Członków Klubu Brydżowego przy M-GBP w Busku-Zdroju. 73.
- Zdjęcie 28. IV Półmaraton Buski. 75.
- Zdjęcie 29. Świętokrzyski Puchar Enduro. 75.
- Zdjęcie 30. Zawody „Young Scoot Masters”. 76.
- Zdjęcie 31. Stowarzyszenia AKS 1947 Busko-Zdrój. 77.
- Zdjęcie 32. Festiwal piłkarski. 78.
- Zdjęcie 33. Wodny tor przeszkód Pływalni Miejskiej. 78.
- Zdjęcie 34. Nauka nurkowania dla dzieci w ramach projektu „Świetlica Środowiskowa szansą na lepszą przyszłość”. 79.
- Zdjęcie 35. Bal karnawałowy zorganizowany w Klubie Seniora w Busku-Zdroju. 79.
- Zdjęcie 36. Podopieczni ŚDS podczas Parady kwiatów. 83.
- Zdjęcie: 37. Realizacja zadania pn. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: piłka nożna”. 88.
- Zdjęcie 38. Realizacja zadania pn. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: lekkoatletyka”. 89.
- Zdjęcie 39. Realizacja zadania pn. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: wędkarstwo rzutowe”. 89.
- Zdjęcie 40. Realizacja zadania pn. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: pływanie”. 90.
- Zdjęcie 41. Realizacja zadania pn. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: piłka ręczna”. 90.
- Zdjęcie 42. Realizacja zadania pn. „Popularyzacja sportu oraz szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w dziedzinie: boks”. 91.
- Zdjęcie 43. Zajęcia prowadzone w ramach projektu realizowanego przez Fundację Nadzieja Rodzinie. 91.
- Zdjęcie 44. XXXI Kongres Uzdrowisk Polskich i XXXII Kongres Polskiego Towarzystwa Balneologii i Medycyny Fizycznej. 92.
- Zdjęcie 45. Odbiór wyrobów zawierających azbest z ul. Polnej. 104.
- Zdjęcie 46. System grzewczy świetlicy wiejskiej w Bilczowie. 107.
- Zdjęcie 47. Nagroda dla Gminy Busko-Zdrój 6. edycji ogólnopolskiego konkursu „Innowacyjny Samorząd 2025”. 121.
- Zdjęcie 48. Nagroda dla Gminy Busko-Zdrój za „Najlepsze Uzdrowisko w Polsce”. 122.
- Zdjęcie 49. Nagroda dla Gminy Busko-Zdrój za zdobycie 1 miejsca w V edycji Rankingu Gmin Regionu Świętokrzyskiego w kategorii Gmin Pozaaglomeracyjnych Miejsko-Wiejskich. 123.

Wykresy:

Wykres 1. Stan mienia komunalnego na dzień 31.12.2025 r. 24.

Wykres 2. Zestawienie mandatów. 114.

Wykres 3. Struktura wniosków o ukaranie. 115.

Wykres 4. Struktura środków oddziaływania. 116.

Wykres 5. Struktura wykroczeń. 116.

Mapy:

Mapa 1. Granice Gminy Busko-Zdrój. 5.

Schematy:

Schemat 1. Struktura organizacyjna Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju w brzmieniu określonym Zarządzeniem Nr 120/ 2025 Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój z dnia 31 lipca 2025r. 6.

Tabele:

Tabela 1. Ludność wg wieku, płci i miejsca zamieszkania - stan na dzień 31.12.2025 r. 9.

Tabela 2. Ludność wg miejscowości i płci - stan na dzień 31.12.2025 r. 9.

Tabela 3. Wykonanie dochodów budżetowych w 2025 roku.16.

Tabela 4. Wykonanie wydatków budżetowych w 2025 roku. 19.

Tabela 5. Środki finansowe otrzymane z budżetu Unii Europejskiej w 2025 roku. 20.

Tabela 6. Zestawienie wykonania inwestycji w 2026 r. według kategorii poszczególnych wydatków. 26.

Tabela 7. Zestawienie wykonania funduszu sołeckiego w 2025 roku. 41.

Tabela 8. Zestawienie Projektów w kategorii projektów małych. 45.

Tabela 9. Stan i efekty rzeczowe sieci wodociągowej. 47.

Tabela 10. Stan i efekty rzeczowe sieci kanalizacji sanitarnej. 47.

Tabela 11. Zestawienie ilościowe ławek i koszy na odpady. 55.

Tabela 12. Szczegółowy podział dotacji ze względu na sfery ustawowe. 86.

Tabela 13. Zestawienie podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie zadań oraz wysokość przyznanych środków finansowych. 87.

Tabela 14. Ocena wskaźników strategicznych realizacji SRT 2021-2025. 95.

Tabela 15. Pomniki przyrody w Gminie Busko-Zdrój. 103.

Tabela 16. Likwidacja miejscowych zagrożeń na tle Powiatu buskiego.118.

Tabela 17. Likwidacja pożarów na tle Powiatu buskiego.118.

Tabela 18. Zestawienie wyjazdów gminnych jednostek OSP. 118.